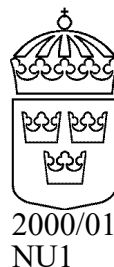

Näringsutskottets betänkande

2000/01:NU1

Utgiftsområde 24 Näringsliv

Ärendet

I detta betänkande behandlas

dels proposition 2000/01:1 (budgetpropositionen) såvitt gäller utgiftsområde 24 Näringsliv momenten 2–10,

dels skrivelse 1999/2000:148 med redogörelse för regelförenklingsarbetet med särskild inriktning på små företag,

dels 23 motioner från allmänna motionstiden,

dels 1 motion med anledning av skrivelsen.

Upplysningar och synpunkter i ärendet har inför utskottet lämnats av företrädare för Näringsdepartementet, Utrikesdepartementet, Verket för näringslivsutveckling, IUC-nätverket, Institutet för kvalitetsutveckling samt Sveriges Industriförbund och Företagarna gemensamt. Landstingsförbundet och Svenska Riksförbundet Nationellt Resurscentrum för kvinnor har i skrivelser framfört synpunkter i ärendet.

Sammanfattning

Utskottet tillstyrker de av regeringen föreslagna anslagen för budgetåret 2001 inom utgiftsområde 24 Näringsliv. Likaså tillstyrks övriga här aktuella förslag till riksdagsbeslut som regeringen framlägger under detta utgiftsområde.

Regeringens förslag om mål för utgiftsområdet tillstyrks av utskottet, med hänvisning till att dessa är formulerade med utgångspunkt i den syn på näringspolitikens inriktning som redovisas i budgetpropositionen och som föregåtts av överläggningar mellan regeringen, Vänsterpartiet och Miljöpartiet. I en reservation (m, kd, c, fp) föreslås att regeringen skall lägga fram förslag om nya mål för de olika verksamhetsområdena utifrån de riktlinjer för näringspolitiken som anges i reservationen.

Motioner med förslag om andra anslagsbelopp än vad regeringen föreslagit avstyrks av utskottet. I anslutning härtill berör utskottet några frågor som har aktualiserats i samband med bildandet av de nya myndigheterna inom näringspolitiken – Verket för näringslivsutveckling, Institutet för tillväxtpolitiska studier och Verket för innovationssystem. Det gäller bl.a. de fortsatta verksamhetsförsättningarna för industriella utvecklingscentrum, regionala och lokala resurscentrum för kvinnor och Institutet för kvalitetsutveckling. Företrädarna i utskottet för Moderata samlingspartiet, Kristdemokraterna,

Centerpartiet och Folkpartiet deltar inte i beslutet om anslag. De erinrar i särskilda yttranden om de budgetförslag som framlagts av respektive parti.

Utskottet behandlar – och avstyrker – också några motionsyrkanden som tar upp frågor i anslutning till de aktuella anslagen. Förslaget i en motion om sammansättningen av styrelsen i Exportkreditnämnden följs upp i en reservation (v, mp).

Regeringens skrivelse med en redogörelse för regelförenklingsarbetet med särskild inriktning på små företag behandlas också i betänkandet. Utskottet avstyrker därvid ett stort antal motioner. Utskottet finner det positivt att ett konkret delmål för regelförenklingsarbetet har formulerats, med innebörd att den administrativa bördan för småföretagen skall minska. Det väsentliga för en småföretagare är att nedbringa den tid och den kostnad som behöver läggas på att uppfylla olika lagar och regler. Utskottet understryker också vikten av att småföretagens egna synpunkter på regelförenklingsarbetet fångas upp, vilket sker bl.a. genom SimpLex-gruppen. Utskottet anser vidare att regeringen även framöver bör lämna en årlig redogörelse till riksdagen om regelförenklingsarbetet. I en reservation (m, kd, c, fp) efterlyses initiativ av riksdagen beträffande regelförenklingsarbetet i syfte att skynda på och effektivisera detta arbete.

Propositionen

I proposition 2000/01:1 föreslås under utgiftsområde 24 Näringsliv att riksdagen fattar följande beslut:

2. Riksdagen godkänner de föreslagna målen för politikområdena Näringspolitik (avsnitt 4.3) och Utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande (avsnitt 5.3) samt att de tidigare målen inom utgiftsområdet, utom målet för konsumentpolitik, upphör att gälla (avsnitt 4.6.1).

3. Riksdagen bemyndigar regeringen att under år 2001, i fråga om ramanslaget 26:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling, ingå ekonomiska förpliktelser om bidrag som inklusive tidigare åtaganden innebär utgifter om högst 900 000 000 kr under budgetåret 2002 och sammanlagt högst 950 000 000 kr under budgetåren 2003–2006 (avsnitt 7.1.2).

4. Riksdagen bemyndigar regeringen att under år 2001, i fråga om ramanslaget 38:14 Rymdverksamhet, ingå ekonomiska förpliktelser som inklusive tidigare åtaganden innebär utgifter om högst 1 550 000 000 kr efter år 2001 (avsnitt 4.9.14).

5. Riksdagen bemyndigar regeringen att få sälja statens aktier i Grängesbergs Gruvor AB till Ludvika kommun (avsnitt 4.10.3).

6. Riksdagen bemyndigar regeringen att under år 2001 ikläda staten betalningsansvar intill ett belopp av högst 150 000 000 000 kr för exportkreditgarantisystemet (avsnitt 5.8.8).

7. Riksdagen bemyndigar regeringen att för år 2001 ikläda staten betalningsansvar intill ett belopp av högst 10 000 000 000 kr för investeringsgarantier (avsnitt 5.8.8).

8. Riksdagen bemyndigar regeringen att för år 2001 besluta att Exportkreditnämnden får obegränsad upplåningsrätt i Riksgäldskontoret för skadeutbetalning (avsnitt 5.8.8).

9. Riksdagen godkänner den föreslagna inriktningen på verksamheten vid AB Svensk Exportkredit som, förutom att bedriva finansieringsverksamhet för att främja svensk exportindustri och svenskt näringsliv, även kan engagera sig i annan svensk och internationell finansieringsverksamhet på kommersiella grunder (avsnitt 5.8.4).

10. Riksdagen anvisar för budgetåret 2001 anslagen under utgiftsområde 24 Näringsliv enligt uppställning i bilaga.

Skrivelsen

I regeringens skrivelse 1999/2000:148 lämnas en redogörelse för regel- förenklaringsarbetet med särskild inriktning på små företag.

Motionerna

De motioner som väckts *under allmänna motionstiden* och som behandlas här är följande:

2000/01:Fi211 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut:

22. (delvis) Riksdagen anvisar för budgetåret 2001 anslagen under utgiftsområde 24 Näringsliv enligt uppställningen i bilaga 2 i motionen.

2000/01:U509 av Göran Lennmarker m.fl. (m) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut:

10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om avveckling av Östersjömiljarden.

2000/01:T477 av Per-Richard Molén m.fl. (m, kd, fp) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut:

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om genomförande av Småföretagsdelegationens förslag för att få till stånd ett bättre företagsklimat i Sverige.

2000/01:N203 av Maria Larsson (kd) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om utförsäljning av de regionala ALMI-bolagen.

2000/01:N218 av Mikael Oscarsson (kd) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om förenklade regler för småföretag i enlighet med Småföretagsdelegationens intentioner.

2000/01:N223 av andre vice talman Eva Zetterberg m.fl. (v) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut:

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening att sammansättningen av Exportkreditnämndens styrelse bör ses över så att denna får en bredare folklig förankring.

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening att de sekretessbestämmelser som gällt för Exportkreditnämnden måste ses över så att nämndens verksamhet blir öppnare.

2000/01:N235 av Kenneth Lantz (kd) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om enklare regler för småföretagare och egenföretagare.

2000/01:N237 av Henrik S. Järrel (m) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut:

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att lagförslag och myndighetsföreskrifter som påverkar företagens villkor alltid skall föregås av en närmare konsekvensanalys rörande effekterna.

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att den s.k. Småföretagsdelegationens återstående förslag skall genomföras under innevarande mandatperiod.

2000/01:N238 av Henrik S. Järrel (m) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut:

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av en fortlöpande utmönstring av föräldrade eller av andra skäl uttjänta regelverk.

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av att initialt pröva och utvärdera ett system med ”solnedgångsparagrafer” inom vissa begränsade lagstiftningsområden.

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av att inrätta en permanent avregleringsdelegation inom statsministerns kansli.

2000/01:N251 av Camilla Sköld Jansson (v) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att huvudkontoret för den nya myndigheten för analys, utvärdering och omvärldsbevakning inom näringspolitiken lokaliseras till Östersund.

2000/01:N263 av Helena Bargholtz (fp) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut:

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en förenklingskommission för att se över regelverken med småföretagarna i glesbygden.

2000/01:N267 av Lennart Daléus m.fl. (c) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut:

7. Riksdagen tillkännager för regeringen vad som i motionen anförs om förenkling av regler för företagande.

2000/01:N269 av Holger Gustafsson m.fl. (kd, m, c, fp) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut:

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att aktivt verka för ett tydligare, enklare och mer konsekvent regelverk, som medför lika behandling av alla företag.

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att vidta konkreta åtgärder som minskar antalet regler och gör dem tydligare.

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om konkreta åtgärder som minskar samhällets kostnader för regelverk.

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om snabbare genomförande av Småföretagsdelegationens och BEST-gruppens förslag.

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att införa sanktioner mot myndigheter och kommuner som inte följer lagen.

2000/01:N282 av Lena Ek (c) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om utarbetande av nytt regelsystem för förenklat företagande.

2000/01:N288 av Erik Arthur Egervärn (c) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att lokalisera huvudkontoret för den nya myndigheten för analys, utvärdering och omvärldsbevakning inom näringspolitiken till Östersund.

2000/01:N302 av Viviann Gerdin och Birgitta Sellén (c) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut:

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att förbättra och förenkla regelsystemet för småföretagare.

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att handläggningstiderna måste kortas vid Patent- och registreringsverket i anslutning till nyregistreringar.

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att myndigheter och verk blir mer serviceinriktade och ser företaget som en viktig samhällsmedborgare.

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att förbättra rättsskyddet för småföretagare som drabbats av felaktig information.

2000/01:N323 av Eva Flyborg m.fl. (fp) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut:

6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att införa en s.k. solnedgångsparagraf för regler som berör företagandet.

7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ett konsekvent avregleringsarbete lett av finansministern.

8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ett startpaket för företagare.

10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om myndigheternas redovisning av hur de klarar service och informationskrav gentemot företagare.

11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en handledning för företagare.

14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om förenklingar av blanketter.

17. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ett Internetbaserat informationssystem.

18. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att registrera företag via Internet.

2000/01:N324 av Alf Svensson m.fl. (kd) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut:

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en effektivare konkurrenspolitik.

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om genomförande av Småföretagsdelegationens förslag.

16. Riksdagen beslutar att för budgetåret 2001 anvisa anslagen under utgiftsområde 24 Näringspolitik, med förändringar i förhållande till regeringens förslag, enligt tabell i motionen.

2000/01:N361 av Per Westerberg m.fl. (m) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut:

10. Riksdagen anvisar i enlighet med vad som anförs i motionen till utgiftsområde 24 anslag 38:2 Näringslivsutveckling för budgetåret 2001 172 062 000 kr.

11. Riksdagen anvisar till utgiftsområde 24 anslag 38:16 Konkurrensverket 3 000 000 kr utöver vad regeringen föreslagit eller således 76 378 000 kr.

12. Riksdagen anvisar i enlighet med vad som anförs i motionen till utgiftsområde 24 anslag 38:20 Kostnader för omstrukturering av vissa statligt ägda företag, m.m. för budgetåret 2001 0 kr.

13. Riksdagen anvisar i enlighet med vad som anförs i motionen till utgiftsområde 24 anslag 39:6 Näringslivsutveckling i Östersjöregionen för budgetåret 2001 0 kr.

14. Riksdagen anvisar i enlighet med vad som anförs i motionen till utgiftsområde 24 anslag 40:2 Konsumentverket för budgetåret 2001 77 972 000 kr.

15. Riksdagen anvisar i enlighet med vad som anförs i motionen till utgiftsområde 24 anslag 40:5 Åtgärder på konsumentområdet för budgetåret 2001 5 000 000 kr.

2000/01:N366 av Åke Sandström m.fl. (c) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut:

Riksdagen anvisar med ändringar i förhållande till regeringens förslag anslagen under utgiftsområde 24 Näringsliv enligt tabell i motionen.

2000/01:N381 av Per Westerberg m.fl. (m, kd, c, fp) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut:

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att genomföra samtliga Småföretagsdelegationens förslag.

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att ge regelförenklingsarbetet högsta politiska prioritet.

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om tydliga mätbara mål för regelförenklingsarbetet.

6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om obligatoriska konsekvensanalyser vad avser reglernas ekonomiska effekter på företagen.

7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om försöksverksamhet med tidsbegränsade regler.

8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att stärka Simplex-enhetens resurser till bevakning av att konsekvensanalyser sker enligt Simplex-förordningen.

10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att stärka Konkurrensverkets ställning.

13. Riksdagen beslutar att Sverige omedelbart anmäler sitt intresse för att OECD under hösten 2001 genomför en oberoende granskning av Sveriges regelförenklingsarbete i enlighet med vad som anförs i motionen.

2000/01:N385 av Bo Lundgren m.fl. (m) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut:

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om regelförenklingar för företagande.

2000/01:A812 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut:

9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en förenkling av det regelverk som omgärdar företagande.

Den motion som väckts *med anledning av skrivelsen* är

1999/2000:N52 av Per Westerberg m.fl. (m, kd, c, fp) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut:

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om ett förbättrat svenskt näringsklimat.

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om förändrade attityder till småföretagare.

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att genomföra samtliga Småföretagsdelegationens förslag.

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att ge regelförenklingsarbetet högsta politiska prioritet.

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om tydliga mätbara mål för regelförenklingsarbetet.

6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om obligatoriska konsekvensanalyser vad avser reglernas ekonomiska effekter på företagen.

7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om försöksverksamhet med tidsbegränsade regler.

8. Riksdagen beslutar att Sverige omedelbart anmäler sitt intresse för att OECD under hösten år 2001 genomför en oberoende granskning av Sveriges regelförenklingsarbete i enlighet med vad som anförts i motionen.

Utskottet

Inledning

Riksdagen har nyligen fattat beslut om ramarna för de olika utgiftsområdena för år 2001 och en preliminär fördelning av utgifter på utgiftsområden för åren 2002 och 2003 och därvid ställt sig bakom de ramar för utgiftsområde 24 Näringsliv som angivits i budgetpropositionen (prop. 2000/01:1, bet. 2000/01:FiU1). I reservationer (m; kd; c; fp) förordades avvikelser från dessa ramar. Av följande tabell framgår regeringens och de olika partiernas förslag. Ramen för utgiftsområde 24 för år 2001 är ca 3,5 miljarder kronor.

Tabell Utgiftsområde 24 Näringsliv

År	Ram	Avvikelser från ramen (milj. kr)			
		m	kd	c	fp
2001	3 518	- 385	- 336	- 364	- 329
2002	3 283	- 313	- 316	- 556	- 259
2003	3 254	- 263	- 316	- 359	- 209

Efter ett inledande avsnitt om mål och resultat och ett avsnitt om regelförenkling, m.m. redovisas i det följande regeringens förslag avseende de olika verksamheter som ingår i utgiftsområde 24 och motsvarande förslag i aktuella motioner. De förslag om anslag som framlagts i motionerna (m; kd; c; fp) har dock som utgångspunkt en annan ram för utgiftsområdet än vad regeringen har föreslagit och vad riksdagen har ställt sig bakom. Utskottets ställningstagande redovisas samlat i ett avslutande avsnitt. Beslut om anslag inom ett utgiftsområde skall, enligt budgetprocessens regler, fattas genom *ett* beslut. De olika anslagen skall alltså fastställas i ett och samma beslut.

Mål och resultat

Propositionen

Näringspolitik

Regeringen begär riksdagens godkännande av de föreslagna målen för politikområdena Näringspolitik (avsnitt 4.3) och Utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande (avsnitt 5.3) samt godkännande av att de tidigare målen inom utgiftsområdet, utom målet för konsumentpolitik, skall upphöra att gälla (avsnitt 4.6.1).

Målet för politikområdet Näringspolitik föreslås vara att främja en hållbar ekonomisk tillväxt och en ökad sysselsättning genom fler och växande före-

tag. I propositionen redovisas inriktningen av politiken inom politikområdet Näringspolitik i ett särskilt avsnitt (4.4). Där sägs beträffande området Näringsliv att Sverige behöver ett entreprenörsklimat på högsta internationella nivå vilket innefattar en positiv attityd till företagande. Detta uppnås bl.a. genom identifikation och eliminering av problem som små företag möter, t.ex. på grund av bristande administrativa resurser och sämre tillgång till kapitalmarknaden. Vidare är det väsentligt att entreprenörer får bättre tillgång till kunskap och kompetens genom bl.a. högskolor och universitet. Regeringen redovisar den nya myndighetsstrukturen inom näringspolitiken – ny myndighet för företagsutveckling, ny myndighet för analyser, omvärldsbevakning och utvärderingar och en ny myndighet för finansiering av forskning och utveckling inom teknik, kommunikation, arbetsliv och arbetsmarknad. Beträffande turism sägs att det övergripande målet för turistpolitiken är att Sverige skall ha en hög attraktionskraft som turistland och en långsiktigt konkurrenskraftig turistnäring.

När det gäller geologisk verksamhet och mineralfrågor sägs att modern och ändamålsenlig geologisk information skall erbjudas företag, myndigheter och andra intressenter. Beträffande teknisk forskning och utveckling och dess infrastruktur sägs att regeringens politik inriktas på att genom satsningar på forskning och utveckling öka den kunskap och kompetens i näringslivet som behövs för att stimulera innovationer, tillväxt och förnyelse. Ett viktigt inslag i politiken är främjandet av olika former av samverkan mellan universitet, högskolor, forskningsinstitut, näringsliv och samhälle. Huvuddelen av dessa insatser redovisas inom politikområdet Forskningspolitik, som tillhör utbildningsutskottets ansvarsområde. Beträffande konkurrensfrågor sägs att målet för konkurrenspolitiken är att verka för väl fungerande marknader och effektiv konkurrens till nytta för konsumenterna. Riksdagen har ställt sig bakom den i den konkurrenspolitiska propositionen (prop. 1999/2000:140, bet. 2000/01: NU4) föreslagna övergripande inriktningen för konkurrenspolitiken.

Slutligen sägs i propositionen under det här aktuella avsnittet att den ökande insikten om den lokala och regionala miljöns betydelse för näringslivets utveckling föranledde regeringen att år 1998 (prop. 1997/98:62, bet. 1997/98: AU11) ta initiativ till en regional näringspolitik med de regionala tillväxtavtalen som det huvudsakliga instrumentet för dess genomförande. Avsikten är att bättre kunna ta till vara den tillväxtpotential som finns runt om i landet genom att anpassa verksamheter inom politikområden till lokala och regionala förutsättningar.

De statliga insatserna inom och utanför politikområdet Näringspolitik redovisas i ett särskilt avsnitt i propositionen (4.5). I ett efterföljande avsnitt (4.6) redovisas resultaten för de olika delområdena inom politikområdet, med koppling till de mål som redovisades i budgetpropositionen för år 2000 (prop. 1999/2000:1). Slutligen gör regeringen en analys och bedömning av de olika delområdena (avsnitt 4.7).

Det är svårt att fastställa i hur stor utsträckning de statliga insatserna inom t.ex. kapitalförsörjning, regelförenkling, information, service och rådgivning samt kunskap och kompetens har bidragit till utvecklingen vad gäller antalet nya företag respektive tillväxten i befintliga företag, säger regeringen. Insat-

serna påverkar också attityder till företagande och entreprenörskap, som är av stor betydelse men ännu svårare att kvantifiera. Aktuell forskning och en utredning av direktörerna Elisabet Annell och Peter Nygårds pekar också på behovet av bättre utvärderingar och uppföljning inom området. Behovet av förbättrade utvärderingar lyfts också fram i regeringens förslag till ny myndighetsstruktur inom näringspolitiken. Regeringen avser att höja ambitionsnivån när det gäller uppföljning och utvärderingar av olika myndigheters insatser och andra åtgärder som genomförs.

Regeringen bedömer att verksamheten under år 1999 inom dåvarande verksamhetsområdet Näringspolitik i stor utsträckning bidragit till att uppfylla de mål som fanns för verksamheten. Regeringen har tidigare konstaterat att såddfinansieringen är särskilt intressant eftersom den inte konkurrerar med privata aktörer utan medverkar till att minska det finansiella gap som finns mellan en affärsidé och en kommersiellt gångbar tjänst eller produkt. Regelförenklingsarbetet skall intensifieras. Grunden för detta har lagts genom regeringens beslut om särskilda problem- och konsekvensanalyser och genom det mål som regeringen presenterade i skrivelsen om regelförenklingsarbetet (skr. 1999/2000:148). Behovet av relevant information från myndigheter till blivande och befintliga företagare är stort. Regeringens initiativ till att förbättra informationen från myndigheter genom en s.k. portal är en viktig satsning för att underlätta för blivande och befintliga företagare att få tillgång till relevant information. Regeringen anser att statsbidraget till kooperativ utveckling, liksom tidigare, bör koncentreras till kostnadsfri information och rådgivning. En viss del av medlen kan även användas till särskilda insatser som kan främja bl.a. utvecklingen av sociala kooperativ och andra insatser inom den sociala ekonomin.

Turistnäringen är en utpräglad småföretagsbransch med stor betydelse för sysselsättningen i många regioner. Både aktiviteterna i Sveriges Rese- och Turistråd AB (Turistrådet) och i Turistdelegationen kännetecknas av att effekterna av insatserna uppnås först på längre sikt. Utvecklingen av turismen påverkas inte bara av de statliga insatserna på området utan också av bl.a. väderlek, prisnivå och olika idrotts- och kultursatsningar. Den ökade marknadsföringen från Turistrådet år 1997, marknadsföringen för OS i Stockholm år 2004 och för Stockholm som kulturhuvudstad år 1998 bedöms ha påverkat utvecklingen positivt. Regeringen bedömer vidare att verksamheten som Sveriges geologiska undersökning (SGU) bedrivit under år 1999 uppfyllt målen.

Beträffande teknisk forskning och utveckling gör regeringen bedömningen att detta område är väsentligt för att stärka innovationssystemet och att de statliga insatserna har bidragit till detta. Regeringen anser dock att systemet kan stärkas ytterligare och synergieffekter uppnås genom att resurser sammanförs. Vad avser den långsiktiga verksamheten inom rymdområdet gör regeringen bedömningen att denna verksamhet bedrivs på ett ändamålsenligt sätt och att inriktningen på verksamheten bör fortsätta på samma nivå. Regeringens bedömning är vidare att Ingenjörsvetenskapsakademiens (IVA) verksamhet bidrar till att stärka och utveckla Sveriges industriella kompetens och konkurrenskraft.

Under rubriken Teknisk infrastruktur säger regeringen att riksmätplatserna tillfredsställer näringslivets behov av mätteknik och kalibrering så att nationell konkurrenskraft kan upprätthållas. De bidrar till att fri cirkulation av varor och tjänster kan ske samt att mätningar kan göras som bidrar till säkerhet, hälsa och god miljö. Metrologirådet vid Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut AB (SP) anser att koncentrationen av riksmätplatsverksamheten till SP utgör en förbättrad grund för svensk metrologisk infrastruktur. Verksamheten utförs kompetent och effektivt, och omfattningen av mätstorheter är relevant. Den nya tekniska tillsynen via Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (SWEDAC) är kvalitetshöjande, ger positiva effekter och pekar på förbättringsmöjligheter. Påtalade brister har åtgärdats. Regeringens bedömning är vidare att verksamheten inom Elsäkerhetsverket under budgetåret 2001 bör bedrivas enligt den allmänna inriktning som gäller för elsäkerhetsarbetet för budgetåret 2000. Staten och Sveriges Industriförbund har i egenskap av huvudmän för SIS – Standardiseringen i Sverige initierat en översyn av den svenska standardiseringens organisation. Under hösten 2000 kommer beslut att fattas om att den svenska standardiseringen från år 2001 skall bedrivas i tre intressentstyrda organ med en ansvarsfördelning som motsvarar den som råder internationellt och i Europa. Enligt regeringens bedömning bör detta leda till ökad effektivitet och internationell slagkraft. Regeringen anser att SP uppfyller verksamhetsmålen. Samverkan är god med näringsliv, universitet/högskolor och andra FoU-aktörer, och kunskapsutbytet är internationellt omfattande. Verksamheten ger också goda effekter i forskarutbildning och annan kompetensutveckling, bl.a. hos små och medelstora företag.

Beträffande konkurrensfrågor sägs att konkurrenspolitiken utgör ett viktigt instrument för att uppnå en väl fungerande marknadsekonomi och ett bättre omvandlingstryck. Med utgångspunkt i de verksamhetsmål som satts upp för budgetåret 2000 bedömer regeringen att Konkurrensverket fullgjort uppgiften att ge företag och andra aktörer värdefull vägledning för agerandet på marknaden. Konkurrensverket har också klarat uppsatta mål för handläggningstiderna för sina ärenden samt ökat andelen egna initiativ och uppföljning. Regeringen gör därmed bedömningen att Konkurrensverket tillsammans med de regionala aktörerna samt andra myndighetsutövande aktörer, t.ex. Post- och telestyrelsen, på ett tillfredsställande sätt har förbättrat förutsättningarna för en väl fungerande konkurrens till nytta för konsumenten. Regeringen har tillsatt en utredning (dir. 2000:40) för att ge Konkurrensverket bättre verktyg för kartellbekämpning. Regeringen gör vidare bedömningen att Konkurrensverket bör öka andelen egna initiativ. Vad gäller länsstyrelsernas arbete har uppställda mål i huvudsak uppfyllts. En förstärkning av främst egeninitierad verksamhet inom konkurrensområdet är önskvärd.

Den regionala näringspolitiken och de regionala tillväxtavtalen har resulterat i ett stort engagemang hos företrädare för såväl offentlig som privat sektor, sägs det i propositionen. Regeringen bedömer att det finns goda skäl att vidareutveckla arbetsmetoden, bl.a. bör formerna för samverkan mellan offentlig sektor och näringsliv ses över. Villkoren för den statliga delen av tillväxtavtalens finansiering, uppföljning och utvärdering är exempel på andra områden som ytterligare bör utvecklas. Arbetet med de regionala till-

växtavtalen har tydliggjort behovet av att utveckla metoder för att främja arbetet med miljö och hållbar utveckling. Regeringen avser därför att utse tre pilotlän med intresse för att arbeta för att bättre integrera ett ekologiskt hållbarhetsperspektiv i sina tillväxtavtal. Erfarenheterna skall spridas till övriga län.

Utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande

Målet för politikområdet Utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande är en effektiv inre marknad och en öppen handelspolitik i EU, ett förstärkt multilateralt handelssystem inom Världshandelsorganisationen (WTO), ökad svensk export och ökade utländska direktinvesteringar i Sverige.

I avsnittet (5.4) om politikens inriktning sägs att Sverige är en del av den internationella ekonomin och i hög grad beroende av utrikeshandel och ett väl fungerande regelverk för en fri världshandel. Inte minst viktigt för Sverige är att EU:s inre marknad fungerar väl, att Sverige är attraktivt för utländska investeringar och att den ekonomiska utvecklingen i närområdet är gynnsam. Det är viktigt att göra den inre marknaden ännu mer effektiv, särskilt vad gäller den fria rörligheten för varor och tjänster, och att göra den tydlig för konsumenter och företag. Sverige verkar för en fri världshandel med överenskomna spelregler, vilket utgör en förutsättning för att alla länder skall få samma rättigheter oberoende av ekonomisk och politisk styrka. WTO är av grundläggande betydelse i detta arbete. Det är också viktigt att WTO utvidgas till att omfatta fler länder. Sveriges strävan efter en fri världshandel förenas inom utrikespolitiken med ett arbete för en ekologiskt och socialt hållbar global utveckling. Det är därför av särskild vikt att utvecklingsländerna integreras i världshandelssystemet och bistås i att utnyttja dess fördelar. Exporten står för 45 % av BNP och spelar en avgörande roll för tillväxten i den svenska ekonomin. Det är därför viktigt att exportfrämjande åtgärder genomförs för att underlätta särskilt små och medelstora företags exportansträngningar. Utländska direktinvesteringar ökar inflödet av kompetens, teknologi och kapital. Det är viktigt att den investeringsfrämjande verksamheten fungerar väl på nationell, regional och lokal nivå. Regeringen lägger stor vikt vid ett offensivt, slagkraftigt och integrerat Sverige-främjande. Regeringen har såväl i regeringsdeklarationen år 2000 som i 2000 års ekonomiska vårproposition framhållit Östersjöregionens stora tillväxtpotential och Sveriges intresse av att främja en politisk, ekonomisk och social utveckling i regionen.

De statliga insatserna inom och utanför politikområdet Utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande redovisas i ett särskilt avsnitt i propositionen (5.5). I ett efterföljande avsnitt (5.6.1) redovisas resultaten för de olika delområdena inom politikområdet, med koppling till de mål som redovisades i budgetpropositionen för år 2000 (prop. 1999/2000:1). Slutligen gör regeringen en analys och drar slutsatser för de olika delområdena (avsnitt 5.6.2).

Sverige har under år 1999 och första halvåret 2000 bidragit till utvecklingen av en bättre fungerande inre marknad inom EU och fortsatta handelsliberaliseringar såväl regionalt som multilateralt. I detta arbete har Kommerskollegium spelat en viktig roll. Regeringen anser att kollegiet har uppfyllt sitt

uppdrag att verka för en väl fungerande inre marknad och ett öppet och starkt multilateralt handelssystem och fortsatt liberalisering av handeln. Den inre marknadens funktion beror till stor del på hur frågor om fri varurörlighet hanteras, däribland bedömning av överensstämmelse med ställda säkerhetskrav. Det svenska systemet som administreras av SWEDAC har rönt internationell respekt. Regeringen gör bedömningen att SWEDAC:s verksamhet även bidragit till en förbättrad marknadskontroll.

Genom Exportrådets verksamhet har små och medelstora företag fått tillgång till kvalificerad exportinformation och rådgivning av stor betydelse för företagens exportansträngningar. Regeringen anser att Exportrådet genomfört åtgärder för att främja svensk export på ett mycket positivt sätt och därmed aktivt bidragit till att öka denna. Under året har det statliga exportfrämjandet genom Exportrådet varit föremål för en utredning, med uppgift att bl.a. belysa frågan om det statliga uppdraget till Exportrådet överensstämmer med samhällsekonomiska mål och företagens behov i olika delar av landet. Utredaren har nyligen redovisat sitt slutbetänkande *Expert på export?* (SOU 2000:102). Svensk Exportkredit AB (SEK) har åren 1999 och 2000 med sin verksamhet inom exportfinansiering utgjort ett viktigt bidrag för att stärka svensk industris internationella konkurrenskraft. Regeringen bedömer att SEK uppfyllt sitt uppdrag att inom systemet för statsstödd exportkreditgivning främja svensk export. Exportkreditnämnden (EKN) har med sin garantigivning medverkat till att svenska exportföretag kan erbjuda med konkurrenländerna likvärdiga villkor avseende exportkontrakt. Regeringen anser att EKN på ett framgångsrikt sätt har förenat målet om garantigivning till svensk exportindustri på gynnsamma villkor med målet att verksamheten skall vara självbärande på sikt.

Främjandet av utländska direktinvesteringar i Sverige är av stor betydelse för tillväxt och sysselsättning, och Delegationen för utländska investeringar i Sverige, Invest in Sweden Agency (ISA), fyller här en central funktion. Regeringen anser att ISA under år 1999 har fullgjort uppdraget att främja utländska direktinvesteringar i Sverige på ett mycket förtjänstfullt sätt. Under år 1999 har ISA utvecklat och infört en förbättrad modell för uppföljning, mätning och värdering av verksamhetens resultat. Regeringen ser det som positivt att delegationen på detta sätt har tagit fram ett effektivt styrinstrument för bl.a. resursallokering och kvalitetssäkring.

Östersjöregionen är en av världens snabbast växande regioner. Regeringen ser anslaget till näringslivsutveckling i Östersjöregionen, den s.k. Östersjömiljarden II, som ett viktigt instrument för att förstärka svenska företags position i denna region och att förbättra förutsättningarna för svenska företags deltagande i utvecklingen av regionens näringsliv. Erfarenheterna av hittills beslutade insatser har varit goda. Anslaget kommer att utvärderas i sin helhet när samtliga insatser är genomförda.

Konsumentpolitik

Den parlamentariska kommittén, Konsumentpolitiken inför ett nytt sekel (dir. 1999:1) avlämnade i april 2000 betänkandet *Starka konsumenter* i en

gränslös värld (SOU 2000:29). De nuvarande målen bibehålls i avvaktan på den planerade konsumentpolitiska propositionen hösten 2000.

Målen för politikområdet konsumentpolitik år 2000 gäller sålunda tills vidare och är följande:

1. att ge hushållen goda möjligheter att utnyttja sina ekonomiska och andra resurser effektivt (hushållningsmålet),
2. att ge konsumenterna en stark ställning på marknaden (marknadsmålet),
3. att skydda konsumenternas hälsa och säkerhet (säkerhetsmålet),
4. att medverka till att sådana produktions- och konsumtionsmönster utvecklas som minskar påfrestningarna på miljön och bidrar till en långsiktigt hållbar utveckling (miljömålet).

I propositionens avsnitt (6.4) om politikens inriktning sägs att konsumentpolitiken är en viktig del av välfärdspolitiken. Aktiva och välinfomerade konsumenter kan bättre ta till vara sina rättigheter och välja rätt på den alltmer internationaliserade marknaden. Insatser för ökad produktsäkerhet, inom området finansiella tjänster, och stöd till konsumentorganisationer och lokal konsumentrådgivning är särskilt angelägna åtgärder, liksom åtgärder för att bibehålla och utveckla nivån på konsumentpolitiken. Det behövs särskilda insatser för att stödja de mest resurssvaga konsumenterna. Konsumentfrågorna är prioriterade i Sveriges EU-arbete. Sverige skall i EU-arbetet verka för att ge konsumenterna en stark ställning på marknaden och främja konsumenternas intressen och inflytande i ett integrerat Europa.

De statliga insatserna inom och utanför politikområdet Konsumentpolitik redovisas i ett särskilt avsnitt i propositionen (6.5). I ett efterföljande avsnitt (6.6.1) redovisas resultaten för de olika delområdena inom politikområdet. Slutligen gör regeringen en analys och drar slutsatser för de olika delområdena (avsnitt 6.6.2).

Regeringen bedömer att samtliga myndigheter och bolag inom politikområdet har bedrivit sina verksamheter i enlighet med de av regeringen fastslagna riktlinjerna samt att de har utfört de uppdrag och bedrivit de aktiviteter som följer av verksamhetsmålen. Med anledning av den planerade konsumentpolitiska propositionen senare under hösten 2000 kommer åtgärder att vidtas för att förbättra olika aktiviteter vid myndigheterna, exempelvis ökade marknadskontroller vid Konsumentverket.

Revisionens iakttagelser

Under rubriken Revisionens iakttagelser redogör regeringen för om Riksrevisionsverket (RRV) har haft några invändningar i revisionsberättelserna för år 1999 avseende myndigheter inom de olika politikområdena. RRV har inte haft några sådana invändningar mot någon av myndigheterna.

Vissa kompletterande uppgifter

Inga motioner har väckts beträffande mål- och resultatfrågor. I föregående års anslagsbetänkande (bet. 1999/2000:NU1) ställde sig utskottet bakom de av regeringen då föreslagna målen. I två reservationer (m, kd, fp; c) framför-

de företrädare för respektive parti sina synpunkter i frågan. När det gällde regeringens resultatredovisning framhöll utskottet (enhälligt) betydelsen av utformningen av regleringsbrev och målformuleringarna i dessa. Vidare anfördes att regeringens redovisning generellt sett måste vara mer konkret och att det är viktigt att verksamhetsmål formuleras på ett sådant sätt att de blir möjliga att följa upp. Detta innebär bl.a. att – utifrån de övergripande målen – ändamålsenliga delmål måste formuleras.

Utskottets ställningstagande och bedömning

Inledning

Utskottet behandlar först frågan om mål och redovisar därefter sin bedömning av regeringens resultatredovisning.

Mål

Utskottets syn på näringspolitikens inriktning överensstämmer med den som redovisas i budgetpropositionen och som har föregåtts av överläggningar mellan regeringen, Vänsterpartiet och Miljöpartiet. De mål som regeringen föreslår för utgiftsområde 24 Näringsliv är formulerade med utgångspunkt i denna syn på näringspolitiken och tillstyrks således.

Bedömning av regeringens resultatredovisning

I årets budgetproposition har en indelning av statsbudgeten i politikområden införts. I utgiftsområde 24 Näringsliv ingår de tre politikområdena Näringspolitik, Utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande samt Konsumentpolitik. Redovisningen av mål, politikens inriktning, insatserna och resultatbedömningen görs samlad för varje politikområde. Texterna om de olika anslagen som följer därefter blir därmed, jämfört med tidigare år, mer kortfattade. Utskottet tycker att detta är en bra ordning.

I utgiftsområde 24 ingår också ett par anslag som tillhör ett annat politikområde. Det gäller två anslag för Verket för innovationssystem (Vinnova), vilka tillhör politikområdet Forskningspolitik som presenteras under utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning. Redovisning av mål och resultat för dessa verksamheter görs därmed i den del av budgetpropositionen som avser utgiftsområde 16 och som tillhör utbildningsutskottets ansvarsområde. Detta innebär vissa nackdelar för näringsutskottets möjligheter till överblick. Problemet är dock inte unikt för dessa anslag, utan gäller för ett antal anslag, till följd av att utgiftsområden och politikområden inte är sammanfallande. Utskottet anser dock för sin del i fallet med Vinnovas anslag att det är mer angeläget att anslagen ingår i utgiftsområde 24 än att de berörda politik- och utgiftsområdena sammanfaller.

Utskottet vill härutöver, i likhet med föregående år, framhålla den stora betydelse som mål- och resultatredovisningen i budgetpropositionen har för riksdagens styrningsmöjligheter. Generellt gäller att regeringens redovisning måste vara mer konkret. Avgörande är härvid att verksamhetsmål formuleras

på ett sådant sätt att de blir möjliga att följa upp. Detta innebär bl.a. att ändamålsenliga delmål måste formuleras utifrån de övergripande målen. Utskottet vill – återigen – framhålla betydelsen av utformningen av regleringsbrev och målformuleringarna i dessa. Det bör också eftersträvas en nära koppling mellan regleringsbrev och redovisningen till riksdagen.

Slutligen noterar utskottet att Riksrevisionsverket inte har avgivit revisionsberättelse med invändning till någon av myndigheterna inom utgiftsområde 24 Näringsliv.

Regelförenkling

Skrivelse 1999/2000:148

Inledning

I regeringens skrivelse 1999/2000:148 lämnas en redogörelse för regelförenklingsarbetet med särskild inriktning på små företag. I skrivelsen redogörs för hur myndigheter tillämpat förordningen (1998:1820) om särskild konsekvensanalys av reglers effekter för små företags villkor under år 1999. Vidare lämnas en redogörelse för regeringens regelförenklingsarbete i detta sammanhang samt en redogörelse för mål som regeringen satt upp för det fortsatta arbetet.

Regeringen har introducerat ett system för effektivare konsekvensanalyser av reglers effekter för små företags villkor. Systemet har införlivats genom beslut om ändringar i kommittéförordningen (1998:1474), beslut om särskild förordning (1998:1820) avseende myndigheter – den s.k. SimpLex-förordningen – samt beslut om riktlinjer för Regeringskansliet. En statssekreterargrupp med särskilt ansvar för regelförenkling, med statssekreterare från Justitie-, Finans- och Näringsdepartementen, har bildats. Vidare har inom Näringsdepartementet inrättats en särskild enhet, SimpLex-enheten, med en rådgivande, stödjande och granskande funktion i Regeringskansliet men också i förhållande till myndigheter och utredningsväsendet. I enhetens uppgifter ingår bl.a. att följa arbetet med särskilda konsekvensanalyser.

Praktiska erfarenheter och resultat

Enligt SimpLex-förordningen är myndigheterna skyldiga att årligen, före den 1 februari, rapportera till regeringen om det gångna verksamhetsårets arbete med särskilda konsekvensanalyser. Den 1 februari 2000 lämnade myndigheterna sin första rapportering enligt förordningen. Myndigheternas efterlevnad av SimpLex-förordningen och kommittéernas efterlevnad av kommittéförordningen i berörd del har varierat. Många har sett år 1999 som ett inkörningsår, eftersom förordningarna började gälla den 1 februari 1999 respektive den 1 januari 1999.

Totalt har 77 myndigheter lämnat rapporter. Av dessa har följande 31 myndigheter rapporterat om sitt arbete med särskild konsekvensanalys enligt SimpLex-förordningen: Alkoholinspektionen, Arbetskyddsstyrelsen, Boverket, Elsäkerhetsverket, Fiskeriverket, Statens jordbruksverk, Kemikaliein-

spektionen, Konkurrensverket, Konsumentverket, Lantmäteriverket, Luftfartsverket, Läkemedelsverket, Naturvårdsverket, Närings- och teknikutvecklingsverket (NUTEK), Patent- och registreringsverket (PRV), Post- och telestyrelsen, Rikspolisstyrelsen, Riksskatteverket (RSV), Sjöfartsverket, Skogsstyrelsen, Socialstyrelsen, Sprängämnesinspektionen, Statens livsmedelsverk, Statens räddningsverk, Statens skolverk, Statens strålskyddsinstitut, Statistiska centralbyrån (SCB), Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (SWEDAC), Tullverket, Vägverket och Överstyrelsen för civil beredskap. Resterande 46 myndigheter har rapporterat att myndighetens verksamhet inte berör små företags villkor och att de inte är rapporteringsskyldiga enligt SimpLex-förordningen.

Många myndigheter har i sina rapporter informerat om sina regelförenklingsprojekt och sitt arbete för ett bättre regelverk. Några myndigheter som redovisat mer omfattande arbeten är Arbetarskyddsstyrelsen, Kemikalieinspektionen, Livsmedelsverket, Naturvårdsverket, Rikspolisstyrelsen och Tullverket. I skrivelsen redovisas några exempel på regelförenklingsinsatser på myndighetsnivå. Konsekvensanalyserna kräver resurser och byts ofta ut mot remissförfarande, uppger ett antal myndigheter. Fiskeriverket, Kemikalieinspektionen, Livsmedelsverket och Naturvårdsverket anser att checklistan i SimpLex-förordningen utgör ett mycket praktiskt verktyg. Vid tillämpning av förordningen uppstår det dock i vissa fall osäkerhet kring begreppet småföretag. Flera myndigheter har efterfrågat en definition av vad ett småföretag är enligt förordningen. Vidare har flera myndigheter efterfrågat möjligheten att redovisa analyser enligt SimpLex-förordningen och enligt verksförordningen i samma dokument. Flera myndigheter har uppgivit att de har mycket begränsat utrymme för regelförenklingar när de måste implementera EG-direktiv och förordningar samt andra internationella avtal.

Totalt har, enligt regeringens bedömning, åtta myndigheter tydligt rapporterat om utförda särskilda konsekvensanalyser, nämligen Arbetarskyddsstyrelsen, Elsäkerhetsverket, Fiskeriverket, Jordbruksverket, Naturvårdsverket, Post- och telestyrelsen, Riksskatteverket och Tullverket. Ytterligare ett tiotal myndigheter uppger att de arbetar med analyserna, men anger inte specifikt berörda föreskrifter eller hur många analyser som är genomförda. Myndigheterna likställer ofta remisser med en särskild konsekvensanalys.

Av de 31 rapporterade myndigheterna har 20 redovisat upphävda föreskrifter. Det är, enligt regeringen, svårt att få en generell bild av hur många föreskrifter som verkligen har upphävts. För de 20 myndigheter som rapporterat kan utläsas att 210 föreskrifter har upphävts, men att 73 av dem är återinförda. För åtta av myndigheterna gäller att samtliga föreskrifter som upphävts har återinförts. Rikspolisstyrelsen har bidragit till att flest föreskrifter har upphävts genom att ta bort 37 föreskrifter, utan att återinföra någon.

När det gäller införda och ändrade allmänna råd under år 1999 anges att av de 31 rapporterade myndigheterna har 18 redovisat ändrade eller nya allmänna råd. Totalt har 45 nya allmänna råd införts. Ytterligare 47 stycken som har införts av Riksskatteverket kan anses tillhöra denna kategori, eftersom de är tidsbegränsade och införs varje år.

Resultatet av kommittéernas redovisning enligt den aktuella paragrafen i kommittéförordningen är att år 1999 även för kommittéerna innebar en över-

gångsperiod. Regeringen har för avsikt att lämna en mer omfattande redovisning av kommittéernas arbete i 2001 års redogörelse till riksdagen.

2000/01:NU1

Mål och medel för det fortsatta regelförenklingsarbetet med särskild inriktning på små företag

Det övergripande målet för regeringens regelförenklingsarbete gentemot små företag är att förbättra dessa företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga och villkor i övrigt för att åstadkomma en ökad sysselsättning och högre tillväxt. Ett konkret delmål är att inom en treårsperiod tydligt minska regelverkens administrativa börda för småföretag. Regeringen kommer att följa upp arbetet och redovisa resultatet för riksdagen. Den administrativa bördan bör främst mätas som ”nedlagda timmar och kronor” i småföretagen. Ett annat intressant delmått på regelverkens effekt kan vara den uppgiftslämnarbördan som läggs på företaget som en konsekvens av befintliga regelverk.

Inom OECD bedrivs sedan ett antal år ett omfattande arbete för regelförenklning och därmed sammanhängande frågor. Det handlar bl.a. om metoder för regelanalys, prövning av andra styrformer än förbuds- och kontrollregler, utveckling av checklistor och erfarenhetsutbyte för att förbättra kvaliteten på medlemsstaternas regelstyrningsbeslut. OECD:s råd antog år 1995 en särskild rekommendation till medlemsstaterna om regelstyrning. Bland de projekt som bedrivs inom OECD ingår en årlig granskning av några medlemsstaters program för regelreformer. Regeringen ämnar anmäla sitt intresse för en sådan oberoende granskning av det svenska regelförenklingsarbetet, vid lämplig tidpunkt, som komplement till de egna uppföljningar som regeringen avser att genomföra.

Regeringen avser att årligen för riksdagen redovisa en sammanfattning av myndigheternas arbete enligt SimpLex-förordningen, användningen av konsekvensanalyser i utredningsväsendet samt Regeringskansliets regelförenklingsarbete för småföretag. En särskild grupp bestående av småföretagare samt småföretagsexperter är knuten till SimpLex-enheten. Gruppen har två uppgifter. Den ena är att fungera som bollplank och experthjälp i SimpLex-enhetens arbete med regelförenklingsfrågor, varvid SimpLex-gruppen kompletterar den större referensgruppen Nybyggarna inom detta område. Den andra uppgiften för SimpLex-gruppen är att agera diskussionspartner med såväl SimpLex-enheten som departementets politiska ledning när det gäller prioriteringar i regelförenklingsarbetet. SimpLex-gruppen har därmed en operationell uppgift och kommer att engageras i det löpande arbetet. SimpLex-enheten fungerar även som kontaktorgan för små företag i regelfrågor, vilket innebär att enheten uppmärksammas på problem direkt av småföretag, vilket i sin tur kan påverka de prioriteringar som görs.

Slutsatser inför det fortsatta arbetet

Sammanfattningsvis kan sägas att myndigheterna ligger olika långt framme när det gäller att analysera och bedöma reglernas effekter för små företags villkor. SimpLex-enheten avser att mer aktivt ta kontakt med myndigheter

för att fungera effektivt i sin roll som stödjare och rådgivare i fråga om myndigheternas arbete med de särskilda konsekvensanalyserna. Detsamma gäller även det fortsatta stödjande och rådgivande arbetet gentemot utredningar och Regeringskansliet. För det interna arbetet i Regeringskansliet är ambitionen att SimpLex-enheten skall komma in i ett tidigt skede av beredningsprocessen. Regeringen avser att i budgetpropositionen för år 2001 redovisa prioriterade områden för regelförenkling med särskild inriktning på små företag. År 1999 var det första år under vilket SimpLex-förordningen har gällt och skall därför ses som ett övergångsår för Regeringskansliet, myndigheter och kommittéer.

Genom ett nära samarbete med småföretagen och deras representanter samt tillgänglig expertis kommer regeringen att utveckla mål, mått och metoder för regelförenklingsarbetet. Regeringen avser, som tidigare nämnts, att årligen lämna en sammanfattande redovisning av regelförenklingsarbetet till riksdagen.

Propositionen

Under rubriken Prioriterade områden i avsnittet om regelförenkling redovisas följande. Långsiktiga insatser såsom utbildning av tjänstemän inom Regeringskansliet, myndigheter och utredningsväsende kommer att prioriteras. Med detta syfte arrangerades i september 2000 ett seminarium med deltagare från myndigheter och Regeringskansliet. SimpLex-enheten kommer vidare att engageras i utbildningen av bl.a. nya generaldirektörer. Med hjälp av SimpLex-gruppen, som består av representanter för små företag samt småföretagsexperten, kommer förenkling av befintliga regelverk att övervägas. Prioriterade områden är härvid skatte- och arbetsrättslagstiftningarna, men även miljölagstiftningen.

När det gäller skattelagstiftningen avser regeringen att analysera de förslag inom skatteområdet som lämnas av SimpLex-gruppen. Regeringen har även tillsatt utredningar på skatteområdet vilkas arbete syftar till att åstadkomma bl.a. regelförenkling för små företag. Det gäller Förenklingsutredningen (dir. 1996:78 och 1998:4) och Utredningen om reglerna för beskattning av ägare i fåmansföretag m.m. (dir. 1999:12). Inom ramen för SimpLex-arbetet kommer förslagen från dessa utredningar att, i en nära dialog med näringslivet, övervägas från förenklingsynpunkt.

Beträffande arbetsrättslagstiftningen har regeringen inlett förberedelser för en översyn av semesterlagen och kommer i slutet av år 2000 att tillsätta en utredning som skall se över regelverket ur främst ett förenklingsperspektiv.

När det gäller det pågående regelförenklingsarbetet sägs att regelförenkling är en angelägenhet för hela regeringen och att det präglar Regeringskansliets arbete. Inom olika delar av Regeringskansliet pågår regelförenklingsarbete som är av betydelse för små företag. I propositionen redovisas några exempel på sådant. På skatte- och avgiftsområdena noteras att, förutom de tidigare nämnda utredningarna, en ny lag om självdeklarationer och kontrolluppgifter bereds inom Regeringskansliet och att en ny och moderniserad socialavgiftslag skall införas vid årsskiftet 2000/01. Vidare pågår ett arbete inom Riksskatteverket med inriktning på förslag om enklare beräkningar och

deklarationer vad gäller försäljning av värdepapper. Inom RSV görs även en utvärdering av skattekontoreformen ur ett helhetsperspektiv, för att möjliggöra förbättringar. En översyn pågår vidare inom Regeringskansliet av olika gränsvärden i bl.a. bokförings- och redovisningslagen, i syfte att samordna och nedbringa antalet gränsvärden. Ett system för elektronisk ingivning av ansökningar om patent förbereds. Vad gäller varumärken och mönsterskydd utreds frågan för närvarande av Varumärkeskommittén respektive Mönsterskyddsutredningen.

Motionerna

Frågan om regelförenkling tas upp i 16 motioner. I motion 1999/2000:N52 (m, kd, c, fp), som väckts med anledning av skrivelse 1999/2000:148, begärs riksdagsuttalanden i följande avseenden: om ett förbättrat svenskt näringsklimat; om förändrade attityder till småföretagare; om att genomföra samtliga Småföretagsdelegationens förslag; om att ge regelförenklingsarbetet högsta politiska prioritet; om tydliga, mätbara mål för regelförenklingsarbetet; om obligatoriska konsekvensanalyser vad avser reglernas ekonomiska effekter på företagen; om försöksverksamhet med tidsbegränsade regler. Vidare begärs att riksdagen beslutar att Sverige omedelbart skall anmäla sitt intresse för att OECD under hösten år 2001 genomför en oberoende granskning av Sveriges regelförenklingsarbete. Det nationella näringsklimatet måste formas så att Sverige klarar av att tävla med de mest konkurrenskraftiga delarna av världen i fråga om goda villkor för företagande och investeringar, anför motionärerna. Omvärldsförståelse och förändringsbenägenhet i politiken är helt avgörande för Sveriges framtida position. Det är i detta perspektiv förödande att klamra sig fast vid stela modeller, rigida arbetsmarknadsregler och världens högsta skattetryck, säger motionärerna. De menar att tillkomsten av jobb på lång sikt bygger på en tillväxt bland de små och medelstora företagen. Negativa attityder till småföretagande har under lång tid påverkat företagsstrukturen, och villkoren för företagande har helt anpassats till storföretagen, hävdar motionärerna. Av Sveriges ca en halv miljon företag är den överväldigande majoriteten enmansföretag och bara 3 % har fler än 20 anställda. Framväxt av nya företag inom tjänste- och servicesektorena har hindrats genom den offentliga sektorns kraftiga utbyggnad och monopol, anser motionärerna. De påpekar att den arbetsintensiva, privata tjänstesektorn, som fungerat som sysselsättningsmotor i t.ex. Förenta staterna, har utvecklats betydligt långsammare i Sverige. Sverige behöver en annan företagarpolitik, vilket omfattar en mängd förändringar inom områdena skatter, arbetsmarknad, konkurrens, regelförenkling, Europaengagemang, och – inte minst viktigt – förändrade attityder till företagande och entreprenörskap, anför motionärerna.

I motionen framläggs förslag under fem rubriker enligt följande:

– *Genomför Småföretagsdelegationens förslag:* Delegationens rapport innehåller en lång rad förslag som dramatiskt skulle underlätta för småföretagen utan att förorsaka statsfinansiella kostnader, anser motionärerna. De menar att samhällets kostnader för tillväxthämmande regler är betydande och att

dessa kostnader betalas av medborgarna, främst i form av färre arbetstillfällen, sämre levnadsstandard och begränsad valfrihet. Motionärerna föreslår att Småföretagsdelegationens samtliga förslag omgående skall genomföras.

– *Hög politisk prioritet:* Erfarenheterna från länder som tar avregleringsarbetet på allvar, såsom Storbritannien och Nederländerna, visar att det krävs politiskt stöd från allra högsta nivå, säger motionärerna. Statsministern föreslås därför leda och politiskt ansvara för arbetet, vilket bör ske genom att en grupp i Statsrådsberedningen ges ansvar för att initiera och följa avregleringsarbetet i departement och myndigheter. Gruppen bör föreslå modeller för hur arbetet skall bedrivas, bistå med kompetens samt lyfta fram goda exempel på avregleringar, anser motionärerna. De föreslår vidare att gruppen skall rapportera om hur arbetet fortlöper och att det varje år till riksdagen skall lämnas en redogörelse över avregleringsarbetet. Varje departement och varje myndighet skall därvid vara ansvariga för rapporteringen till statsministerns avregleringsgrupp.

– *Tydliga, mätbara mål för avregleringen:* Avregleringsgruppen skall ansvara för de kvalitativa och kvantitativa målen för arbetet, anför motionärerna vidare. Ett lägsta kvantitativt mål skall därvid vara att alla företagsregler skall ha granskats inom en fyraårsperiod. Målet för regelförenklingsarbetet måste anges tydligt, anser motionärerna och föreslår att inom en mandatperiod skall regelmängden minska med 10 % och efter två mandatperioder med 25 %, så som med gott resultat gjorts i Nederländerna. Gruppen bör vidare se till att arbetet framför allt syftar till att avskaffa eller minska sådana regler och regelsystem som bedöms sänka konkurrenstrycket, anför motionärerna. De framhåller samtidigt att arbetet skall ske med beaktande av att samhället måste ha effektiva regelsystem för skydd av människors liv och hälsa, miljöskydd och säkerhet.

– *Obligatorisk konsekvensanalys:* Alla nya regler bör föregås av konsekvensbeskrivningar vad avser reglernas ekonomiska effekter på företagen, anför motionärerna. Sådana konsekvensbeskrivningar skall lämnas av såväl departement som myndigheter och kommuner. I konsekvensbeskrivningen skall det även analyseras om problemet hade kunnat lösas på annat sätt än genom en ny reglering, säger motionärerna. De anser vidare att alla utredningar bör få specialdestinerade medel för att genomföra denna typ av konsekvensanalyser.

– *Tidsbegränsade regler:* En försöksverksamhet bör prövas med tidsbegränsade regler, där det redan från början anges att de har en begränsad varaktighet, så att det krävs ett nytt beslut om en regel skall fortsätta att gälla efter det datum då det sagts att den skall upphöra.

Liknande förslag framförs även i motion 2000/01:N381 (m, kd, c, fp). Där begärs också att riksdagen skall uttala sig för att SimpLex-enhetens resurser för bevakning av att konsekvensanalyser sker enligt SimpLex-förordningen skall förstärkas och att riksdagen skall anmoda regeringen att omedelbart anmäla intresse för att OECD under hösten 2001 skall genomföra en oberoende granskning av Sveriges regelförenklingsarbete. Det svenska regelverket

är omfattande, säger motionärerna. De uppger att det finns ungefär 1 000 lagar som stiftats av riksdagen, ca 2 000 förordningar som utfärdats av regeringen samt ca 7 000 föreskrifter och allmänna råd som utfärdats av myndigheter. Ungefär hälften av alla dessa regler har direkt betydelse för företagen och uppgår till mer än 20 000 sidor, säger motionärerna. De anser att reglernas mängd och komplexitet samt myndigheternas sätt att tillämpa dem påverkar möjligheten att starta företag, utveckla och kundanpassa produkter samt att snabbt reagera på olika marknadsförändringar. Regelkomplexiteten anses direkt småföretagarfientlig, och regelverket ses därmed som en strukturfaktor med betydelse för näringslivets utveckling och Sveriges ekonomiska tillväxt.

I partimotion 2000/01:N385 (m) begärs ett riksdagsuttalande om regelförenklingar för företagande. Samhällets kostnader för tillväxthämmande regler är betydande, och dessa kostnader betalar medborgarna, främst i form av sämre levnadsstandard och begränsad valfrihet, anför motionärerna. De anser att det arbete för bättre och enklare regler som inleddes av den borgerliga regeringen under åren 1991–1994 måste drivas vidare. I motionen framläggs följande förslag: Småföretagsdelegationens förslag bör genomföras skyndsamt; avregleringsarbetet bör bedrivas systematiskt på alla nivåer; samtliga befintliga regler som berör företagare bör granskas inom en mandatperiod i syfte att förenkla och minska regelmassan; arbetet med regelförenklingar bör ges en hög politisk prioritet och företagen bör själva få påverka arbetet genom samråd; alla nya förslag från regeringen som påverkar företagets villkor bör föregås av en noggrann analys av effekterna; myndigheter som ger ut föreskrifter bör omfattas av kravet att göra en konsekvensanalys.

I de två motionerna 2000/01:N237 (m) och 2000/01:N238 (m) – av samme motionär – föreslås att riksdagen skall göra tillkännagivanden i följande fem avseenden: om att lagförslag och myndighetsföreskrifter som påverkar företagets villkor alltid skall föregås av en närmare konsekvensanalys rörande effekterna; om att Småföretagsdelegationens återstående förslag skall genomföras under innevarande mandatperiod; om behovet av en fortlöpande utmönstring av föråldrade eller av andra skäl uttjänade regelverk; om behovet av att initialt pröva och utvärdera ett system med s.k. solnedgångsparagrafer inom vissa begränsade lagstiftningsområden; om behovet av att inrätta en permanent avregleringsdelegation inom statsministerns kansli. Det finns mycket goda skäl för regeringen att noggrannare studera konsekvenserna för näringslivet av kommande lagförslag som berör företagen och företagsamhetens villkor, anför motionären. Han anser att en skyldighet att göra konsekvensanalyser bör åligga regeringen och även kunna innefatta förslag om alternativa åtgärder till en lagreglering. SimpLex-förordningen ålägger redan verk och myndigheter att göra en närmare analys av tänkbara ekonomiska och andra effekter innan föreskrifter och tolkningsanvisningar utfärdas, konstaterar han och hävdar att resultatet av SimpLex-gruppens arbete hittills har varit mycket magert. En god början på ett mer intensivt regelförenklingarbete vore att successivt och systematiskt under innevarande mandatperiod genomföra återstående del av Småföretagsdelegationens förslag, säger motionären. Han menar vidare att det är lika viktigt att mönstra ut föråldrade,

överspelade eller annars uttjänta lagar, förordningar och bestämmelser som det är att stifta nya lagar i takt med samhällets förändringar. Därför föreslås att en permanent avregleringsdelegation skall inrättas som ett expertorgan åt regeringen, men med årlig rapporteringsskyldighet till riksdagen. Delegationens uppgift skall vara att bl.a. fortlöpande och systematiskt inventera regelverk och författningssamlingar, ge regeringen förslag och råd rörande sådana lagar som regeringen kan föreslå riksdagen att upphäva eller i fråga om förordningar och liknande bestämmelser som regeringen själv kan besluta skall upphöra att gälla. Delegationen, som bör ha en allsidig sammansättning med företrädare för bl.a. näringslivets olika sektorer, föreslås arbeta som ett självständigt organ knutet till Statsrådsberedningen under statsministerns ledning. Ett system med s.k. solnedgångsparagrafer bör övervägas och prövas och utvärderas inom vissa begränsade lagstiftningsområden, innebärande att en regel som sällan eller aldrig använts inom en tidsrymd av tre till fem år automatiskt upphör att gälla, föreslår motionären avslutningsvis.

Småföretagsdelegationens förslag bör genomföras för att få till stånd ett bättre företagsklimat i Sverige, anför det i motion 2000/01:T477 (m, kd, fp). Även om det finns ett gemensamt regelverk inom EU har nationella regler och bestämmelser allttjämt stor betydelse, säger motionärerna. De menar att det därmed finns skillnader i de konkurrensförutsättningar som framför allt de svenska åkerier som är verksamma inom utrikestrafiken utsätts för. Ett genomförande av Småföretagsdelegationens förslag skulle hjälpa åkeriföretagen, t.ex. förslagen om en enklare registrering av företag samt en förenkling av tullprocedureerna, anför motionärerna.

Även i motion 2000/01:N324 (kd) begärs ett tillkännagivande om att Småföretagsdelegationens förslag skall genomföras. Under den borgerliga regeringen tillkallades en särskild avregleringsdelegation med uppgift att driva på avregleringsarbetet samt föreslå förändringar som stärker konkurrensen och ökar utrymmet för nyetableringar, erinrar motionärerna om. De hänvisar till att erfarenheter från andra länder, såsom Storbritannien, Nederländerna och Irland, visar att det krävs ett starkt politiskt stöd från allra högsta nivå. Därför föreslås att statsministern och finansministern bör leda och politiskt ansvara för arbetet. Småföretagsdelegationens rapport innehåller en lång rad förslag som är av sådan art att de dramatiskt skulle underlätta för småföretagen utan att statsfinansiella kostnader uppkommer, säger motionärerna. De anser att samhällets kostnader för tillväxthämmande regler är betydande och att priset betalas av medborgarna, främst i form av sämre levnadsstandard och begränsad valfrihet. Av Småföretagsdelegationens 81 förslag till regelförenklingar har för närvarande, två år senare, bara 28 helt eller delvis genomförts, säger motionärerna. De hävdar att 53 förslag, dvs. närmare 2/3, enligt en rapport från Svenska Arbetsgivareföreningen (SAF) i september 2000, fortfarande inte är genomförda. Motionärerna anser att de flesta av delegationens ännu inte genomförda förslag skyndsamt bör genomföras. En svensk företagare har över 4 000 regler och ca 20 000 trycksidor att hålla reda på, och varje år tillkommer ca 5 000 sidor med omarbetade eller nya regler, säger motionärerna. De anser att den totala regelmängden som berör företagare måste

minska och att en s.k. solnedgångsparagraf skall införas, så att företagsregler som inte använts på fem år eller mer slopas.

De flesta av Småföretagsdelegationens förslag kan och bör genomföras mer eller mindre genomgående, anför det i motion 2000/01:N218 (kd). Det är krångligt att vara småföretagare i Sverige, anser motionären. Han menar att det finns en stor mängd regler och förordningar som ständigt byggs på med nya, vilket gör att regelmängden i praktiken är ogenomtränglig för den enskilde företagaren. Småföretagsdelegationen lämnade en rad konkreta förslag på hur regelverket skulle kunna förenklas, säger motionären. Han hänvisar till Kanada som ett föregångsland, där en nyföretagare via egen dator, kommunens näringslivskontor eller statligt bibliotek kan registrera sitt företag med namn, anmäla sig för olika skatter och försäkringskassa samt ordna ytterligare nödvändiga tillstånd. Enligt Småföretagsdelegationens bedömning bör en sådan procedur ta endast ca 20 minuter och förenklas så att endast en myndighet behöver kontaktas och att det kan skötas via Internet. En frivillig, förenklad självdeklaration skulle kunna införas för i första hand enskilda firmor och handelsbolag som omsätter mindre än t.ex. 1,5 miljoner kronor och som saknar såväl anställda som fast egendom, föreslår motionären vidare. I samband härmed föreslås att även ett hjälpmedel för bokföring och deklaration skall tas fram för att möjliggöra för företagaren att själv klara dessa aktiviteter.

Regeringen bör skyndsamt lämna förslag om enklare regler för småföretagarna, anför det i motion 2000/01:N235 (kd). Det är viktigt med långsiktiga lösningar som är stabila och skapar bra grund för fri företagsamhet, säger motionären. Han anser att det i den rådande högkonjunkturen är särskilt gynnsamt att skapa arbetstillfällen genom ökat företagande. Många vill för närvarande starta egna företag, och dessa får inte hindras av ett snårigt regelverk, anför motionären avslutningsvis.

I motion 2000/01:N269 (kd, m, c, fp) begärs tillkännagivanden i följande fem avseenden: om att regeringen aktivt skall verka för ett tydligare, enklare och mer konsekvent regelverk, som medför lika behandling av alla företag; om att regeringen skall vidta konkreta åtgärder som minskar antalet regler, gör dem tydligare och minskar samhällets kostnader för regelverk; om snabbare genomförande av förslag från Småföretagsdelegationen och den s.k. BEST-gruppen inom EU; om införande av sanktioner mot myndigheter och kommuner som inte följer lagen. Sverige måste få ett mer småföretagsvänligt klimat, och det är politikernas uppgift att skapa generellt goda villkor för företagandet, med stabila, enkla, konsekventa, förutsägbara regler som är lika för alla, anför motionärerna. De påpekar att de administrativa kostnaderna för småföretagen blir högre ju mindre företaget är, varför det är nödvändigt att minska antalet regler samt förenkla och förtydliga de regler som finns. Lagstiftning med stort tolkningsutrymme, brist på allmänna råd som styr tillämpningen och brist på sanktioner när tillämparna inte följer lagen skapar mycket osäkra förhållanden för företagen, vilket hämmar tillväxten, säger motionärerna. De påstår att – trots att det i verksförordningen har funnits krav på konsekvensutredningar i många år – dessa krav inte har tagits på allvar. Av Småföretagsdelegationens förslag har hittills bara ett fåtal genomförts på ett sätt som märks för företagen, hävdar motionärerna. De erinrar

vidare om det arbete som bedrivs av en grupp inom EU, BEST-gruppen, med syfte att ta fram regelförenklingar för små och medelstora företag. Ministerrådet antog våren 1999 en handlingsplan i detta ämne, riktad till medlemsländerna. Sedan handlingsplanen presenterades har den svenska regeringen dock inte agerat, säger motionärerna. De anser att kraftfulla åtgärder måste vidtas omgående som på ett påtagligt sätt förbättrar situationen för småföretagen.

Riksdagen bör göra ett uttalande om förenkling av regler för företagande, anføres det i motion 2000/01:N267 (c). Regelverket och kontakterna med myndigheter måste förenklas och anpassas till den nya tidens företagande, säger motionärerna. De anser att företagen måste ges stabila, begripliga och långsiktiga spelregler och att alla nya lagförslag måste granskas utifrån hur de påverkar enskilda småföretag.

Det bör utarbetas ett nytt regelsystem för förenklat företagande, anføres det i motion 2000/01:N282 (c). Principen om "en dörr in", dvs. att en person som skall starta ett företag bara skall behöva kontakta en myndighet och inte som för närvarande flera, är betydelsefull när det gäller att starta företag, anser motionären. Hon hänvisar till förhållandet i Kanada, där en nyföretagare via datorn kan registrera ett företag på 20 minuter, varvid automatisk registrering för skatter och ansökan om tillstånd ingår. Detta borde också vara möjligt i Sverige, som är ett av världens starkaste IT-länder, menar motionären.

I motion 2000/01:N302 (c) begärs tillkännagivanden i följande fyra avseenden: om förbättring och förenkling av regelsystemet för småföretagare; om förkortning av handläggningstiderna vid Patent- och registreringsverket i anslutning till nyregistrering; om att myndigheter och verk blir mer serviceinriktade och ser företaget som en viktig samhällsmedborgare; om en förbättring av rättsskyddet för småföretagare som drabbats av felaktig information. Det behövs genomgripande förbättringar för småföretagen, med hänvisning till deras nyckelroll i samhället, anför motionärerna. De menar att servicen från myndigheter är en viktig fråga och pekar på att det ofta är långa handläggningstider. Med satsningar på den nya tekniken och ett förenklat regelverk skulle fler vilja och våga satsa på sina idéer, anser motionärerna. De framhåller att myndigheterna måste börja betrakta företagen som kunder och samarbetspartner. Av Småföretagsdelegationens 81 förslag anser sig motionärerna kunna konstatera att endast 14 har genomförts. I de fall där myndigheterna givit olika besked måste det införas en bestämmelse som gör myndighetspersonerna ansvariga för de ekonomiska problem som kan drabba en företagare, föreslår motionärerna. För att underlätta för en småföretagare i kontakter med myndigheter föreslås vidare att en s.k. företagslots skall inrättas, dvs. en person som kan bistå de allra minsta företagen och vara en kommunikationslänk mellan myndigheterna och företaget.

Det krävs en rejäl förenkling av det regelverk som omgärdar företagandet, anføres det i partimotion 2000/01:A812 (fp). Den som vill starta ett eget företag möts ofta av en mur av blanketter, byråkrati och misstänksamhet, hävdar motionärerna. De vill göra det lättare att registrera företag, t.ex. via Internet, och förenkla deklara-tions- och bokföringsregler så att de flesta småföretagare kan klara detta på egen hand, vilket inte sägs vara fallet för närvarande.

I motion 2000/01:N323 (fp) begärs tillkännagivanden i följande åtta avseenden: om införande av en s.k. solnedgångsparagraf för regler som berör företagandet; om införande av ett konsekvent avregleringsarbete lett av finansministern; om ett startpaket för företagare; om myndigheternas redovisning av hur de klarar service och informationskrav gentemot företagare; om en handledning för företagare; om förenklingar av blanketter; om ett Internetbaserat informationssystem; om registrering av företag via Internet. Många företagare upplever administrationen kring den egna verksamheten som alltför omfattande, säger motionärerna. De menar att eftersom Sverige behöver många nya företagare måste det bli lättare och lönsammare för människor att starta eget. Motionärerna hänvisar till följande förslag som framlagts av Folkpartiet och som bör genomföras omgående: en s.k. solnedgångsparagraf bör införas så att regler som inte använts på fem år försvinner; alla nya regler som berör företagare skall förses med en ordentlig konsekvensanalys; finansministern bör leda ett konsekvent avregleringsarbete med sikte på att förenkla och minska den offentliga regelmassan; ett system av servicecheckar för privatpersoners betalning för tjänster i exempelvis hushållet, kombinerat med en skattereduktion för hushållstjänster bör införas; ett s.k. startpaket för företagare skall finnas tillgängligt på Internet och på alla skatte- och postkontor; myndigheterna skall i sina årsredovisningar redovisa hur man klarat service- och informationskraven gentemot företagen, t.ex. vad gäller handläggningstider, tider innan besked lämnas, väntetider i telefon, etc.; en handledning för företagare skall utarbetas – en s.k. lathund för företagare som behöver söka information och komma i kontakt med olika myndigheter eller andra instanser; samtliga blanketter riktade till företagare skall analyseras i syfte att slopas, förenklas eller förkortas; staten bör ansvara för ett Internetbaserat informationssystem med regler för företag i olika situationer; nyföretagare skall via dator kunna registrera sitt företag med namn, anmäla sig för olika skatter osv., varefter företagaren inom ett antal dagar bör få bekräftelse av berörda myndigheter.

Också i motion 2000/01:N263 (fp) hänvisas till Folkpartiets förslag för att förbättra för företagen och företagsamheten. Motionären begär att en förenklingskommission skall ges i uppdrag att se över regelverken, med småföretagarna i glesbygden i förgrunden. Det handlar bl.a. om en gynnsammare beskattning, men det måste också bli mindre krångligt att starta och driva företag, anför motionären. Hon anser att småföretagen tyngs av skatter, krångel, byråkrati och en lagstiftning som är illa anpassad till deras verksamhetsformer.

Vissa kompletterande uppgifter

Riksdagen avslöt våren 2000 ett stort antal motioner liknande de här aktuella (bet. 1999/2000:NU13). Utskottet anförde att frågan om regelförenkling för småföretagen är mycket viktig från tillväxtpunkt och erinrade om att denna uppfattning låg bakom utskottets förslag till riksdagsuttalande våren 1999 om behovet av ytterligare åtgärder för att intensifiera arbetet på regelförenklingsområdet (bet. 1998/99:NU6). För att kontinuerligt följa utvecklingen i fråga om regelförenklingar anmodades regeringen då att lämna en

årlig redogörelse till riksdagen för regelförenklingsarbetet. Utskottet efterfrågade också en avstämning mot Småföretagsdelegationens samtliga förslag och ett mål för regelförenklingsarbetet.

Näringsdepartementet gjorde våren 2000 i en promemoria till utskottet en avstämning mot Småföretagsdelegationens förslag. Regeringens samlade bedömning var, enligt denna, att åtgärder vidtagits för att undanröja majoriteten av de hinder som Småföretagsdelegationen uppmärksammat. Regeringen ansåg att ca 75 % av förslagen är viktiga och bör genomföras i någon form. Drygt 40 % av förslagen var helt genomförda eller befann sig i en genomförandefas, och ytterligare drygt 30 % var under utredning eller beredning. Det framhölls från Näringsdepartementet att många av förslagen är av den karaktären att de aldrig kommer att kunna anses vara helt slutförda. Det gäller t.ex. myndigheternas arbete med information och service till företagen och flera av förenklingsförslagen, såsom lättnader i uppgiftslämnande för företag och förenkling av tullprocedurer. Ungefär en fjärdedel av förslagen föranleder i nuläget inga åtgärder från regeringens sida; det gäller förslag på områden där det redan för närvarande förekommer statliga insatser, t.ex. kompetensområdet, liksom förslag på områden där det primära ansvaret inte ligger på staten utan på kommunerna.

Utskottet, som ansåg att det var värdefullt att avstämningen mot Småföretagsdelegationens förslag hade gjorts, menade att utfallet av den visade på den starka vilja som finns hos regeringen att åstadkomma resultat i regelförenklingsarbetet. Utskottet underströk att detta arbete aldrig kommer att kunna anses vara avslutat, utan det får ses som en ständigt pågående process. Det ligger också i sakens natur att varken de berörda småföretagen eller den politiska oppositionen kan anse att de vidtagna åtgärderna är tillräckliga, sade utskottet. Regelförenklingsarbetet måste ständigt inta en framskjuten roll inom näringspolitiken, anförde utskottet. När det gällde de administrativa reglerna för startande av företag hänvisade utskottet till en rapport från Näringsdepartementet om internationell jämförelse av näringspolitiken (Benchmarking av näringspolitiken, Ds 2000:12), av vilken framgår att Sverige internationellt sett ligger förhållandevis bra till i detta hänseende – med kort tidsåtgång och ett fåtal procedurer. Danmark och Storbritannien är de länder i Europa i vilka registreringen går snabbast. I en reservation (m, kd, c, fp) anmodades regeringen att omedelbart vidta ett antal åtgärder i syfte att åstadkomma regelförenklingar för företagen.

Näringsminister Björn Rosengren besvarade i november 2000 en interpellation (2000/01:61) av Inger Strömbom (kd) om småföretagens förutsättningar, närmare bestämt vad han ämnar göra för att se till att genomföra de förslag som lämnades av Småföretagsdelegationen och vad han i övrigt avser att göra för att förbättra småföretagarnas situation. I sitt svar hänvisade näringsministern till att regeringen vid flera tillfällen har givit uttryck för sin uppskattning för det arbete som Småföretagsdelegationen gjorde och också i flera väsentliga avseenden har tillstyrkt de förslag som delegationen lade fram. Det gäller t.ex. förslag om förbättrade möjligheter att göra avsättningar till periodiseringsfond, möjligheten till individuellt kompetenssparande, satsningar på förbättrad information till småföretagare och det paket av åtgärder som delegationen föreslog för att förstärka arbetet med regelförenk-

ling. Regeringens samlade bedömning är att åtgärder vidtagits i syfte att undanröja majoriteten av de hinder för tillväxt som Småföretagsdelegationen uppmärksammat, uppgav näringsministern. Flera av åtgärderna tar dock viss tid innan de kan leda till förändrad lagstiftning eftersom förslagen inte var av den karaktären att de kan genomföras direkt. Ungefär en fjärdedel av förslagen föranleder av olika skäl inga åtgärder från regeringens sida, sade näringsministern. Han hänvisade också till det arbete som SimpLex-enheten och SimpLex-gruppen utför.

Näringsminister Björn Rosengren har också nyligen besvarat en fråga (2000/01:149) av Inga Berggren (m) om Småföretagsdelegationens förslag. I sitt svar hänvisade näringsministern till det nyss redovisade interpellationssvaret. Han markerade i sitt frågesvar att han avser att med fortsatt hög prioritet driva arbetet vidare med att förenkla reglerna för småföretagare.

När det gäller handläggningstiderna vid Patent- och registreringsverket, som tas upp i motion 2000/01:N302 (c), redovisas i propositionen (s. 57) situationen för olika verksamhetsområden hos myndigheten. Verksamhetsmålen avseende området patent – ett första tekniskt föreläggande i nationella patentansökningar inom sju månader samt beslut i nationella patentärenden inom i genomsnitt tre år – har inte fullt ut kunnat nås, på grund av den stora personalomsättningen bland verkets patentingenjörer. Läget har dock förbättrats jämfört med tidigare år. Verksamhetsmålet avseende varumärkesansökningar är att beslut i nationella ansökningar skall meddelas inom i genomsnitt tio månader. Det är dock fortfarande stora balanser inom verksamheten vilket gör att den genomsnittliga handläggningstiden för nationella varumärkesansökningar var 25 månader och för internationella varumärkesansökningar 18 månader i slutet av år 1999. Balanssituationen har sin grund bl.a. i utflytningen av varumärkesavdelningen till Söderhamn under år 1998, då ingen av de dåvarande handläggarna flyttade med. Genom öppnandet av EU:s varumärkesmyndighet i Alicante samt ikraftträdandet av det s.k. Madridprotokollet finns det numera tre möjligheter att få ett varumärkesskydd i Sverige. Intresset för EG-varumärket samt varumärkesregistrering enligt Madridprotokollet är betydligt större än förväntat. Verksamhetsmålet avseende mönsterärenden är att beslut i dessa ärenden skall fattas inom i genomsnitt 11 månader. Den genomsnittliga handläggningstiden för mönsterärenden var emellertid 16 månader i slutet av år 1999 och nådde således inte upp till målet.

Inom verksamhetsgrenen bolag är målet att beslut i ärenden angående nybildning av aktiebolag, handelsbolag och föreningar skall ske inom högst en vecka och att beslut i ärenden angående registerändringar för aktiebolag, handelsbolag och föreningar skall ske inom två veckor. Den höga efterfrågan på registreringsärenden under år 1999 samt stora kvarvarande ärendemängder från år 1998 har lett till stora balanser och därmed för kunderna oacceptabla väntetider under första delen av år 1999. Den negativa trenden vände under hösten 1999. PRV:s internbudget för år 2000 visar ett underskott på ca 91 miljoner kronor. Underskottet hänförs till ökade kostnader i ett IT-projekt avseende bolagsavdelningen samt arbete med att minska balanser inom varumärkesavdelningen. PRV har på grund av detta fått en kreditram för budgetåret 2000 på 207 miljoner kronor. Den ekonomiska prognosen

visar dock på ett ekonomiskt överskott för år 2001 och de därpå följande åren.

Regeringen bedömer att de största problemen i PRV:s verksamhet är de alltför långa handläggningstiderna och en ekonomi i obalans. Näringsdepartementet gav i november 1999 konsultföretaget SoftCare AB i uppdrag att göra en översyn av PRV:s verksamhet. Uppdraget bestod i en närmare kartläggning och analys av de förhållanden i PRV:s verksamhet som har betydelse för att uppnå ekonomisk balans och rimliga handläggningstider ur ett kundperspektiv. Med utgångspunkt i analysen skulle förslag lämnas som skall leda till att de olika verksamheterna vid PRV kan bedrivas på ett effektivt sätt. Uppdraget har främst gällt verksamheterna vid bolags- och varumärkesavdelningarna. I uppdraget har även ingått att se över myndighetens övergripande styrning, ledning och ekonomi samt uppföljningen av de olika verksamheterna. En förstudie redovisades till Näringsdepartementet i februari 2000. Uppdraget redovisades i sin helhet i september 2000. Förslagen bereds för närvarande i Regeringskansliet. Regeringen kommer även under budgetåret 2001 att kräva återkommande, särskilda redovisningar avseende utvecklingen av handläggningstiderna liksom täta avrapporteringar rörande utvecklingen i och implementeringen av IT-projektet vid bolagsavdelningen. Regeringen kommer också att ställa krav på att PRV under de närmaste åren förbättrar det ekonomiska resultatet för att uppnå resultatmässig balans.

I rapporten från SoftCare AB föreslås att PRV skall delas i två myndigheter – ett "Bolags- och registreringsverk" med säte i Sundsvall och ett "Patentverk". Motivet är att en delning anses ge möjlighet till bättre överblick och en effektivare, lokalt placerad, ledning. Detta anses skapa större förutsättningar för PRV:s nuvarande avdelningar att uppfylla de krav som ställs i regleringsbrev och av kunder. En delning anses också skapa möjlighet till effektivisering av administration och ledning i Stockholm. Beträffande de nuvarande verksamhetsmålen i regleringsbrevet, som är baserade på ett enda genomsnittsvärde per område, sägs i rapporten att dessa varken är tillräckliga som mål att styra en verksamhet efter eller som medel för att följa upp den. Det rekommenderas därför att samtliga avdelningars mål skall ses över i samarbete med berörd personal. Inriktningen föreslås därvid vara att de nuvarande kvantitativa målen för handläggningstider – som anses vara otydliga – skall ersättas med en serie tydliga, både kvantitativa och kvalitativa, mål, relaterade till stödet till kundens ansökningsprocess. Rapporten bereds för närvarande i Näringsdepartementet.

Chefen för SimpLex-enheten vid Näringsdepartementet har informerat utskottet om enhetens arbete.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att frågan om regelförenkling för småföretagen är mycket viktig från tillväxtpunkt. Denna uppfattning låg, som redan beskrivits, bakom utskottets förslag till riksdagsuttalande våren 1999 om behovet av ytterligare åtgärder för att intensifiera arbetet på regelförenklingsområdet. För att kontinuerligt följa utvecklingen i fråga om regelförenklingar anmoda-

des regeringen att lämna en årlig redogörelse till riksdagen för regelförenklingsarbetet. Den nu aktuella redogörelsen är den andra i ordningen.

Som tidigare nämnts efterfrågade utskottet också ett mål för regelförenklingsarbetet. Regeringen redovisar i skrivelsen att det övergripande målet för regelförenklingsarbetet gentemot små företag är att förbättra dessa företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga och villkor i övrigt för att åstadkomma en ökad sysselsättning och högre tillväxt. Detta är ett allmänt formulerat mål som är förenat med svårigheter att följa upp och utvärdera. Regeringen formulerar emellertid också konkreta delmål. Ett sådant är att inom en treårsperiod tydligt minska regelverkens administrativa börda för småföretag, varvid den administrativa bördan främst bör mätas i termer av nedlagda timmar och kostnader för småföretagen. Ett annat intressant delmål på regelverkens effekt kan vara den uppgiftslämnarbörda som läggs på företag som en konsekvens av befintliga regelverk, säger regeringen.

Enligt utskottets mening är det bra att det konkreta delmålet formuleras så att den administrativa bördan skall minskas, snarare än att försöka fixera en viss minskning av antal lagar eller regler. Det väsentliga för en småföretagare är att nedbringa den tid och den kostnad som behöver läggas på att uppfylla olika lagar och regler.

Utskottet vill också understryka vikten av att småföretagens egna synpunkter på regelförenklingsarbetet fångas upp. Genom SimpLex-gruppen, där företrädare för småföretagen och berörda näringslivsorganisationer ingår, kan dessa synpunkter kanaliseras. Gruppen fungerar, enligt uppgift, som ett mellanting mellan en referensgrupp och en styrgrupp och har funktion både som bollplank och inspiratör. Inom Näringsdepartementet bedrivs regelförenklingsarbetet, som nämnts, numera inom en särskild enhet. Detta är en ordning som utskottet finner ändamålsenlig. Det är viktigt att frågor om regelförenkling kommer in på ett tidigt stadium i beredningsprocessen. Detta tillgodoses bäst om det organ som har ansvaret för arbetet finns integrerat i Regeringskansliets ordinarie verksamhet och inte har ställning som externt organ.

I några motioner föreslås att Sverige skall anmäla sitt intresse för att OECD skall genomföra en oberoende granskning av Sveriges regelförenklingsarbete. I skrivelsen redovisar regeringen sin avsikt att göra detta vid lämplig tidpunkt. Enligt uppgift kan det bli aktuellt redan år 2002 – år 2001 anses olämpligt, med hänsyn till Sveriges ordförandeskap i EU. I vissa motioner framhålls några andra EU-länder som föredöme när det gäller regelförenklingsarbete. Enligt information till utskottet har SimpLex-enheten kontakter med de länder som ligger långt framme på regelförenklingområdet, främst Storbritannien, men också Danmark och Nederländerna.

I flera av de här aktuella motionerna efterfrågas ett genomförande av Småföretagsdelegationens samtliga förslag. Näringsdepartementet redovisade våren 2000, som tidigare nämnts, en avstämning av vidtagna åtgärder mot Småföretagsdelegationens förslag. Drygt 40 % av förslagen angavs som helt genomförda eller i en genomförandefas, medan ytterligare 30 % av förslagen utreddes eller bereddes. Bland de övriga förslagen återfinns förslag på områden där det för närvarande förekommer statliga insatser eller där det primära ansvaret ligger på kommunerna. Utskottet vill i detta sammanhang påpeka att

regelförenklingsarbete är av en sådan karaktär att det aldrig kommer att kunna sägas vara avslutat, utan det får ses som en ständigt pågående process. Det ligger också i sakens natur att varken de berörda småföretagen eller den politiska oppositionen kan anse att de vidtagna åtgärderna är tillräckliga. Regelförenklingsarbetet måste ständigt inta en framskjuten roll inom näringspolitiken.

I flera av de här aktuella motionerna berörs de administrativa reglerna för startande av företag. Av olika rapporter, t.ex. en rapport våren 2000 från Näringsdepartementet om internationell jämförelse av näringspolitiken (Benchmarking av näringspolitiken, Ds 2000:12) och en EU-rapport, framgår dock att Sverige internationellt sett ligger bra till i detta hänseende, med kort tidsåtgång och ett fåtal procedurer.

Utskottet anser avslutningsvis att regeringen även framöver bör lämna en årlig redogörelse till riksdagen för regelförenklingsarbetet.

Med det anförda föreslår utskottet att riksdagen skall lägga regeringens skrivelse med redogörelse för regelförenklingsarbetet till handlingarna och avslå här behandlade motioner i berörda delar.

Näringspolitik

Myndigheten för företagsutveckling: Förvaltningskostnader (38:1)

Propositionen

Anslaget är nytt. Syftet med den omorganisation av myndigheterna på det näringspolitiska området som riksdagen beslutade om våren 2000 (prop. 1999/2000:71, bet. 1999/2000:NU17) är bl.a. att skapa en myndighet med stark näringslivsförankring som utgör ett kompetenscentrum för företagsutveckling, entreprenörskap och finansiering med fokus på näringslivets och företagarnas behov utifrån förutsättningarna i landets olika regioner. Myndigheten skall ha en tydlig beställarroll. Resultatet av de insatta resurserna skall värderas utifrån den avkastning i form av företagsutveckling och tillväxt som skapas. Insatserna skall komplettera, inte konkurrera med andra aktörer. En ökad samordning av insatser inom företagsutveckling eftersträvas. Beträffande den framtida regionala organisationen för statliga åtgärder för företagsutveckling m.m. avser regeringen att återkomma.

Myndigheten skall tillhandahålla företagsfinansiering samt medverka till en ökad samordning med övriga statliga aktörer inom detta område, t.ex. Stiftelsen Industrifonden och Stiftelsen Innovationscentrum. Den skall ansvara för samordning av ett informationssystem för företagsrelevant myndighetsinformation. Myndigheten skall som initiativtagare och katalysator medverka i olika nätverksprojekt för bl.a. samordning och erfarenhetsutbyte, i syfte att främja kunskapsutbyte till blivande och befintliga företagare.

Teknopolverksamheten är ett exempel på projekt som myndigheten för företagsutveckling bör driva, sägs det i propositionen. Teknopol underlättar utveckling av forskningsidéer till färdiga produkter, processer och företag. Teknopol främjar också kunskapsutbyte så att den kunskap som produceras i universitet och högskolor kan komma till nytta i små och medelstora företag. Myndigheten för företagsutveckling övertar ansvaret för att beställa tjänster

inom ramen för det s.k. UPA-uppdraget (uppsökande verksamhet, produktutveckling och avknoppning) från IUC-nätverken (Industriella utvecklingscentrum). Det bör vara en uppgift också för Verket för innovationssystem att inom ramen för sina resurser och prioriteringar under år 2001 medverka i finansieringen av UPA-uppdraget. Regeringen kommer att ge myndigheten för företagsutveckling i uppdrag att tillsammans med IUC-nätverken, i samråd med andra aktörer, lämna förslag till hur verksamheten skall utvecklas och samordnas.

Myndigheten bör också få i uppdrag att utarbeta ett program för samordning och genomförande av kompetensutvecklande åtgärder riktade mot underleverantörsföretag inom globalt konkurrensutsatta branscher, såsom fordons- och elektronikindustrierna samt övrig verkstadsindustri. Programmet bör genomföras under perioden 2001–2003, med möjlighet till två års förlängning efter utvärdering.

Vidare övertar myndigheten NUTEK:s nuvarande uppgifter inom regionalpolitiken, inklusive EG:s strukturfonder. Den skall också stödja och bidra till utvecklingen av den regionala näringspolitiken och de regionala tillväxtavtalen. Myndigheten skall främja ökad samordning mellan aktörer med anknytning till företagsutveckling. Den nya myndigheten förutsätts samverka med bl.a. Sveriges exportråd avseende dess åtgärder för att främja små och medelstora företags export inom ramen för s.k. exportcentrum, som är en organiserad samarbetsform mellan Exportrådet, ALMI och lokala handelskammare m.fl. Samverkan förutses även ske med Invest in Sweden Agency (ISA) avseende stöd till potentiella utländska investerare samt utlandsägda företag i Sverige.

Regeringen beräknar anslaget för år 2001 till 183,5 miljoner kronor.

Motionerna

I motion 2000/01:N324 (kd) föreslås en besparing med 5 miljoner kronor. När ALMI moderbolag försvinner in i en ny myndighet och upphör att vara moderbolag i en koncern bör de regionala ALMI-bolagen säljas ut, anför det i motion 2000/01:N203 (kd). Staten äger via ALMI moderbolag 51 % av aktierna i de regionala ALMI-bolagen, och de övriga 49 % av aktierna ägs av landstingen, konstaterar motionären. Hon anser att staten bör erbjuda sitt aktieinnehav på 51 % till den berörda regionens näringsliv. I de regioner där näringslivet anser att det berörda ALMI-bolaget har ett reellt värde och är värt att driva vidare skulle bolaget i så fall komma att finnas kvar och förmodligen bli starkare än för närvarande, säger motionären, medan det berörda ALMI-bolaget skulle komma att likvideras i de regioner där näringslivet redan har etablerat andra kanaler, t.ex. IUC-bolag. Statens uppdrag i aktuellt hänseende bör sedan utföras av den aktör som har näringslivets förtroende, anser motionären.

Vissa kompletterande uppgifter

En organisationskommitté, med generaldirektör Per-Ola Eriksson som ordförande, har haft i uppdrag att lämna förslag till ansvarsområde, organisation,

finansiering och arbetsformer för den nya myndigheten för företagsutveckling. Kommittén lämnade sitt slutbetänkande Statlig organisation för näringslivsutveckling (SOU 2000:93) i oktober 2000. Kommittén redovisade följande förslag att genomföras i ett första steg: samgående mellan ALMI och en del av NUTEK; samverkan i genomförandet mellan den nya organisationen, Industrifonden och Innovationscentrum; samordning genom ansvar för anslagen till företagsutveckling till IUC, Svensk Industridesign, Forum för småföretagsforskning, Arbetsmarknadsverkets starta-eget-bidrag, teknopoler, m.m.; samordning genom att den nya myndigheten ges uppgiften att utse styrelseledamöter i t.ex. Innovationscentrum och Industrifonden. I ett andra steg föreslås att myndigheten skall få ett uppdrag att arbeta med en fortsatt strukturomvandling mot en effektivare statlig medverkan i företagsutvecklingsinsatser centralt, regionalt och lokalt, vilket bl.a. omfattar länsstyrelsernas företagsfinansiering och stiftelser med företagsutvecklande verksamhet.

Förslagen bereds för närvarande i Näringsdepartementet. Regeringen fattar i dagarna beslut om instruktion för myndigheten. Ställning i frågan om hur samordning med andra aktörer på området för statens insatser för företagsutveckling, t.ex. Industrifonden och Innovationscentrum, skall utformas kommer att tas i det sammanhanget. Enligt uppgift är det inte aktuellt att låta myndigheten utse styrelseledamöter i andra näringspolitiska organ, t.ex. Innovationscentrum och Industrifonden.

Näringsminister Björn Rosengren besvarade den 7 november 2000 en interpellation (2000/01:31) av Maria Larsson (kd) om IUC:s fortsatta verksamhet. I sitt svar uppgav näringsministern att IUC, som är ett koncept som utvecklats på initiativ av den socialdemokratiska regeringen, har visat sig vara ett efterfrågat och kostnadseffektivt instrument för att stödja småföretagsutveckling. År 2000 fanns det 22 IUC, med en geografisk spridning från Malmö till Kalix. Statens insatser för försöksverksamheten med IUC har under perioden 1997–2000 uppgått till totalt 310 miljoner kronor. Regeringens stöd har i huvudsak utgjorts av beställda tjänster för uppsökande, produktutveckling och avknoppning, s.k. UPA-uppdrag. Näringsministern hänvisade till att det i budgetpropositionen för år 2001 anges bl.a. att den nya myndigheten för företagsutveckling skall överta ansvaret för att beställa tjänster inom ramen för UPA-uppdraget från IUC-nätverken. Det blir en viktig uppgift för den nya myndigheten att vidareutveckla IUC-verksamheten på de sätt och villkor som regeringen banat väg för, sade näringsministern. Regeringen kommer att ge myndigheten för företagsutveckling i uppgift att tillsammans med IUC-nätverken, i samråd med andra aktörer, lämna förslag om hur verksamheten skall utvecklas och samordnas, sade näringsministern vidare.

Företrädare för Sveriges Industriförbund och Företagarna samt IUC har informerat utskottet om sina synpunkter på de nya näringspolitiska myndigheterna och den verksamhet de skall bedriva. Statssekreterare Lars Rekke, Näringsdepartementet, har informerat utskottet om regeringens avsikter. Vidare har generaldirektör Per-Ola Eriksson lämnat uppgifter i ärendet.

Direktiv för myndighetens verksamhet kommer att lämnas i regleringsbrevet för år 2001 efter riksdagens beslut den 14 december 2000. Myndighetens förvaltningsanslag, som regeringen nu föreslår till 183,5 miljoner kronor,

planeras enligt uppgift från Näringsdepartementet komma att tillföras ytterligare 20 miljoner kronor genom förslag i tilläggsbudget våren 2001.

Beträffande lokalisering gäller att myndigheten skall ligga Stockholm, i NUTEK:s befintliga lokaler i Liljeholmen. Namnet på myndigheten blir, enligt uppgift från Näringsdepartementet, Verket för näringslivsutveckling.

När det gäller de regionala ALMI-bolagen, som är föremål för yrkande i motion 2000/01:N203 (kd), kan noteras att det nu gällande avtalet mellan staten och landstingen (i förekommande fall de regionala självstyrelseorganen) löper ut den 31 december 2002.

Näringslivsutveckling (38:2)

Propositionen

Från anslaget, som är nytt, täcks kostnader för dels verksamhet som skall bedrivas av den nya myndigheten för företagsutveckling, dels vissa centrala insatser på småföretagsområdet och för statsbidrag till kooperativ utveckling. Statsbidraget kan enligt den aktuella förordningen (1998:1633) ges till kostnadsfri information och rådgivning om kooperativt företagande. Regeringen föreslog i 1999 års ekonomiska vårproposition (prop. 1998/99:100) att stödet till kooperativ utveckling skulle öka med 3,5 miljoner kronor årligen under perioden 2000–2002 till totalt 20 miljoner kronor. När det gäller beräkningen av anslaget för år 2003 vill regeringen avvakta utvärderingen av resultatet av kampanjen ”Starta eget tillsammans” och av kompetensutvecklingsinsatserna bland rådgivarna hos de lokala kooperativa utvecklingscentrumen (LKU). Regeringen anser att statsbidraget till kooperativ utveckling liksom tidigare bör koncentreras till kostnadsfri information och rådgivning. En viss del av medlen kan även användas till särskilda insatser som kan främja bl.a. utvecklingen av sociala kooperativ och andra insatser inom den sociala ekonomin.

Regeringen beräknar anslaget för år 2001 till 195,1 miljoner kronor.

Motionen

Anslaget Näringslivsutveckling är till viss del inriktat på subventioner samt bl.a. informationsinsatser angående kooperativ utveckling, sägs det i motion 2000/01:N361 (m). Då detta inte anses komma de svenska konsumenterna och företagarna till godo på ett nöjaktigt sätt föreslås att anslaget minskas med 23 miljoner kronor.

Myndigheten för analyser, omvärldsbevakning och utvärderingar: Förvaltningskostnader (38:3)

Propositionen

Anslaget är nytt. Myndigheten för analyser, omvärldsbevakningar och utvärderingar börjar sin verksamhet den 1 januari 2001. I myndigheten integreras verksamheten vid Statens institut för regionalforskning (SIR), delar av analysverksamheten vid NUTEK samt delar av den omvärldsbevakning som har

bedrivits av Stiftelsen Sveriges Teknisk-vetenskapliga attachéverksamhet (STATT). Myndigheten får också ansvaret för att tills vidare ansvara för den utlandsstruktur som genom åren har byggts upp av STATT. Syftet är att ta vara på de investeringar som har gjorts i form av nätverk, kontaktytor etc. Regeringen överväger den framtida inriktningen, omfattningen och organisationen för den utlandsbaserade omvärldsbevakningen. Den nya myndigheten blir en myndighet för tvärsektorieella analyser och utvärderingar samt för omvärldsbevakning med relevans för näringspolitiken, innovationspolitiken och regionalpolitiken.

Myndighetens främsta uppgift blir att analysera och granska insatser inom olika politikområden ur ett tillväxt- och utvecklingsperspektiv för att ge kunskapsunderlag till Regeringskansliet och övriga beslutsfattare inom den statliga förvaltningen samt regionala organ och andra avnämare. Myndigheten skall i första hand fokusera på konkurrenskraft och utveckling av bl.a. innovationssystem och entreprenörskap. Den får en viktig roll i utvecklingen av den regionala näringspolitiken. Myndigheten skall noggrant följa den aktuella forskning som är relevant för de närings- och innovationspolitiska systemen. För det krävs nära och omfattande kontakter med svenska och utländska forsknings- och analysfunktioner. Myndigheten skall spela en aktiv roll i internationellt analysarbete och kunskapsutbyte.

Myndigheten skall vidare ha en viktig roll i styrningen av statistiken som har koppling till näringslivets och innovationssystemens utveckling. Den skall ha beställaransvaret för den officiella näringslivsstatistiken.

Vidare skall myndigheten ansvara för statens bevakning av utvecklingen i utlandet inom de områden som berör institutets verksamhet. Det kräver ett nära samarbete med myndigheter och andra organ i Sverige samt deras organisationer utomlands. Omvärldsbevakningen skall framför allt riktas mot faktorer som har stor betydelse för utformningen av näringspolitiken, innovationspolitiken och regionalpolitiken, men kan också omfatta utvecklingen inom enskilda branscher och sektorer. En särskilt viktig uppgift i det sammanhanget är att utveckla metoder och arbetsformer för att ta vara på, lära av och sprida den kunskap som samlas in genom omvärldsbevakningen.

Slutligen skall myndigheten verka för att kunskap om utvärdering utvecklas och sprids. Den skall också initiera och bedriva viss utvärderingsverksamhet samt på Regeringskansliets uppdrag beställa utvärderingar av olika politiska åtgärder. Utvärderingarna skall främst avse insatser som spänner över flera politikområden eller sektorer och ta sin utgångspunkt i åtgärdernas effekter på näringslivet, företagandet och innovationssystemen.

Regeringen beräknar anslaget för år 2001 till 70 miljoner kronor.

Motionerna

Huvudkontoret för den nya myndigheten för analys, utvärdering och omvärldsbevakning inom näringspolitiken bör lokaliseras till Östersund, anför det, med likartade motiveringar, i motionerna 2000/01:N251 (v) och 2000/01:N288 (c). Den statliga verksamheten koncentreras i allt högre grad till Storstockholmsområdet, säger motionärerna och redovisar att under 1990-talet har den statliga verksamheten i Stockholm vuxit, medan den i hela

riket minskat med ca 15 %. I Östersund har minskningen varit 30 %. Koncentrationen till Stockholm understödjer en redan hög tillväxt, medan neddragningarna i t.ex. Jämtland bidrar till befolkningsminskning och ökad arbetslöshet, anför motionärerna. De konstaterar att nästan samtliga myndigheter som bildats under de senaste fem åren har lokaliserats till Stockholm. SIR, som är lokaliserat till Östersund och som under mer än tio år har arbetat med analys av regionalpolitik och regional utveckling, anses kunna utgöra en god grund för den nya myndigheten för analys, utvärdering och omvärldsbevakning. Närheten till Glesbygdverket och Mitthögskolan innebär dessutom ovärderliga kontakter med andra kompetenser inom området, anser motionärerna. De menar att analys och utvärdering utförs bäst i nätverk med andra forsknings- och utvärderingsinstitutioner och att verket därför kan ha sitt huvudkontor i Östersund, men samarbeta med andra institutioner.

I motion 2000/01:N324 (kd) föreslås en besparing på anslaget med 10 miljoner kronor.

Vissa kompletterande uppgifter

Den särskilde utredaren med uppgift att lämna förslag till preciserat ansvarsområde, organisation och arbetsformer för den nya myndigheten för analyser, omvärldsbevakning och övergripande utvärderingar, generaldirektören Susanne Ackum Agell, lämnade i september 2000 sitt slutbetänkande. Regeringen fattar i dagarna beslut om instruktion för myndigheten. Regleringsbrev utfärdas efter riksdagens beslut den 14 december 2000.

Regeringen har nyligen beslutat att institutet, som får namnet Institutet för tillväxtpolitiska studier, skall ha sitt säte i Östersund. Till chef för myndigheten har regeringen utsett professor Sture Öberg.

Turistfrämjande (38:4)

Propositionen

Turistdelegationen är central förvaltningsmyndighet för turistfrågor. Verksamheten inom turistområdet bedrivs dels i Turistdelegationen, dels i det av staten och turistnäringen gemensamt ägda bolaget Sveriges Rese- och Turistråd AB (Turistrådet). Det av riksdagen våren 1995 beslutade övergripande målet för turistpolitiken, att Sverige skall ha en hög attraktionskraft som turistland och en långsiktigt konkurrenskraftig turistnäring, bör ligga fast. De strategiska riktlinjer som lagts fram i det handlingsprogram som Turistdelegationen utarbetat bör även fortsättningsvis utgöra en grund för arbetet med att utveckla den svenska turistnäringen. Arbetet i en samlingsgrupp rörande turistnäringen som Näringsdepartementet inrättat – den s.k. Framtidsgruppen – bör ge underlag som stärker tillväxten i rese- och turistindustrin och formar en nationell strategi för den svenska turistnäringen. Den omstrukturering av verksamheten som Turistrådet har påbörjat för att få större flexibilitet och lägre fasta kostnader bör fortsätta. Färre fasta kontor utomlands och en mer flexibel organisation genom en ökad användning av informationsteknik gör det bl.a. möjligt att få en bredare och mer kostnadseff-

fektiv representation utomlands och att medel frigörs till marknadsföringsaktiviteter.

2000/01:NU1

Regeringen beräknar anslaget för år 2001 till 80,6 miljoner kronor.

Inga motioner har väckts på detta område.

Sveriges geologiska undersökning: Geologisk undersökningsverksamhet m.m. (38:5)

Propositionen

Sveriges geologiska undersökning (SGU) är central förvaltningsmyndighet för frågor om landets geologiska beskaffenhet och mineralhantering. I detta ingår att vara chefsmyndighet för Bergsstaten, den myndighet som utfärdar tillstånd och bedriver tillsyn enligt minerallagen (1991:45). SGU har uppdraget att förvalta och miljösäkra statens civila beredskapslager för olja samt det statliga gruvfältet i Adak. SGU påverkas fortfarande av den ekonomiska neddragning med 15 % som genomfördes under budgetåret 1997/98. Sammanslagningen med Statens oljelager år 1998 har krävt avsevärda insatser. Synergieffekterna av sammanslagningen är ännu inte utvecklade. Under åren 1999 och 2000 har åtgärder vidtagits för att uppnå en mer rättvisande redovisning av kostnaderna för miljösäkring av oljelagringsanläggningar. En anslagsminskning med 5 miljoner kronor genomförs inom oljelagerdelen. Nu krävs uppmärksamhet på resurser för kompetensutveckling, därmed sammanhängande kvalitetsfrågor och arbetet mot måläret 2008 för den geologiska undersökningsverksamheten. SGU arbetar på ett bra sätt med omställningen mot det nya verksamhetsmål som sedan år 1999 gäller för den geologiska undersökningsverksamheten. Miljösäkringsarbetet av oljelagren och det statliga gruvfältet i Adak löper enligt plan. Inom Bergsstaten utförs, enligt regeringen, ett utomordentligt skickligt arbete för att modernisera verksamheten och möta nya krav från företag, länsstyrelser, kommuner och markägare.

Regeringen beräknar anslaget för år 2001 till 160,8 miljoner kronor.

Motionen

Anslaget bör minskas med 18,9 miljoner kronor, anförs det i motion 2000/01:N366 (c). Motionärerna hänvisar till att Centerpartiet av hävd är restriktivt med att öka byråkratiseringen inom svenska myndigheter. Centerpartiet föreslår – med denna motivering – besparingar på sammanlagt ca 94 miljoner kronor på utgiftsområde 24 Näringsliv. Av detta belopp avser 18,9 miljoner kronor det här aktuella anslaget.

Sveriges geologiska undersökning: Geovetenskaplig forskning (38:6)

Propositionen

Anslaget disponeras av SGU för att främja och stödja riktad geovetenskaplig forskning, tillämpad forskning och kompetensutveckling. Vid SGU finns

landets mest omfattande databaser med geologisk information och en ansenlig forskningskapacitet. För att lösa olika samhällsproblem och för att på ett effektivt sätt använda det geologiska materialet är det nödvändigt att samarbeta med universitet och högskolor. För att stödja de insatser för hållbar utveckling inom gruvnäringen och kompetensutveckling med anknytning till geovetenskap som planeras i Norrbotten och Västerbotten avser regeringen att öka anslaget med 4 miljoner kronor per år för perioden 2001–2003. Regeringen ämnar återkomma med förslag till finansiering i tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 2001 i samband med 2001 års ekonomiska vårproposition.

Regeringen beräknar anslaget för år 2001 till 4,9 miljoner kronor.

Motionen

Anslaget bör minskas med 14 000 kr, anförs det i motion 2000/01:N366 (c). Motionärerna hänvisar till att Centerpartiet av hävd är restriktivt med att öka byråkratiseringen inom svenska myndigheter. Centerpartiet föreslår – med denna motivering – besparingar på sammanlagt ca 94 miljoner kronor på utgiftsområde 24 Näringsliv. Av detta belopp avser 14 000 kr det här aktuella anslaget.

Sveriges geologiska undersökning: Miljösäkring av oljelagringsanläggningar m.m. (38:7)

Propositionen

Anslaget disponeras av SGU för att täcka kostnader för efterbehandling av tömda oljelagringsanläggningar och det statliga gruvfältet i Adak (i Malå kommun). Miljösäkringen av oljelagringsanläggningarna och det statliga gruvfältet i Adak fortsätter enligt planerna. Vissa forskningsinsatser finansieras för att lösa miljösäkring i anläggningar där hydraulisk avledning inte kommer i fråga. Højningen av anslaget år 2001 med 46 miljoner kronor beror på att nio anläggningar kommer att miljösäkras slutligt efter dom från miljödomstol.

Regeringen beräknar anslaget för år 2001 till 86 miljoner kronor.

Motionen

Anslaget bör minskas med 46 miljoner kronor, anförs det i motion 2000/01:N366 (c). Motionärerna hänvisar till att Centerpartiet av hävd är restriktivt med att öka byråkratiseringen inom svenska myndigheter. Centerpartiet föreslår – med denna motivering – besparingar på sammanlagt ca 94 miljoner kronor på utgiftsområde 24 Näringsliv. Av detta belopp avser 46 miljoner kronor det här aktuella anslaget.

Propositionen

Patent- och registreringsverket (PRV) är central förvaltningsmyndighet för frågor om patent, varumärken, mönster, efternamn och förnamn samt för registreringsärenden angående aktiebolag, filialer, handelsbolag, ekonomiska föreningar och europeiska ekonomiska intressegrupperingar. PRV för även register över fysiska personers och dödsbans konkurser samt näringsförbud. Verksamheten vid PRV finansieras genom avgifter. Avgifterna skall ge full kostnadstäckning. Verksamheten med patent, varumärken och mönster skall ge ett överskott som motsvarar kostnaden för Patentbesvärsrättens verksamhet (se nedan).

Inga motioner har väckts på detta område.

Patentbesvärsrätten (38:8)*Propositionen*

Patentbesvärsrätten (PBR) är en fristående förvaltningsdomstol med uppgift att pröva överklaganden av beslut meddelade av Patent- och registreringsverket enligt vad som föreskrivs i lagstiftning för patent och mönsterskydd m.m. Anslaget motsvaras av inbetalningar från Patent- och registreringsverket till inkomstitel på statsbudgeten. PRV:s verksamhet med patent, varumärken och mönster skall, som redan nämnts, ge ett överskott motsvarande kostnaderna för Patentbesvärsrätten.

Regeringen bedömer att PBR på ett bra sätt uppfyllt effektmålet för domstolen, vilket är att medverka till ett effektivt och ändamålsenligt system för erhållande av immateriella skyddsätter samt att rättssäkert och effektivt avgöra de mål som är aktuella. Vad gäller målen för år 1999 bedömer regeringen måluppfyllelsen som tillfredsställande. Handläggningstiden för patentmålen har dock ökat i jämförelse med år 1998 från 1,2 till 1,9 år. Detta har sin grund bl.a. i att domstolen fått använda ledamotsresurser för arbetet med millennieanpassningen av domstolens ADB-system. En annan orsak är det låga antalet tekniker i domstolen. PBR planerar en förstärkning på teknikersidan i syfte att arbetet skall kunna bedrivas effektivare, varvid målsättningen är att under innevarande år få ned behandlingstiden för patentmålen till ett år. För de övriga målkategorierna gäller att det uppsatta målet på ett års handläggningstid mer än väl uppfyllts. PRV har emellertid för närvarande en mycket kraftig balans på varumärkesärenden. En betydande nedarbetning av denna förväntas under åren 2000 och 2001, vilket medför att PBR kan räkna med en starkt ökande tillströmning av mål framöver. Detta kan komma att leda till tillfälligt ökade handläggningstider för dessa mål.

Regeringen beräknar anslaget för år 2001 till 13,9 miljoner kronor.

Motionen

Anslaget bör minskas med 0,7 miljoner kronor, anför det i motion 2000/01: N366 (c). Motionärerna hänvisar till att Centerpartiet av hävd är restriktivt

med att öka byråkratiseringen inom svenska myndigheter. Centerpartiet föreslår – med denna motivering – besparingar på sammanlagt ca 94 miljoner kronor på utgiftsområde 24 Näringsliv. Av detta belopp avser 0,7 miljoner kronor det här aktuella anslaget.

Vissa kompletterande uppgifter

Det bör noteras att Patentbesvärsrätten finansieras genom avgifter från PRV:s verksamhet med patent, varumärken och mönster. Den i motion 2000/01:N366 (c) föreslagna neddragningen av anslaget till Patentbesvärsrätten skulle alltså inte innebära någon besparing på statsbudgeten.

Patent- och registreringsverket: Finansiering av viss verksamhet – likvidatorer (38:9)

Propositionen

Anslaget är avsett för finansiering av verksamhet vid Patent- och registreringsverket avseende kostnader i samband med likvidation av företag.

Regeringen beräknar anslaget för år 2001 till 10 miljoner kronor.

Inga motioner har väckts på detta område.

Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll: Bidrag till riksmätplatser (38:10)

Propositionen

Anslaget används för bidrag till riksmätplatserna vid Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut AB (SP) och Statens strålskyddsinstitut (SSI). Upprätthållande och finansiering av primärmetrologin är ett offentligt åtagande i samtliga europeiska länder och flertalet andra industriländer. Det övergripande målet för verksamheten är att riksmätplatserna skall upprätthålla en hög standard med primärnormaler av tillräcklig omfattning och relevans. Verksamheten regleras av lagstiftning och – sedan april 1999 – även av ett kompletterande avtal mellan staten och SP. Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (SWEDAC) utför teknisk tillsyn. Ett särskilt metrologiråd har inrättats år 1999. Genom en anslagsökning av engångskaraktär på 15 miljoner kronor år 1999 har en förstärkning och uppgradering inom två mätområden genomförts i samband med att dessa flyttades till SP. Under år 1999 har investeringar gjorts på 8,9 miljoner kronor. Den totala kostnaden för projektet, som förväntas bli slutfört vid utgången av år 2000, beräknas emellertid till 13 miljoner kronor. Anslagssparandet kommer därmed att förbrukas, med undantag för vissa medel som anvisats till SWEDAC för insatser inom området kemisk metrologi.

Den föreslagna anslagsnivån innebär att nuvarande nivå (inklusive effekterna av engångssatsningen) kan upprätthållas. Till följd av internationella avtal kommer omfattningen av jämförelsemätningar av mätnormaler att behöva intensifieras. Av den föreslagna anslagsökningen på 4 miljoner kro-

nor beräknas 1,5–2 miljoner kronor för detta. För upprätthållande av en enhetlig nationell tidsangivelse på Internet beräknas 2 miljoner kronor.

Regeringen beräknar anslaget för år 2001 till 13,9 miljoner kronor.

2000/01:NU1

Motionen

Anslaget bör minskas med 4 miljoner kronor, anförs det i motion 2000/01: N366 (c). Motionärerna hänvisar till att Centerpartiet av hävd är restriktivt med att öka byråkratiseringen inom svenska myndigheter. Centerpartiet föreslår – med denna motivering – besparingar på sammanlagt ca 94 miljoner kronor på utgiftsområde 24 Näringsliv. Av detta belopp avser 4 miljoner kronor det här aktuella anslaget.

Elsäkerhetsverket (38:11)

Propositionen

Elsäkerhetsverket är förvaltningsmyndighet för tekniska säkerhetsfrågor på elområdet. De övergripande målen för verksamheten är att förebygga av elektricitet orsakad skada på person och egendom samt störningar på radio-kommunikation och näringsverksamhet inom området elektromagnetisk kompatibilitet (EMC). Regeringens bedömning är att verksamheten inom myndigheten under budgetåret 2001 bör bedrivas enligt den allmänna inriktning som gäller för elsäkerhetsarbetet för budgetåret 2000. I anslutning till insatserna skall verket följa den internationella utvecklingen samt främja svenskt deltagande i internationellt samarbete inom sitt verksamhetsområde. Regeringen förutsätter att Elsäkerhetsverket noga följer utvecklingen vad gäller elolycksfall och elbränder för att bl.a. analysera de statliga insatserna och elsäkerhetsnivåns utveckling med särskild uppmärksamhet på elmateri-elområdet.

Regeringen beräknar anslaget för år 2001 till 38,9 miljoner kronor.

Motionen

Anslaget bör minskas med 0,7 miljoner kronor, anförs det i motion 2000/01: N366 (c). Motionärerna hänvisar till att Centerpartiet av hävd är restriktivt med att öka byråkratiseringen inom svenska myndigheter. Centerpartiet föreslår – med denna motivering – besparingar på sammanlagt ca 94 miljoner kronor på utgiftsområde 24 Näringsliv. Av detta belopp avser 0,7 miljoner kronor det här aktuella anslaget.

Bidrag till standardisering, provning och mätteknisk FoU m.m. (38:12)

Propositionen

Från anslaget lämnas bidrag till den svenska standardiseringsorganisationen för att verka för svensk standardisering nationellt, europeiskt och globalt. Det övergripande målet för bidraget är att standardiseringsverksamheten skall bidra till att öppna marknader och höja produktiviteten och konkurrenskraf-

ten hos svenskt näringsliv samt bidra till att statens specifika ansvar för medborgarnas skydd för liv, hälsa, miljö och egendom tillgodoses. Från anslaget lämnas också bidrag till helstatliga Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut AB (SP) för uppgifter inom teknisk forskning och utveckling av mät- och provningsmetoder samt därtill anknuten standardisering. Från anslaget finansieras även verksamhet inom området teknisk nomenklatur och teknisk informationsförsörjning.

Den svenska standardiseringsorganisationen förbereder en omfattande omorganisation med ansvarsområden som motsvarar dem i den internationella och europeiska standardiseringen. Standardiseringen har en betydelsefull roll i EG:s lagstiftningsarbete och kommer att få en liknande roll i de globala ansträngningarna att undanröja handelshinder. Huvudmännen för den svenska standardiseringen, staten och Sveriges Industriförbund, avser att inrätta ett nytt organ, Sveriges standardiseringsråd (SSR). Detta skall bl.a., inom ramen för av staten givna ramar, fördela det statliga bidraget. Vidare skall SSR ha det yttersta ansvaret för fastställandet av Svensk standard samt för att utse de organ som skall representera Sverige i den internationella och europeiska standardiseringen. SSR förutses inte ha någon anställd personal eller bedriva någon operativ verksamhet.

Regeringen gör bedömningen att den svenska standardiseringsorganisationen med framgång har drivit svenska intressen i det internationella standardiseringsarbetet och att svensk standardisering med sin nya organisation kommer att få ökad internationell slagkraft och på några års sikt även kunna genomföra besparingar. Regeringen anser att bidraget till provnings- och mätteknisk forskning och utveckling (FoU) stärker samverkan mellan näringsliv, högskola och andra FoU-aktörer. En rekonstruktion eller ombildning av Tekniska Nomenklaturcentralens (TNC) verksamhet förutsätter att det statliga bidraget utgår även för budgetåret 2001.

Regeringen beräknar anslaget för år 2001 till 80,4 miljoner kronor.

Inga motioner har väckts på detta område.

Rymdstyrelsen: Förvaltningskostnader (38:13)

Propositionen

Under anslaget anvisas medel till lönekostnader och övriga förvaltningskostnader vid Rymdstyrelsen. Regeringen gör bedömningen att anslaget måste förstärkas för att möjliggöra för Rymdstyrelsen att upprätthålla kompetens inom centrala områden för myndighetens verksamhet. Regeringen föreslår därför att anslaget höjs med 3 miljoner kronor fr.o.m. budgetåret 2001. Finansiering sker genom att en motsvarande neddragning görs på anslaget Rymdverksamhet (38:14).

Regeringen beräknar anslaget för år 2001 till 18,3 miljoner kronor.

Motionen

Anslaget bör minskas med 3 miljoner kronor, anför det i motion 2000/01: N366 (c). Motionärerna hänvisar till att Centerpartiet av hävd är restriktivt

med att öka byråkratiseringen inom svenska myndigheter. Centerpartiet föreslår – med denna motivering – besparingar på sammanlagt ca 94 miljoner kronor på utgiftsområde 24 Näringsliv. Av detta belopp avser 3 miljoner kronor det här aktuella anslaget.

Rymdverksamhet (38:14)

Propositionen

Under anslaget anvisas medel för rymdforskning, fjärranalys och industriutveckling samt för deltagande i det europeiska rymdsamarbetet inom European Space Agency (ESA) och Sveriges bilaterala samarbete främst med Frankrike. Huvuddelen eller 75 % av anslaget avser betalningar till ESA för deltagande i långsiktiga samarbetsprogram. Anslaget disponeras av Rymdstyrelsen. Verksamhetsmål för Rymdstyrelsen är att bidra till att stärka följande: konkurrenskraften i svensk rymdindustri; den rymdanknutna näringsverksamheten i Kirunaregionen; användningen av rymdteknik inom för samhället viktiga områden.

Eftersom verksamheten är av långsiktig karaktär och resultaten syns först på längre sikt, menar regeringen att det är viktigt att olika verksamhetsområden utvärderas regelbundet för att få underlag för en bedömning av hur framtida satsningar skall göras. Regeringen anser att rymdverksamheten i allt väsentligt bedrivits på ett ändamålsenligt sätt och att de resultat som uppnåtts väl svarar mot de fastställda målen. Inriktningen av verksamheten för de närmaste åren redovisas i propositionen Forskning och förnyelse (prop. 2000/01:3). Regeringen föreslår att anslaget minskas med 7 miljoner kronor, dels för att finansiera en höjning av anslaget Rymdstyrelsen: Förvaltningskostnader (38:13), dels för att finansiera ökade behov av resurser inom anslaget Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll: Bidrag till riksmätplatser (38:10).

Regeringen beräknar anslaget för år 2001 till 535,8 miljoner kronor.

Inga motioner har väckts på detta område.

Bidrag till Ingenjörsvetenskapsakademien (38:15)

Propositionen

Ingenjörsvetenskapsakademien (IVA) är ett samfund av invalda ledamöter som är verksamma inom teknik, vetenskap, industriell produktion och ekonomi. IVA:s huvuduppgift är att till samhällets gagn främja ingenjörsvetenskap och näringsliv. Verksamheten inriktas på att följa, analysera och informera om den tekniska och industriell-ekonomiska utvecklingen, samt att skapa och initiera samverkan mellan olika teknikområden. Från anslaget lämnas statens bidrag till IVA:s grundläggande verksamhet.

Regeringen beräknar anslaget för år 2001 till 5,4 miljoner kronor.

Inga motioner har väckts på detta område.

Propositionen

Konkurrensverket är central förvaltningsmyndighet för konkurrensfrågor. Regeringen föreslår, i enlighet med vad som aviserades i 2000 års ekonomiska vårproposition (prop. 1999/2000:100), en höjning av anslaget med 5 miljoner kronor fr.o.m. år 2001. Medlen skall användas för det konkurrensfrämjande arbetet. Regeringen gör bedömningen att Konkurrensverket har uppfyllt de mål som angavs i regleringsbrevet för år 1999 på ett tillfredsställande sätt. Inriktningen för Konkurrensverket bör nu i än större utsträckning än tidigare vara att öka andelen egna initiativ i syfte att undanröja skadliga konkurrensbegränsningar för att främja en effektiv konkurrens och väl fungerande marknader till nytta för konsumenterna.

Regeringen beräknar anslaget för år 2001 till 73,4 miljoner kronor.

Motionerna

Konkurrensverket bör ges en starkare ställning, och dess möjlighet att ingripa med hjälp av konkurrenslagen måste förbättras, anför det i motion 2000/01:N381 (m, kd, c, fp).

I motion 2000/01:N361 (m) föreslås att 3 miljoner kronor skall anvisas Konkurrensverket utöver vad regeringen föreslagit. Konkurrensverkets uppgift är mycket viktig, varför Moderata samlingspartiet länge förespråkade höjt anslag för verket, säger motionärerna. De konstaterar att regeringen nu föreslår en höjning av anslaget, men anser att detta inte räcker och vill därför tillföra ytterligare medel. De ökade medlen bör användas för att påvisa de konkurrensnedvridningar som är en följd av offentliga sektorns monopol samt kommunalt och statligt ägande av bolag som konkurrerar med privata företag, anför motionärerna.

Konkurrensverket bör få ökade resurser och en mer framträdande roll än för närvarande, anför det i motion 2000/01:N324 (kd). Nya regeringsförslag bör granskas, inte bara utifrån ett småföretagsperspektiv, utan också utifrån ett konkurrensperspektiv, anser motionärerna. De vill öka Konkurrensverkets möjligheter att driva viktiga konkurrensmål och föreslår därför en ökning av anslaget med 2 miljoner kronor för budgetåret 2001.

Anslaget bör minskas med 8,9 miljoner kronor, anför det i motion 2000/01:N366 (c). Motionärerna hänvisar till att Centerpartiet av hävd är restriktivt med att öka byråkratiseringen inom svenska myndigheter. Centerpartiet föreslår – med denna motivering – besparingar på sammanlagt ca 94 miljoner kronor på utgiftsområde 24 Näringsliv. Av detta belopp avser 8,9 miljoner kronor det här aktuella anslaget.

Anslaget till Konkurrensverket bör ökas med 10 miljoner kronor, föreslås det i motion 2000/01:Fi211 (fp).

Vissa kompletterande uppgifter

Utskottet har nyligen behandlat konkurrenspolitiken i betänkande 2000/01:NU4.

Propositionen

Konkurrensverket disponerar medel under anslaget för att främja och stödja forskning inom konkurrensområdet. Verksamheten syftar bl.a. till att ge kunskap om olika marknadens funktionssätt av betydelse i ett konsumentperspektiv. Verksamhetsmålet för stödet till forskningen är formulerat så att prioritet skall ges sådana forskningsprojekt som är av betydelse för myndighetens verksamhet. Från verksamhetens start budgetåret 1993/94 t.o.m. våren 2000 har ca 200 ansökningar kommit in, varav 72 fått stöd. Verksamheten har bedrivits med stöd av det till Konkurrensverket knutna Rådet för konkurrensfrågor. Regeringen anser att inriktningen av konkurrensforskningen skall behållas oförändrad.

Regeringen beräknar anslaget för år 2001 till 6,2 miljoner kronor.

Motionen

I motion 2000/01:Fi211 (fp) föreslås att 6 miljoner kronor utöver regeringens förslag skall tillföras anslaget till konkurrensforskning.

Täckande av förluster vid viss garantigivning, m.m. (38:18)*Propositionen*

Från anslaget täcks kostnader för räntestöd m.m. till varvsindustrin enligt förordningen (1989:824) om statliga stöd till fartygsfinansiering (upphävd genom 1992:1064) eller motsvarande äldre bestämmelser. Sedan år 1993 fattas inga nya beslut om stöd enligt några av dessa bestämmelser. Några nya åtaganden som kan leda till utbetalningar från anslaget görs således inte längre.

Regeringen beräknar anslaget för år 2001 till 2 miljoner kronor.

Inga motioner har väckts på detta område.

Medel till AB Göta kanalbolag för upprustning och drift av kanalen (38:19)*Propositionen*

Varje budgetår sedan anslaget inrättades budgetåret 1992/93 har riksdagen anvisat 15 miljoner kronor för upprustning och drift av kanalen. De statliga insatserna har bidragit till att kanalens värde som kulturhistoriskt byggnadsverk och attraktivt turistmål ökat.

Regeringen beräknar anslaget för år 2001 till 15 miljoner kronor.

Inga motioner har väckts på detta område.

Propositionen

Riksdagen beslöt hösten 1997, på förslag av regeringen, att anslaget får användas för att täcka sådana kostnader som kan uppkomma vid ägarförvaltningen av samtliga statligt ägda bolag för erforderliga utredningar, analyser m.m. i samband med omstrukturingsåtgärder (prop. 1997/98:1, bet. 1997/98:NU1). Anslaget får också tills vidare belastas för att täcka kostnader för förändring av ägandet, omstrukturering och åtgärder samt i viss omfattning kapitaltillskott i enlighet med bemyndigande för förvaltning av åtta statligt ägda företag (prop. 1995/96:141, bet. 1995/96:NU26). Vad gäller kapitalinsatser får det dock ske högst i sådan omfattning att den faktiska belastningen motsvaras av extra utdelningsinkomster eller försäljningsintäkter. Anslaget får även disponeras för vissa kostnader som kan uppkomma till följd av försäljning av aktier m.m. enligt riksdagens beslut om privatisering av statligt ägda företag (prop. 1996/97:1, bet. 1996/97:NU1 och prop. 1991/92:69, bet. 1991/92:NU10). Riksdagen beslöt vidare hösten 1998 att anslaget får utnyttjas för alla de företag med direkt statligt ägande som redovisas i regeringens årliga redogörelse till riksdagen över företag med statligt ägande. Kapitaltillskott, förvärv av aktier m.m. får dock endast belasta anslaget efter beslut av riksdagen i varje enskilt fall. När beslut fattas rörande utförsäljning, bildande eller omstrukturering av företag kan i vissa fall inte alla kringkostnader som är nödvändiga för att genomföra den av riksdagen beslutade förändringen förutses. Anslaget får, enligt riksdagens sistnämnda beslut, disponeras för denna typ av oförutsedda kostnader (prop. 1998/99:1, bet. 1998/99:NU1). Anslaget får härutöver, enligt vad som sades i budgetpropositionen för år 2000 (prop. 1999/2000:1, bet. 1999/2000:NU1), användas för kostnader för förberedande av eventuella förslag till riksdagen om bolagiseringar samt för kostnader för genomförande av riksdagens beslut avseende bolagiseringar.

De nu redovisade villkoren för hur anslaget får disponeras bör gälla även i fortsättningen. Regeringen arbetar med att genomföra de beslut riksdagen fattat avseende det statliga ägandet och med att utveckla förvaltningen av det statliga ägandet till att bli mer aktivt och professionellt. Samtidigt förbereds och genomförs de beslut riksdagen fattat avseende ett antal specifika bolag. Regeringen lämnar varje år en skrivelse till riksdagen med redogörelse för företag med statligt ägande.

Regeringen beräknar anslaget för år 2001 till 45 miljoner kronor.

Motionerna

Anslaget bör tas bort, anförs det i motion 2000/01:N361 (m). Eftersom regeringen under innevarande år inte avser att genomföra några ytterligare försäljningar av statligt aktieinnehav är medlen i praktiken tänkta att användas till förvaltning av statligt ägda bolag, säger motionärerna och finner detta oacceptabelt. De anser att bolagen själva skall stå för förvaltningen och att

kostnader som uppstår i samband med de försäljningar som förhoppningsvis sker i framtiden skall täckas av försäljningsintäkterna.

I motion 2000/01:N324 (kd) föreslås en besparing på 20 miljoner kronor. Företag som är verksamma på en konkurrensutsatt marknad skall inte ägas av staten, anför motionärerna. De anser att statliga företag bör avyttras i den takt som marknaden kan absorbera och att utförsäljningen bör finansieras inom bolagen.

En indragning av anslaget föreslås även i motion 2000/01:Fi211 (fp).

Vissa kompletterande uppgifter

Riksdagen avslag hösten 1999 liknande motionsyrkanden som de här aktuella (bet. 1999/2000:NU1).

Avgifter till vissa internationella organisationer (38:21)

Propositionen

Anslaget disponeras för avgifter och bidrag för Sveriges deltagande i vissa internationella näringspolitiska organ. Utgiftsstyrande faktorer är medlemsavgifternas utveckling i aktuell valuta samt fluktuationer i valutakurser.

Regeringen beräknar anslaget för år 2001 till 6,5 miljoner kronor.

Inga motioner har väckts på detta område.

Revisorsnämnden

Propositionen

Revisorsnämnden har till uppgift att handlägga frågor om godkännande och auktorisation av revisorer samt registrering av revisionsbolag och att utöva tillsyn över revisorers och revisionsbolags verksamhet. Revisorsnämndens verksamhet är helt avgiftsfinansierad. Under år 1999 översteg kostnaderna intäkterna med 1,9 miljoner kronor. Även för år 2000 beräknas kostnaderna överstiga intäkterna med ca 1,9 miljoner kronor.

Riksdagens revisorer har granskat Revisorsnämnden och lämnat ett förslag till riksdagen (förslag 1999/2000:11). Sammanfattningsvis föreslås att regeringen utvecklar sin redovisning och analys till riksdagen av Revisorsnämndens uppnådda resultat, att regeringen överväger sammansättningen av Revisorsnämnden med avseende på ledamöternas kompetens samt att regeringen ser över formuleringen av verksamhetsmålen för Revisorsnämndens handläggningstider. Förslaget kommer att behandlas av lagutskottet våren 2001 i anslutning till en aviserad proposition om ändring i revisorslagens övergångsbestämmelser.

Inga motioner har väckts på detta område.

Propositionen

Regeringen begär riksdagens bemyndigande att sälja statens aktier i Grängesbergs Gruvor AB till Ludvika kommun. Riksdagen beslöt hösten 1987 (prop. 1987/88:25, bet. 1987/88:NU12) att godkänna överlåtelseavtal mellan SSAB Svenskt Stål AB och staten, innebärande att samtliga aktier i SSAB Gruvor AB per den 31 december 1987 överläts till staten samt att staten övertog SSAB:s personalansvar i Grängesberg med anställningsskydd t.o.m. utgången av år 1991. Gruvbolagets namn ändrades samtidigt till Grängesbergs Gruvor AB (GGAB). Hösten 1987 etablerades dotterbolaget Utvecklings AB Laven med uppgift att stimulera etablerandet av nya företag i Grängesberg. I enighet mellan ägare, bolag, kommunen och de fackliga organisationerna beslöts våren 1989 att gruvdriften skulle upphöra vid årsskiftet 1989/90, dvs. två år tidigare än beräknat. Sedan nedläggningen har GGAB:s verksamhet huvudsakligen bestått av personalavveckling, etablering av nya företag samt återställande av gruvområdet.

Genom köpeavtal förvärvade Ludvika kommun i juni 1995 samtliga aktier i Utvecklings AB Laven från GGAB. I det förstnämnda bolaget låg all mark och fastigheter tillhörande GGAB. Genom optionsavtal till detta köpeavtal mellan staten och Ludvika kommun skall kommunen – under förutsättning av riksdagens godkännande – äga rätt men inte skyldighet (option) att från svenska staten förvärva samtliga aktier i GGAB mot erläggande av en krona. Köparen skall senast den 31 december 2000 skriftligen hos svenska staten påkalla inlösen av aktierna. Tillgångar som förvärvas på grund av utnyttjande av optionen skall Ludvika kommun ta i anspråk för utveckling av näringslivet i kommunen, företrädesvis inom orten Grängesberg.

Ludvika kommun har i en skrivelse i september 1999 begärt att, enligt optionsavtalet, få förvärva samtliga aktier i GGAB mot erläggande av en krona. Svenska staten och Ludvika kommun har i september 2000 träffat ett aktieöverlåtelseavtal avseende samtliga aktier i GGAB och som förutsätter riksdagens godkännande av försäljningen.

Regeringen anser att optionsavtalet mellan staten och Ludvika kommun skall fullföljas. Med hänsyn till den strukturomvandling som Grängesberg genomgått i samband med avvecklingen av gruvdriften ser regeringen det som lämpligt att de medel som finns i GGAB ianspråkta för att ytterligare utveckla näringslivet på orten. Ludvika kommun har den bästa kunskapen att möjliggöra detta.

Inga motioner har väckts på detta område.

Utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande

Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll: Myndighetsverksamhet (39:1)

Propositionen

Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (SWEDAC) är central förvaltningsmyndighet för teknisk kontroll och nationellt ackrediteringsorgan

för laboratorier och för certifierings-, provnings- och besiktningsorgan. Myndighetsverksamheten omfattar ansvar för den totala marknadskontrollen i Sverige – ett 20-tal myndigheters tillsyn på marknaden av att produkter uppfyller väsentliga säkerhets-, miljö- och hälsokrav. Härutöver har SWEDAC ett sektorsansvar för legal mätteknik och ädelmetallkontrollen. Ackrediteringsverksamheten svarar för drygt 75 % av SWEDAC:s omsättning. Som ackrediteringsorgan har SWEDAC att i internt och externt arbete uppfylla högt ställda kvalitetskrav, och myndigheten genomgår internationella kvalitetsrevisioner. SWEDAC:s kvalitetssystem omfattar såväl ackrediteringsverksamheten som myndighetsdelen. Uppdragsverksamheten är helt självfinansierad.

Regeringen beräknar anslaget för år 2001 till 18,2 miljoner kronor.

Motionen

Anslaget bör minskas med 0,8 miljoner kronor, anför det i motion 2000/01: N366 (c). Motionärerna hänvisar till att Centerpartiet av hävd är restriktivt med att öka byråkratiseringen inom svenska myndigheter. Centerpartiet föreslår – med denna motivering – besparingar på sammanlagt ca 94 miljoner kronor på utgiftsområde 24 Näringsliv. Av detta belopp avser 0,8 miljoner kronor det här aktuella anslaget.

Kommerskollegium (39:2)

Propositionen

Kommerskollegium är central förvaltningsmyndighet för utrikeshandel och handelspolitik. I samband med Sveriges ordförandeskap i EU under första halvåret 2001 skall kollegiet ha en ökad beredskap att bistå Regeringskansliet i det löpande arbetet. Detta gäller särskilt arbetet inom den gemensamma handelspolitiken, arbetet för en ny WTO-runda, pågående WTO-förhandlingar om jordbruks- och tjänstehandel, arbetet för att förbättra den inre marknadens funktion och förhandlingsarbetet i förhållande till länder utanför EU om slutande av MRA-avtal – Mutual Recognition Agreements – dvs. avtal om ömsesidigt erkännande av produktgodkännande (provning och certifiering). Vidare är kollegiets roll som samordningscentral och kontaktpunkt, liksom information om denna funktion, viktig.

Regeringen beräknar anslaget för år 2001 till 57,6 miljoner kronor.

Inga motioner har väckts på detta område.

Exportfrämjande verksamhet (39:3)

Propositionen

Anslaget finansierar det statliga uppdraget till Sveriges Exportråd (Exportrådet) samt de särskilda treåriga (1999–2001) programmen Marknadsplats Europa och Informationsteknik. Exportrådet drivs sedan år 1972 gemensamt av staten och näringslivet genom Sveriges Allmänna Exportförening och

verksamheten grundar sig på ett avtal mellan de båda huvudmännen. Nu gällande avtal är från år 2000. Exportrådets verksamhet inriktas på tre områden, nämligen exportinformation, exportutveckling och exportkonsulting. Exportinformationen finansieras i huvudsak med statliga medel. Många exportutvecklingsprojekt är delfinansierade med statliga medel, medan exportkonsulting sker på marknadsmässiga grunder.

Regeringen gör bedömningen att programmen Marknadsplats Europa och Informationsteknik bör fortsätta även under år 2001. Programmen har inriktats på att främja i första hand små och medelstora företags handel med Europa. Vad avser åtgärder av övergripande branschkaraktär kan även utomeuropeiska marknader komma i fråga. Med anledning av Sveriges ordförandeskap i EU under första halvåret 2001 förutser regeringen att Exportrådet anordnar särskilda exportfrämjande aktiviteter i Sverige och vissa andra europeiska länder.

Regeringen beräknar anslaget för år 2001 till 173,7 miljoner kronor.

Motionen

Sverige importerar för närvarande mer miljöanpassad teknik än som exporteras, sägs det i motion 2000/01:N366 (c). För att förstärka den svenska exporten av miljöanpassad teknik föreslår motionärerna att ytterligare 30 miljoner kronor skall anslås till exportfrämjande insatser.

Vissa kompletterande uppgifter

Riksdagen avlog hösten 1999 ett liknande motionsyrkande som det här aktuella (bet. 1999/2000:NU1). Utskottet hänvisade bl.a. till ett treårigt program, med syfte att främja export av miljöteknikrelaterade varor och tjänster, som Exportrådet bedriver, med en budget på 12 miljoner kronor för åren 1999–2001. Programmet, som är koncentrerat till regionalpolitiskt prioriterade områden, planeras och genomförs tillsammans med regionala aktörer.

Under innevarande år har vidare ytterligare medel avsatts för miljöexport. Det rör sig om 5 miljoner kronor från Miljödepartementet och 4 miljoner kronor från Utrikesdepartementet.

Vidare bör det noteras att under år 2000 har det statliga exportfrämjandet genom Exportrådet varit föremål för en särskild utredning. Utredaren, direktör Annika Åhnberg, redovisade nyligen sitt slutbetänkande *Expert på export* (SOU 2000:102).

AB Svensk Exportkredits statsstödda exportkreditgivning (39:4)

Propositionen

Regeringen begär riksdagens godkännande av den i propositionen föreslagna inriktningen på verksamheten vid AB Svensk Exportkredit (SEK), med innebörd att SEK – förutom att bedriva finansieringsverksamhet för att främja svensk exportindustri och svenskt näringsliv – även skall kunna engagera sig

i annan svensk och internationell finansieringsverksamhet på kommersiella grunder.

SEK:s verksamhet syftar främst till att tillhandahålla medellång och lång exportfinansiering till svenska företag. Anslaget disponeras för ersättning till SEK för eventuellt underskott som utgör skillnaden mellan intäkter och kostnader, huvudsakligen ränteintäkter och räntekostnader, inom ramen för systemet med statsstödda exportkrediter. Dessa ränteskillnader avtar i takt med att gamla krediter förfaller. Villkoren för krediterna följer den s.k. konsensusöverenskommelsen inom OECD. Systemet med statsstödda exportkrediter gav år 1999 ett överskott på 152 miljoner kronor, och systemet med statsstödda krediter till u-länder gav år 1999 ett underskott på 509 miljoner kronor. Kostnaderna för de sistnämnda krediterna minskar i takt med att dessa åtaganden upphör. SEK budgeterar ett överskott i det statsstödda systemet såväl för år 2000 som för de närmast följande åren.

SEK fick i juni 2000 en ny ägarstruktur. Statens ägarandel har ökat från 50 % till 65 % genom en fondemission. ABB Structured Finance Investment AB (ABB) har köpt de aktier som tidigare tillhörde de svenska affärsbankerna. ABB äger därmed 35 % av aktierna i SEK. Genom denna överenskommelse behålls den nuvarande strukturen med staten och näringslivet som delägare av SEK. Som ett led i ägarförändringen ändrades även bolagsordningen för att tillåta att SEK, förutom att bedriva finansieringsverksamhet för att främja svensk exportindustri och svenskt näringsliv, även kan engagera sig i annan svensk och internationell finansieringsverksamhet på kommersiella grunder. Därmed kan finansieringsverksamheten breddas och utvidgas till att även omfatta projekt som indirekt gynnar svensk exportindustri.

Regeringen beräknar anslaget för år 2001 till 0,1 miljon kronor.

Inga motioner har väckts på detta område.

Investeringsfrämjande (39:5)

Propositionen

Delegationen för utländska investeringar i Sverige, Invest in Sweden Agency (ISA), är den centrala myndigheten för investeringsfrämjande åtgärder. Verksamheten finansieras dels med anslagsmedel, dels med bidrag från regeringen avseende regionalpolitiska medel och från s.k. partners i projektverksamheten.

Som ett led i regeringens styrning och uppföljning av ISA:s arbete initierades i början av år 2000 en utvärdering av vissa delar av myndighetens verksamhet. Utredarna konstaterade bl.a. att utväxlingen av anslagsmedlen i ISA är hög. En mer omfattande s.k. beslutsutvärdering av myndigheten kommer att genomföras efter det att den har verkat i fem år, dvs. i början av år 2001. Med anledning av Sveriges ordförandeskap i EU under första halvåret 2001 förutser regeringen att ISA anordnar särskilda investeringsfrämjande aktiviteter i Sverige och vissa andra europeiska länder.

Regeringen beräknar anslaget för år 2001 till 51,4 miljoner kronor.

Anslaget bör minskas med 1,1 miljoner kronor, anför det i motion 2000/01: N366 (c). Motionärerna hänvisar till att Centerpartiet av hävd är restriktivt med att öka byråkratiseringen inom svenska myndigheter. Centerpartiet föreslår – med denna motivering – besparingar på sammanlagt ca 94 miljoner kronor på utgiftsområde 24 Näringsliv. Av detta belopp avser 1,1 miljoner kronor det här aktuella anslaget.

Näringslivsutveckling i Östersjöregionen (39:6)

Propositionen

Riksdagen beslöt våren 1998 att ytterligare 1 miljard kronor – Östersjömiljard II – skulle avsättas för näringslivsutveckling i Östersjöregionen under en femårsperiod (prop. 1997/98:150, bet. 1997/98:FiU20). Sommaren 1996 beslöts om Östersjömiljard I (prop. 1995/96:222, bet. 1995/96:FiU15). Det övergripande målet för Östersjömiljard II angavs vara att, utifrån ett svenskt intresse, stimulera näringslivsutveckling i och handel med länderna i denna region. Medlen skall användas för näringslivssatsningar och omfatta stöd till såväl företagsetableringar som projektexport och marknadssatsningar samt stöd till angelägna miljö- och energisatsningar. Även vissa främjande- och informationsinsatser i regionen kan komma i fråga. Särskild vikt skall fästas vid små och medelstora företags deltagande i Östersjöhandeln. Verksamheten skall samordnas med och komplettera utvecklingssamarbetet med Östersjöländerna. I enlighet med förslag från Östersjöberedningen har målet för insatserna preciserats till att vara att förstärka svenska företags position i Östersjöregionen och att förbättra förutsättningarna för svenska företags deltagande i utvecklingen av regionens näringsliv.

Anslaget för budgetåret 1999 var 150 miljoner kronor. För budgetåret 2000 anslags 100 miljoner kronor. Regeringen föreslår nu att 300 miljoner kronor anslås för ändamålet för budgetåret 2001. Inom ramen för anslaget avsattes i 2000 års ekonomiska vårproposition medel för att finansiera utgifter för integrationsfrämjande åtgärder i Öresundsregionen. De samlade utgifterna för detta ändamål under perioden 2000–2003 beräknas till 60 miljoner kronor. Anslaget belastas vidare med vissa förvaltningsutgifter. För år 2000 beräknas dessa till 1,3 miljoner kronor, och för år 2001 avses högst 2,5 miljoner kronor avsättas för förvaltningsutgifter.

Motionerna

I fem motioner föreslås att det aktuella anslaget skall slopas. Anslaget för näringslivsutveckling i Östersjöområdet är en del av stödet till Central- och Östeuropa, sägs det i motion 2000/01:N361 (m). Stödets struktur är inte i överensstämmelse med de behov som föreligger varför anslaget bör upplösas och medel i stället tillföras det ordinarie anslaget gällande samarbete med Central- och Östeuropa, anför motionärerna.

Östersjömiljarden bör upplösas och pengarna tillföras det reguljära stödet till Central- och Östeuropa, anför det också i motion 2000/01:U509 (m).

Dessa medel hanteras helt vid sidan av det övriga Östbiståndet, säger motionärerna och hävdar att Östersjömiljarden är ett sätt att ställa medel till statsministerns förfogande för internationella utspel. Det är lätt att dra paralleller med hur den fiaskoartade Sydafrikasatsningen hanterades, för vilket regeringen också ådrog sig konstitutionsutskottets kritik, anför motionärerna. De refererar till vad som sägs i propositionen (s. 72) om att målet för insatserna har preciserats till att ”vara att förstärka svenska företags position i Östersjöregionen” och anser att detta innebär att det numera öppet sägs att det är fråga om ett till bistånd maskerat företagsstöd.

Även i motion 2000/01:N324 (kd) föreslås att anslaget skall dras in. Kristdemokraterna anser inte att staten skall ge stöd till företagsetableringar utanför Sveriges gränser, sägs det.

I motion 2000/01:N366 (c) föreslås att 300 miljoner kronor skall flyttas från det här aktuella anslaget till det ordinarie Central- och Östeuropastödet inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd.

Anslaget till näringslivsutveckling i Östersjöområdet har visat sig ha svag träffsäkerhet, sägs det i motion 2000/01:Fi211 (fp). Motionärerna anser att anslaget bör dras in och en del användas för åtgärder för ökad kärnsäkerhet i Östeuropa.

Vissa kompletterande uppgifter

Riksdagen avslög hösten 1999 motionsyrkanden liknande de här aktuella (bet. 1999/2000:NU1). I betänkandet hänvisades till en kartläggning av användningen av den första Östersjömiljarden som utskottet i juni 1999 gett riksdagens utredningstjänst i uppdrag att göra. Utskottet anförde att verksamheten inom ramen för de s.k. Östersjömiljarderna präglas såväl av solidaritet med Östersjöländerna som av ett intresse att främja företagsamhet och sysselsättning i Sverige. Utskottet underströk vikten av att en grundlig utvärdering görs av verksamheten. En sådan utvärdering bör avse såväl en sedvanlig utvärdering projekt för projekt som en utvärdering av arbetsmetoden som sådan, sade utskottet. Utskottet utgick från att regeringen i lämpligt sammanhang återkommer till riksdagen med en redovisning av resultaten av utvärderingarna.

Statssekreterare Sven-Eric Söder, Utrikesdepartementet, har i anslutning till en överlämnad rapport över läget avseende pågående projekt inom ramen för Östersjömiljard I informerat utskottet om verksamheten. Regeringen har per den 9 oktober 2000 fattat beslut om 68 projekt med en total projektkostnad på 840 miljoner kronor. I rapporten redovisas också att regeringen per den 15 november 2000 har fattat beslut om 18 projekt med en total projektkostnad på 247 miljoner kronor inom ramen för Östersjömiljard II.

Hos Riksdagens revisorer genomförs för närvarande en förstudie avseende Östersjömiljarderna. Förstudien är inriktad på att undersöka hur regeringens styrning av den första Östersjömiljarden fungerat och de åtgärder regeringen vidtagit för att ge den andra miljarden en annan inriktning. Beskrivning av hur regeringen planerar att utvärdera Östersjömiljarderna kommer också att ingå. Riksdagens revisorer kommer i början av år 2001 att, på basis av för-

studien, ta ställning till frågan om ett granskningsprojekt avseende Östersjömiljarderna.

2000/01:NU1

Det kan också noteras att konstitutionsutskottet håller på med en granskning av Regeringskansliets organisering av särskilda projekt, dvs. de organisatoriska förhållanden under vilka vissa projekt genomförts. Ett av de projekt som behandlas är Östersjömiljarderna. Utskottets granskningsbetänkande planeras bli justerat inom kort.

Avgifter till internationella handelsorganisationer (39:7)

Propositionen

Anslaget disponeras för avgifter och bidrag för Sveriges deltagande i vissa internationella närings- och handelspolitiska organ. Utgiftsstyrande faktorer är medlemsavgifternas utveckling i aktuell valuta samt fluktuationer i valutakurser.

Regeringen beräknar anslaget för år 2001 till 16,8 miljoner kronor.

Inga motioner har väckts på detta område.

Exportkreditnämnden

Propositionen

Exportkreditnämndens (EKN) uppgift är att främja svensk export genom utfärdande av garantier. Garantierna skyddar mot förlustrisk i samband med export till och investeringar i utlandet. Verksamheten skall bedrivas så att den är självbärande över tiden och samtidigt ger ett stöd åt den svenska exporten som motsvarar vad konkurrerande företag i andra länder kan erhålla. EKN uppvisade för år 1999 ett positivt resultat, 345 miljoner kronor, främst beroende på ökade premieintäkter och återvinningar. Under första halvåret 2000 redovisade EKN ett underskott på 3 273 miljoner kronor, till följd av att stora enstaka affärer med vissa länder har ökat riskkoncentrationen i portföljen på ett sätt som, enligt de principer EKN tillämpar, nödvändiggör särskilda avsättningar.

EKN har sedan år 1997 en obegränsad upplåningsrätt i Riksgäldskontoret. Regeringen föreslår att denna bör gälla även för år 2001, vilket regeringen begär riksdagens bemyndigande för. Regeringen föreslår också att EKN skall ha en fortsatt låneram på 8 miljoner kronor för investeringar. Regeringen föreslår vidare att ramarna för garantigivningen under år 2001 höjs från 125 miljarder kronor till 150 miljarder kronor för ordinarie exportkreditgarantier, på grund av att dessa åtaganden beräknas komma att öka kraftigt under år 2001. Ramen för investeringsgarantier bör fastställas till oförändrat 10 miljarder kronor. I dessa båda avseenden begär regeringen också riksdagens bemyndigande.

I motion 2000/01:N223 (v) begärs tillkännagivanden i två avseenden, nämligen dels om att sammansättningen av Exportkreditnämndens styrelse bör ses över så att denna får en bredare folklig förankring, dels om att de gällande sekretessbestämmelserna bör ses över så att nämndens verksamhet blir öppnare. Regeringen gav år 1999 EKN i uppdrag att utarbeta en miljöpolicy som även skulle omfatta miljöbedömningar av garantigivningen och som trädde i kraft i april 2000, konstaterar motionärerna. De anser dock att den nya policyn har stora brister. Det gäller för det första att policyn föreskriver att EKN skall begära in och granska miljökonsekvensbedömningarna för projekt som skall beredas, men bara för större projekt i branscher med stora miljörisker. För det andra ställer policyn inte upp några kriterier för vad som är acceptabel miljöpåverkan, och för det tredje innebär den nya policyn ingen förändring i fråga om den sekretess som omgärdar hela EKN:s verksamhet. En översyn av den nya miljöpolicyen skall göras redan under år 2001, påpekar motionärerna. De anser dock att EKN:s – i deras ögon – frikostiga användning av hemligstämpeln gör det omöjligt att föra en debatt om hur policyn tillämpas. För att möjliggöra en meningsfull utvärdering måste sekretessen hävas, åtminstone kring de projekt som EKN behandlat sedan miljöpolicyen infördes, menar motionärerna. De hänvisar till att det i Förenta staterna har gått att finna former för att offentliggöra information om aktuella projekt och vilka företag som erhållit exportkrediter och kreditgarantier. Motionärerna finner det märkligt att flera andra länder med en likartad samhällsstruktur och likartat näringsliv som Sverige har ett betydligt öppnare system när det gäller exportkrediter och kreditgarantier än Sverige. I EKN finns endast representanter från departement och näringsliv, konstaterar motionärerna vidare. De anser att det endast finns en representant som kan sägas ha en viss folklig förankring, nämligen en utredningschef från Svenska Metallindustriarbetareförbundet. Någon insyn från riksdagens sida i EKN:s verksamhet finns inte, anför motionärerna och föreslår att sammansättningen av EKN:s styrelse skall ses över, så att denna får en bredare folklig förankring.

Vissa kompletterande uppgifter

I propositionen sägs (s. 65) att EKN i april 2000 införde en särskild miljöpolicy för garantigivning. Detta innebär bl.a. att EKN skall göra en miljögranskning enligt vissa riktlinjer vid större exportprojekt med risk för påtaglig negativ miljöpåverkan. Vidare skall EKN verka för att exportföretagen uppmärksammar miljöfrågor och importlandets lagstiftning vid exportfinansiering. Miljöpolicyen skall, enligt uppgift från Utrikesdepartementet, utvärderas under år 2001. Vid behov kan policyn komma att få en mer strikt utformning. Detta avses också komma att framgå av regleringsbrevet för år 2001. Sverige är, enligt departementet, mycket aktivt i det internationella arbetet (främst inom EU och OECD) med att implementera striktare miljökrav och miljöhänsyn. I propositionen nämns att EKN bistår regeringen i arbetet med miljöfrågor inom OECD för att utveckla gemensamma riktlinjer för miljökrav vid exportfinansiering. Det är viktigt att miljöarbetet sker i

internationell samverkan för att konkurrensneutralitet mellan garantiinstitutionen skall kunna upprätthållas. I miljöarbetet innefattas även sociala aspekter. Vissa mindre projekt miljögranskas redan för närvarande i de fall de bedöms ha en större miljöpåverkan.

Enligt Utrikesdepartementet är EKN inriktad på större öppenhet. I regleringsbrevet för år 2001 kommer frågan att tas upp. EKN tillgodoser miljöorganisationernas krav på ökad öppenhet i fler fall än tidigare. Samtidigt gäller att affärssekretessen måste hanteras på lämpligt sätt. För att komma till rätta med detta har EKN tagit initiativ till att det inom OECD:s ram skall skapas en hemsida för att utbyta information med allmänheten avseende specifika projekt. Förslaget har diskuterats inom ramen för OECD:s miljöarbete. EKN kan i likhet med garantiinstitut i andra små länder inte offentliggöra information om specifika projekt, då det i så fall är mycket lätt att härleda vilket inhemskt storföretag som ligger bakom projektet. I större länder som Förenta staterna är det svårare att härleda vilket företag som ligger bakom ett projekt då det finns många fler storföretag inom respektive bransch. Om det fanns en internationell kanal via OECD skulle information om enskilda projekt kunna offentliggöras, utan att det skulle gå att härleda vilket eller vilka företag som ligger bakom projektet.

Vad gäller styrelsens sammansättning är den, enligt Utrikesdepartementet, vald utifrån önskemålet att få ledamöter som besitter en bred kompetens och en god sakkunskap på området. Att utöka antalet ledamöter är inte aktuellt; snarare är strävan att minska det totala antalet styrelseledamöter. Det anses mycket viktigt att behålla den fackliga representationen även framöver.

Konsumentpolitik

Marknadsdomstolen (40:1)

Propositionen

För att förstärka Allmänna reklamationsnämnden under år 2001 omfördelas 1,4 miljoner kronor till nämnden från anslaget för Marknadsdomstolen. Regeringens bedömning är att Marknadsdomstolen genom nyttjande av sitt anslagssparande kan bedriva sin verksamhet utan allvarigare inskränkningar. Anslagssparandet uppgick till 1,7 miljoner kronor för år 1999.

Regeringen beräknar anslaget för år 2001 till 5,1 miljoner kronor.

Inga motioner har väckts på detta område.

Konsumentverket (40:2)

Propositionen

Konsumentverket är central förvaltningsmyndighet för konsumentfrågor. Verkets nytillträdde generaldirektör Karin Lindell har getts i uppdrag av regeringen att omprioritera verksamheten så att de i budgetunderlaget aviserade verksamheterna som klassificeras som kärnverksamhet kan genomföras. Konsumentverkets anslag föreslås öka med 20 miljoner kronor engångsvis under en treårsperiod för genomförande av en av verket föreslagen IT-

satsning. För år 2001 avsätts 8 miljoner kronor, för år 2002 6 miljoner kronor samt för år 2003 6 miljoner kronor.

Tidskriften Råd & Rön skall finansieras med avgifter. Ambitionen är full kostnadstäckning, vilket uppnåddes under år 1999. Antalet prenumeranter minskade från 148 000 till 138 000 mellan åren 1998 och 1999. Varuprovning på uppdrag omfattar bl.a. hushållsapparater. Antalet varuprovningar har minskat något mellan åren 1998 och 1999 eller från 87 till 85 uppdrag. Nettointäkterna från varuprovningen har ökat med ca 250 000 kr mellan åren 1998 och 1999 och verksamheten uppvisade det sistnämnda året ett positivt resultat.

Regeringen beräknar anslaget för år 2001 till 93 miljoner kronor.

Motionerna

Konsumentverket bör renodla verksamheten och bli mer avgiftsfinansierat genom att tillhandahålla tjänster som överensstämmer med konsumenternas efterfrågan, anför det i motion 2000/01:N361 (m). Därmed föreslås anslaget kunna minskas med 15 miljoner kronor.

I motion 2000/01:N324 (kd) förordas att den av regeringen föreslagna ökningen med 8 miljoner kronor till Konsumentverket skall begränsas till 5 miljoner kronor. En besparing på 3 miljoner kronor föreslås sålunda av motionärerna. De menar att en del av dessa medel i stället skall tillföras anslaget till Konkurrensverket.

Anslaget till Konsumentverket bör minskas med 7,3 miljoner kronor, anför det i motion 2000/01:N366 (c). Motionärerna hänvisar till att Centerpartiet av hävd är restriktivt med att öka byråkratiseringen inom svenska myndigheter. Centerpartiet föreslår – med denna motivering – besparingar på sammanlagt ca 94 miljoner kronor på utgiftsområde 24 Näringsliv. Av detta belopp avser 7,3 miljoner kronor det här aktuella anslaget.

Allmänna reklamationsnämnden (40:3)

Propositionen

Allmänna reklamationsnämnden har till uppgift att pröva tvister mellan konsumenter och näringsidkare rörande varor, tjänster och andra nyttigheter som tillhandahållits huvudsakligen för enskilt bruk, så kallade konsumenttvister, samt ge rekommendationer om hur tvister bör lösas. Nämnden har erhållit tillfälliga tillskott under de senaste två åren. Myndigheten kommer att ställa personal till förfogande för det informationscentrum för gränsöverskridande konsumentfrågor, Euroguichet, som enligt planer skall inrättas i Sverige vid årsskiftet 2000/01. För att säkerställa nämndens verksamhet på en i huvudsak oförändrad nivå tillförs nämnden, som tidigare nämnts, ett tillfälligt tillskott om 1,4 miljoner kronor för år 2001 genom omdisponering från anslaget till Marknadsdomstolen.

Regeringen beräknar anslaget för år 2001 till 16,7 miljoner kronor.

Anslaget bör minskas med 1,4 miljoner kronor, anför det i motion 2000/01: N366 (c). Motionärerna hänvisar till att Centerpartiet av hävd är restriktivt med att öka byråkratiseringen inom svenska myndigheter. Centerpartiet föreslår – med denna motivering – besparingar på sammanlagt ca 94 miljoner kronor på utgiftsområde 24 Näringsliv. Av detta belopp avser 1,4 miljoner kronor det här aktuella anslaget.

Fastighetsmäklarnämnden (40:4)*Propositionen*

Fastighetsmäklarnämnden ansvarar för registrering av och tillsyn över fastighetsmäklare enligt fastighetsmäklarlagen (1995:400) och fastighetsmäklarförordningen (1995:1028), dvs. prövning av att den som registreras som fastighetsmäklare har relevant utbildning, är lämplig och uppfyller uppställda formella krav samt även i övrigt iakttar god fastighetsmäklarsed. Nämnden skall även föra talan i domstol samt sprida information om god fastighetsmäklarsed.

Regeringen beräknar anslaget för år 2001 till 7,7 miljoner kronor.

Motionen

Anslaget bör minskas med 1,3 miljoner kronor, anför det i motion 2000/01: N366 (c). Motionärerna hänvisar till att Centerpartiet av hävd är restriktivt med att öka byråkratiseringen inom svenska myndigheter. Centerpartiet föreslår – med denna motivering – besparingar på sammanlagt ca 94 miljoner kronor på utgiftsområde 24 Näringsliv. Av detta belopp avser 1,3 miljoner kronor det här aktuella anslaget.

Åtgärder på konsumentområdet (40:5)*Propositionen*

De nuvarande anslagen Stöd till konsumentorganisationer och Stöd till konsumentforskning slås fr.o.m. budgetåret 2001 samman till ett nytt anslag, Åtgärder på konsumentområdet (40:5), och tillförs knappt 3,7 miljoner kronor, så att anslaget kommer att uppgå till 10 miljoner kronor. Syftet med den verksamhet som finansieras under anslaget är bl.a. att bättre nå de grupper som vanligtvis inte nås av konsumentinformation i tillräcklig utsträckning, t.ex. invandrare samt funktionshindrade barn och ungdomar. Fasta bidrag och projektstöd skall vidare ges till lokala och nationella projekt som på olika sätt främjar en god konsumentpolitik, t.ex. till myndigheter och ideella organisationer för projekt eller seminarier och workshops kring konsumentfrågor. Även kommuner skall kunna ansöka om medel för särskilda insatser som har bäring på konsumentområdet. Anslaget skall också kunna utnyttjas för forskningsprojekt inom konsumentområdet.

Regeringen beräknar, som nämnts, anslaget för år 2001 till 10 miljoner kronor.

2000/01:NU1

Motionen

Konsumentorganisationerna bör bedriva en verksamhet som i högre grad än för närvarande är självfinansierad, anför det i motion 2000/01:N361 (m). Därmed anses besparingar kunna ske på anslaget – med 5 miljoner kronor år 2001 och med 3 miljoner kronor följande år. Den mest angelägna delen av verksamheten, som inte får utsättas för besparing, är den verksamhetsgren som är inriktad på att nå de grupper som vanligtvis inte nås av konsumentinformation, t.ex. invandrare samt funktionshindrade barn och ungdomar, anser motionärerna.

Bidrag till miljömärkning av produkter (40:6)

Propositionen

För att förstärka Fastighetsmäklarnämnden under år 2001 avses 800 000 kr omfördelas till nämnden från det här aktuella anslaget. Regeringens bedömning är att verksamheten för år 2001 kan bedrivas med det föreslagna anslaget.

Regeringen beräknar anslaget för år 2001 till 3,8 miljoner kronor.

Inga motioner har väckts på detta område.

Verket för innovationssystem

Anslaget Förvaltningskostnader (26.1)

Propositionen

Anslaget är nytt och finansierar förvaltningskostnaderna vid det nybildade Verket för innovationssystem (Vinnova). Verket skall påbörja sin verksamhet den 1 januari 2001 och överta dels den FoU-finansierande verksamheten från NUTEK, dels verksamheten som bedrivs av Kommunikationsforskningsberedningen (KFB), dels delar av verksamheten från Rådet för arbetslivsforskning (RALF). Myndighetens främsta uppgift blir att stärka innovationssystemet genom att främja forskning och utveckling för näringslivets och offentliga sektorns behov inom områdena teknik, kommunikationer och arbetsliv. Kunskapsöverföring till näringslivet och andra avnämare är en viktig uppgift. Särskild uppmärksamhet skall riktas mot de små och medelstora företagens behov. Myndigheten skall också bedriva viss utredningsverksamhet till stöd för sin egen verksamhet. Regeringen redogör närmare för den nya myndighetens verksamhet i proposition 2000/01:3 om forskning och förnyelse.

Regeringen beräknar anslaget för år 2001 till 111,9 miljoner kronor.

Inga motioner har väckts på detta område.

Propositionen

Anslaget är nytt och finansierar Vinnovas insatser för forskning och utveckling. Inriktningen för de närmaste årens verksamhet beskrivs i proposition 2000/01:3 om forskning och förnyelse. Under anslaget har beräknats lägst 10 miljoner kronor för insatser inom det miljötekniska området. Anslaget disponeras i sin huvuddel av Vinnova. Det bör ankomma på regeringen att besluta om den närmare fördelningen av medlen.

Regeringen beräknar anslaget för år 2001 till 1 005,9 miljoner kronor. Regeringen begär vidare riksdagens bemyndigande att under år 2001 låta staten ta på sig ekonomiska förpliktelser i samband med stöd till forskning och utveckling som innebär utgifter om högst 900 miljoner kronor under år 2002 och sammanlagt högst 950 miljoner kronor under åren 2003–2006.

Inga motioner har väckts på detta område.

Vissa kompletterande uppgifter

Utskottet har i oktober 2000 yttrat sig till utbildningsutskottet över proposition 2000/01:3 om forskning och förnyelse jämte motioner i yttrande 2000/01:NU1y – avvikande mening (m). Riksdagen behandlar ärendet den 12 december 2000.

Företrädare för Institutet för kvalitetsutveckling, SIQ, har till utskottet framfört farhågor för att den verksamhet som institutet bedriver skall komma att hamna i ett oklart läge mellan den verksamhet som Verket för näringslivsutveckling respektive Verket för innovationssystem skall svara för. SIQ anser att den nuvarande modellen med ett delat huvudmannaskap, där regeringen/staten och intressentföreningen utser ledamöterna i SIQ:s styrelse, skall bibehållas och att det statliga anslaget även i framtiden skall ha karaktär av basfinansiering. För närvarande är det statliga bidraget 2 miljoner kronor per år.

Beredning av regleringsbrev för Vinnova och anslaget Forskning och utveckling pågår inom Näringsdepartementet och beslut fattas efter riksdagens beslut den 14 december 2000. Enligt uppgift är inriktningen att i så stor utsträckning som möjligt undvika detaljstyrning i regleringsbrevet och i stället överlåta åt myndigheten att inom ramen för sitt uppdrag göra de avvägningar mellan olika insatser som bedöms lämpliga. Ett tyskt utredningsinstitut, Inno, gjorde år 1999 på uppdrag av NUTEK en utvärdering av SIQ:s verksamhet. I rapporten från institutet redovisades ett mycket positivt omdöme om SIQ:s verksamhet. Detta kommer, enligt uppgift, att beaktas av Näringsdepartementet och Vinnova.

Inledning

Utskottet behandlar först frågan om anslag m.m. inom utgiftsområde 24 Näringsliv. Därefter behandlas en fråga om Exportkreditnämnden som aktualiserats i en motion.

Anslag m.m. inom utgiftsområde 24 Näringsliv

Utskottet ansluter sig till regeringens allmänna syn på utformningen av näringspolitiken. Regeringens förslag till anslag inom utgiftsområde 24 Näringsliv är beräknade med utgångspunkt däri. Utskottet kommenterar i det följande vissa av de här aktuella områdena. I den tidigare redovisningen har under berörda rubriker lämnats vissa kompletterande uppgifter, till vilka utskottet hänvisar.

Beträffande förvaltningsanslaget till Verket för näringslivsutveckling och anslaget Näringslivsutveckling har besparingar föreslagits i två motioner. Vidare har en utförsäljning av de regionala ALMI-bolagen förordats i en annan motion. Synpunkter på den nya myndighetens verksamhet har framförts till utskottet, vid uppvaktningar och i skrivelser, av olika intressenter. Statssekreterare Lars Rekke, Näringsdepartementet, och tillträdande generaldirektören för det nya verket Per-Ola Eriksson har därefter var för sig informerat utskottet om det nuvarande arbetsläget.

Utskottet vill erinra om vad som anfördes i riksdagsbeslutet våren 2000 om en ny organisation inom näringspolitiken (prop. 1999/2000:71, bet. 1999/2000:NU17). Utskottet delade regeringens bedömning att statens åtgärder för att främja fler och växande företag är svåra att överblicka på grund av mångfalden av aktörer och aktiviteter samt den otydliga ansvarsfördelningen med delvis överlappande uppgifter. Det är angeläget att underlätta för blivande och befintliga företagare genom ökad samordning och renodling av de företagsfrämjande aktiviteterna. Utskottet såg de aktuella förslagen som inledningen av ett förändringsarbete på central nivå för att förbättra styrning av statliga insatser och allokering av medel.

Den information som utskottet fått från Näringsdepartementet har försäkrat utskottet om att de farhågor som uttryckts från olika håll och som rört sådant som risk för centralisering, undanträngande av andra aktörer och sammanblandning av beställar- och utförarroller inte har något fog. Enligt vad utskottet erfarit kommer det klart att anges att de insatser som Verket för näringslivsutveckling gör skall utgå från företagets och företagarnas behov. Verket skall utveckla sin beställarroll genom att utnyttja andra aktörers kompetens. Verksamheten skall kontinuerligt följas upp och omprövas. Verket skall vidare främja ökad samordning mellan statliga aktörer inriktade på företagsutveckling och regional utveckling samt komplettera och stärka verksamhet som bedrivs av andra aktörer med närings- eller regionalpolitisk inriktning. Verket skall särskilt samverka med Verket för innovationssystem och Institutet för tillväxtpolitiska studier. Verkets uppgifter och olika villkor för verksamheten kommer att framgå av den instruktion som regeringen i dagarna fattar beslut om. När det gäller frågan om styrelser för det nya verket och för

ALMI anser utskottet att det är viktigt att dessa består av kunniga och kompetenta ledamöter, varvid näringslivserfarenhet bör tillmätas stor betydelse.

Utskottet finner det också viktigt att framhålla att den ändrade organisationsstrukturen inte på något sätt innebär en förändring av var det övergripande ansvaret för näringspolitiken ligger. Det är regeringen som även framöver har den centrala näringspolitiska rollen. Direktiv för myndighetens verksamhet kommer att på sedvanligt sätt lämnas i regleringsbrev, vilket kommer att utfärdas av regeringen efter riksdagens beslut den 14 december 2000.

Från olika håll har framförts synpunkter på att det hade varit lämpligt att avvakta med bildandet av Verket för näringslivsutveckling med hänvisning till det utrednings- och beredningsarbete som pågår, framför allt på det regionalpolitiska området. Den regionalpolitiska kommittén har nyligen lämnat sitt slutbetänkande (SOU 2000:87). Även den parlamentariska regionkommittén (PARK) har nyligen redovisat sitt slutbetänkande Regionalt folkstyre och statlig länsförvaltning (SOU 2000:85). Båda dessa betänkanden är nu föremål för beredning, och regeringen väntas redovisa sina ställningstaganden i propositioner under år 2001. Exportrådsutredningen, som har haft i uppdrag att se över det statliga exportfrämjandet som Exportrådet svarar för, har också nyligen presenterat sitt betänkande *Expert på export?* (SOU 2000:102). Översynen skulle, enligt direktiven, bl.a. omfatta Exportrådets regionala närvaro i Sverige. Betänkandet kommer nu att bli föremål för sedvanlig beredning.

Det kan således anföras skäl för att avvakta med inrättandet av den nya myndigheten. Enligt utskottets mening är dock skälen för att inrätta myndigheten den 1 januari 2001 starkare. Bildandet av myndigheten ingår som en del av ett förändringspaket rörande myndighetsstrukturen på det näringspolitiska området. Inrättandet av de båda andra myndigheterna – Verket för innovationssystem och Institutet för tillväxtpolitiska studier – kan inte fullföljas som planerat om inte Verket för näringslivsutveckling också inrättas den 1 januari 2001. Det är, enligt utskottets mening, viktigt för effektiviteten i näringspolitiken att den beslutande förändringsprocessen kommer i gång. Utskottet vill betona att det rör sig om en process, vilken bör innefatta återkommande kontrollstationer. Regeringen bör fortlöpande lämna utförliga redovisningar till riksdagen om utvecklingen.

Utskottet vill också – när det gäller anslaget Näringslivsutveckling – något beröra frågan om industriella utvecklingscentrum (IUC). IUC är fristående aktiebolag med näringslivet som majoritetsägare, varvid små och medelstora företag utgör merparten. Fackföreningar och kommuner finns ofta också med i ägarkretsen. Verksamheten är fokuserad på industriell och regional tillväxt genom affärsmässiga utvecklingsprojekt inom områdena kompetens, produkter, processer och teknik. IUC-verksamheten är, enligt utskottets mening, en typ av näringspolitisk åtgärd som förefaller vara väl avpassad till de krav som de berörda småföretagen ställer. Varje framgångsrik IUC-etablering vilar, enligt konceptet, på initiativ och engagemang underifrån, dvs. såväl analysarbetet som själva bildandet av ett IUC har drivits av de berörda företagen själva.

Utskottet anser att det är viktigt att staten även framöver på olika sätt kan stödja den verksamhet som IUC bedriver. Enligt vad utskottet erfarit kommer Verket för näringslivsutveckling att få i uppgift att vara samordnare på nationell nivå av den statliga upphandlingen av vissa verksamheter vid IUC. I budgetpropositionen sägs följaktligen, som tidigare redovisats, att myndigheten skall överta ansvaret för att beställa tjänster inom ramen för det s.k. UPA-uppdraget från IUC-nätverken och att det bör vara en uppgift även för Verket för innovationssystem att medverka i finansieringen. Utskottet vill betona att den typ av underifrån och regionalt initierad verksamhet som IUC representerar är ett värdefullt inslag i näringspolitiken.

En annan fråga som utskottet vill uppmärksamma är vilket stöd Verket för näringslivsutveckling framöver skall lämna till den verksamhet som bedrivs vid regionala och lokala resurscentrum för kvinnor runt om i landet. I föregående års anslagsbetänkande 1999/2000:NU1 behandlade utskottet speciellt frågan om Nationellt resurscentrum för kvinnor (NRC), vilket tidigare bedrivits i projektform vid NUTEK. Från och med år 2000 integrerades denna verksamhet i NUTEK:s ordinarie verksamhet, och NUTEK tillfördes 2,5 miljoner kronor för ändamålet. Utskottet förutsatte att detta inte skulle försvaga arbetet med att främja kvinnors företagande och menade att det på ett tydligt sätt borde framgå av regleringsbrevet att den verksamhet som bedrivits inom ramen för NRC skall fortsätta inom NUTEK:s ordinarie verksamhet. Enligt vad utskottet erfarit är avsikten från det nya verkets sida att stöd även fortsättningsvis skall ges till de regionala och lokala resurscentrumen och att en inom verket central grupp med ansvar för jämställdhetsfrågor skall följa arbetet. Detta kommer, enligt uppgift, att framgå av regleringsbrevet. Utskottet vill framhålla betydelsen av att det viktiga arbete som resurscentrumen bedriver inte skall ges sämre förutsättningar än för närvarande.

I anslutning till Verket för innovationssystem och den verksamhet som verket skall bedriva vill utskottet något beröra en speciell fråga. Företrädare för Institutet för kvalitetsutveckling, SIQ, har, som tidigare redovisats, framfört sina farhågor för att den verksamhet som institutet bedriver skall hamna i ett oklart läge i förhållande till de båda nya myndigheterna Vinnova och Verket för näringslivsutveckling. Utskottet anser att den typ av verksamhet som SIQ bedriver är viktig ur ett näringspolitiskt perspektiv. Likaså menar utskottet att formen för verksamheten, som karakteriseras av att företag, organisationer och förvaltningar samverkar, har en effektiv utformning. Utskottet ser det därför som angeläget att verksamheten även i fortsättningen skall kunna erhålla statligt stöd för sin basfinansiering.

Beträffande det nya institutet för tillväxtpolitiska studier har det i två motioner framställts krav på att myndigheten skall lokaliseras till Östersund. Som tidigare redovisats har regeringen nyligen beslutat att institutet skall ha sitt säte i Östersund – motionerna är därmed tillgodosedda.

I motion 2000/01:N366 (c) föreslås besparingar på 13 olika anslag som sammantaget uppgår till 94 miljoner kronor. Motivet sägs vara att Centerpartiet av hävd är restriktivt med att öka byråkratiseringen inom svenska myndigheter. Vid granskning av vilka anslag som valts ut för den föreslagna besparingen får utskottet dock intryck av att urvalet har skett mer eller mindre slumpmässigt och inte utifrån en strävan att minska byråkratin. Det

anslag som får svara för den största delen av besparingen – 46 miljoner kronor – är anslaget till Sveriges geologiska undersökning för miljösäkring av oljelagringsanläggningar m.m. Regeringen har för detta anslag föreslagit en ökning med just 46 miljoner kronor, beroende på att 9 anläggningar under år 2001 kommer att miljösäkras slutligt efter utslag i miljödomstol. Denna typ av verksamhet kan knappast betecknas som ökad byråkratisering. En annan anmärkningsvärd omständighet är att det i den nämnda motionen föreslås en minskning av anslaget till Konkurrensverket med 8,9 miljoner kronor. I en annan i det här betänkandet aktuell motion, 1999/2000:N52 (m, kd, c, fp), där förste motionären bakom motion 2000/01:N366 (c) ingår som en av motionärerna, föreslås nämligen att Konkurrensverket skall ges en starkare ställning. Ytterligare ett påpekande kan göras om besparingsförslagen i den sistnämnda motionen. Det gäller den förslagna minskningen av anslaget till Patentbesvärsträtten på 664 000 kr. Rättens verksamhet är dock helt avgiftsfinansierad, vilket innebär att en minskning av anslaget inte skulle ge någon besparing på statsbudgeten, utan innebära en sänkning av de avgifter som tas ut av Patent- och registreringsverket för att täcka rättens verksamhet.

När det gäller Konkurrensverket, som föreslås få ökade medel i tre motioner och minskade medel i en annan motion, konstaterar utskottet att regeringen föreslår en ökning av anslaget till Konkurrensverket med 5 miljoner kronor för år 2001. Detta ställer sig utskottet bakom. Vidare vill utskottet erinra om det beslut som riksdagen nyligen fattat med anledning av regeringens konkurrenspolitiska proposition (prop. 1999/2000:140, bet. 2000/01:NU4) och som bl.a. innebär ytterligare effektiviseringar av konkurrensövervakningen. Det rör sig om att de svenska konkurrensmyndigheterna ges behörighet att tillämpa EG:s konkurrensregler och en lagändring beträffande konkurrensskadeavgiften för att öka möjligheterna att upptäcka och undanröja konkurrensbegränsningar. Konkurrensforskningen föreslås få ökade medel i en motion. Utskottet konstaterar att verksamheten fick ett kraftigt tillskott fr.o.m. år 1999, då anslaget höjdes med 4,2 miljoner kronor till 6 miljoner kronor.

I tre motioner föreslås att anslaget till omstrukturering av vissa statligt ägda företag m.m. skall slopas eller minskas kraftigt. Yrkanden om slopande av detta anslag har utskottet tidigare avstyrkt och riksdagen avslagit.

Ökade medel för att främja export av miljöanpassad teknik föreslås i motion 2000/01:N366 (c). Som tidigare redovisats genomför Exportrådet ett treårigt program med syfte att främja export av miljöteknikrelaterade varor och tjänster och med en budget på 12 miljoner kronor för åren 1999–2001. Insatserna skall koncentreras till regionalpolitiskt prioriterade områden och genomföras tillsammans med regionala aktörer. Under innevarande år har vidare 9 miljoner kronor avsatts för miljöexport av Utrikes- och Miljödepartementen.

Regeringens förslag om anslag till näringslivsutveckling i Östersjöregionen avvisas i fem motioner. Utskottet behandlade hösten 1999 i ett yttrande till finansutskottet över förslag i tilläggsbudgeten för år 1999 frågan om verksamheten inom ramen för de s.k. Östersjömiljarderna (prop. 1999/2000:NU1y). Detta skedde mot bakgrund av en kartläggning som riksdagens utredningstjänst gjort på uppdrag av utskottet. Den aktuella verksamheten

präglas, enligt utskottets mening, såväl av solidaritet med Östersjöländerna som av ett intresse att främja företagsamhet och sysselsättning i Sverige. Utskottet ser verksamheten som en del av de svenska insatserna för att stödja utvecklingen mot ett demokratiskt system och mot marknadsekonomi i de berörda länderna. Enligt uppgift har företrädare för det svenska näringslivet varit mycket positiva till insatserna.

Utskottet välkomnar den rapport över pågående projekt som statssekreterare Sven-Eric Söder, Utrikesdepartementet, har lämnat till utskottet. I det nyssnämnda yttrandet underströk utskottet vikten av att en grundlig utvärdering görs av den hittillsvarande verksamheten och att en sådan utvärdering bör avse såväl en sedvanlig utvärdering projekt för projekt som en utvärdering av arbetsmetoden som sådan. Det sistnämnda kan ske först när programmet är avslutat och bör lämpligen utföras av en extern utvärderare. Beträffande den löpande uppföljningen av de olika projekten anser utskottet att det är en praktisk och ändamålsenlig ordning att företrädare för Utrikesdepartementet redovisar en sådan till utskottet årligen, så som nu har gjorts.

På konsumentområdet föreslås i tre motioner minskade medel till Konsumentverket och i en motion minskade medel för åtgärder på konsumentområdet. Beträffande Konsumentverket vill utskottet erinra om att detta verk utsatts för stora besparingar under de senaste åren.

Med det anförda tillstyrker utskottet de av regeringen föreslagna anslagen för budgetåret 2001 inom utgiftsområde 24 Näringsliv (se bilaga). Likaså tillstyrks de övriga här aktuella förslagen till riksdagsbeslut som framlagts i budgetpropositionen. Samtliga behandlade motioner avstyrks.

Exportkreditnämnden

I motion 2000/01:N223 (v) begärs, som tidigare redovisats, dels en översyn av Exportkreditnämndens (EKN) styrelse i syfte att ge den en mer folklig förankring, dels en översyn av de sekretessbestämmelser som gäller för nämnden i syfte att göra nämndens verksamhet mer öppen.

Den sistnämnda frågan om sekretess kopplas i motionen, som nämnts, till den av EKN nyligen införda miljöpolicy. Utskottet vill poängtera sin positiva syn på att miljöfrågorna får en mer framskjuten roll i EKN:s verksamhet med garantigivning. Det är också positivt med en ökad öppenhet. Här måste dock hänsyn tas till att affärssekretessen måste respekteras. Det initiativ som EKN tagit för att det via OECD skall skapas en internationell kanal för information om enskilda projekt tycker utskottet är lovligt. Därmed skulle information om enskilda projekt kunna offentliggöras, utan att det skulle gå att härleda vilket eller vilka företag som ligger bakom projektet. Något behov av agerande från riksdagens sida i denna fråga kan utskottet inte se och avstyrker därmed motionen i berörd del.

När det gäller den andra frågan som tas upp i motionen – sammansättningen av EKN:s styrelse – är det, enligt utskottets mening, viktigt att de ledamöter som utses har en djup sakkunskap och i övrigt en bred kompetens. Det är också viktigt att antalet styrelseledamöter inte blir alltför stort, om styrelsen skall kunna fungera effektivt. Den fackliga representationen som för närva-

rande finns i EKN:s styrelse anser utskottet är värdefull och bör bevaras. Med detta avstyrks motionen även i denna del.

2000/01:NU1

Hemställan

Utskottet hemställer

1. beträffande *mål*

att riksdagen med bifall till proposition 2000/01:1 utgiftsområde 24 moment 2 godkänner vad som anges i propositionen om målen inom utgiftsområdet,

res. 1 (m, kd, c, fp)

2. beträffande *bedömning av regeringens resultatredovisning*

att riksdagen godkänner vad utskottet anför,

3. beträffande *regelförenkling*

att riksdagen med avslag på motionerna 1999/2000:N52, 2000/01:T477 yrkande 2, 2000/01:N218, 2000/01:N235, 2000/01:N237, 2000/01:N238, 2000/01:N263 yrkande 2, 2000/01:N267 yrkande 7, 2000/01:N269, 2000/01:N282, 2000/01:N302, 2000/01:N323 yrkandena 6–8, 10, 11, 14, 17 och 18, 2000/01:N324 yrkande 5, 2000/01:N381 yrkandena 3–8 och 13, 2000/01:N385 yrkande 3 och 2000/01:A812 yrkande 9 lägger regeringens skrivelse 1999/2000:148 till handlingarna,

res. 2 (m, kd, c, fp)

4. beträffande *anslag m.m. inom utgiftsområde 24 Näringsliv*

att riksdagen med bifall till proposition 2000/01:1 utgiftsområde 24 momenten 3–10 och med avslag på motionerna 2000/01:Fi211 yrkande 22 i denna del, 2000/01:U509 yrkande 10, 2000/01:N203, 2000/01:N251, 2000/01:N288, 2000/01:N324 yrkandena 4 och 16, 2000/01:N361 yrkandena 10–15, 2000/01:N366 och 2000/01:N381 yrkande 10

a) bemyndigar regeringen att under år 2001, i fråga om ramanslaget 26:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling, ingå ekonomiska förpliktelser om bidrag som inklusive tidigare åtaganden innebär utgifter om högst 900 000 000 kr under budgetåret 2002 och sammanlagt högst 950 000 000 kr under budgetåren 2003–2006,

b) bemyndigar regeringen att under år 2001, i fråga om ramanslaget 38:14 Rymdverksamhet, ingå ekonomiska förpliktelser som inklusive tidigare åtaganden innebär utgifter om högst 1 550 000 000 kr efter år 2001,

c) bemyndigar regeringen att sälja statens aktier i Grängesbergs Gruvor AB till Ludvika kommun,

d) bemyndigar regeringen att under år 2001 ikläda staten betalningsansvar intill ett belopp av högst 150 000 000 000 kr för exportkreditgarantisystemet,

e) bemyndigar regeringen att för år 2001 ikläda staten betalningsansvar intill ett belopp av högst 10 000 000 000 kr för investeringsgarantier,

f) bemyndigar regeringen att för år 2001 besluta att Exportkreditnämnden får obegränsad upplåningsrätt i Riksgäldskontoret för skadeutbetalning,

g) godkänner den föreslagna inriktningen på verksamheten vid AB Svensk Exportkredit som, förutom att bedriva finansieringsverksamhet för att främja svensk exportindustri och svenskt näringsliv, även kan engagera sig i annan svensk och internationell finansieringsverksamhet på kommersiella grunder,

h) för budgetåret 2001 anvisar anslag under utgiftsområde 24 Näringsliv enligt regeringens förslag i bilaga,

5. beträffande *Exportkreditnämnden*
att riksdagen avslår motion 2000/01:N223.

res. 3 (v, mp)

Stockholm den 30 november 2000

På näringsutskottets vägnar

Per Westerberg

I beslutet har deltagit: Per Westerberg (m)*, Barbro Andersson Öhrn (s), Reynoldh Furustrand (s), Lennart Beijer (v), Göran Hägglund (kd)*, Karin Falkmer (m)*, Ola Karlsson (m)*, Nils-Göran Holmqvist (s), Marie Granlund (s), Gunilla Wahlén (v), Ola Sundell (m)*, Ingegerd Saarinen (mp), Åke Sandström (c)*, Eva Flyborg (fp)*, Anne Ludvigsson (s), Karl Gustav Abramsson (s) och Mikael Oscarsson (kd)*.

* Har avstått från att delta i beslutet under moment 4

Reservationer

1. Mål (mom.1)

Per Westerberg (m), Göran Hägglund (kd), Karin Falkmer (m), Ola Karlsson (m), Ola Sundell (m), Åke Sandström (c), Eva Flyborg (fp) och Mikael Oscarsson (kd) anser

dels att utskottets ställningstagande i avsnittet om mål bort ha följande lydelse:

Regeringen begär i årets budgetproposition godkännande av de övergripande mål som redovisas för de olika politikområdena. Enligt utskottets mening är dock den näringspolitik som regeringen förordar inte den som krävs för att uppnå tillväxt och utveckling i ekonomin. Som anförs i en reservation (m, kd, c, fp) om allmänna riktlinjer för den ekonomiska politiken i finansutskottets betänkande 2000/01:FiU1 behövs det nu strukturella reformer inom ett antal områden för att svensk ekonomi och välfärd skall ha förutsättningar att fungera bättre också i kommande lågkonjunktur. Det handlar framför allt om ett bättre företagsklimat, reformer för en bättre kon-

kurrenssituation – nationellt och internationellt – och för en bättre fungerande arbetsmarknad.

I motion 1999/2000:N52 (m, kd, c, fp), som behandlas i det följande, redovisas hur den näringspolitik som utskottet förordar bör utformas. Det nationella näringsklimatet måste formars så att Sverige klarar av att tävla med de mest konkurrenskraftiga delarna av världen i fråga om goda villkor för företagande och investeringar. Omvärldsförståelse och förändringsbenägenhet i politiken är helt avgörande för Sveriges framtida position. Det är i detta perspektiv förödande att – som regeringen gör – klamra sig fast vid stela modeller, rigida arbetsmarknadsregler och världens högsta skattetryck. Tillkomsten av jobb på lång sikt bygger på en tillväxt bland de små och medelstora företagen.

Negativa attityder till småföretagande har under lång tid påverkat företagsstrukturen. Villkoren för företagande har helt anpassats till storföretagen, vilket i förlängningen lett till en bristande mångfald av medelstora, växande företag som finns i många andra länder. Av Sveriges cirka en halv miljon företag är den överväldigande majoriteten enmansföretag och bara 3 % har fler än 20 anställda.

Framväxt av nya företag inom tjänste- och servicesektorerna har effektivt hindrats genom den offentliga sektorns kraftiga utbyggnad och monopol. Världens största offentliga sektor har krävt världens högsta skatter, vilket ytterligare har bromsat tillkomst av företag och tillväxt. Den arbetsintensiva privata tjänstesektorn som fungerat som sysselsättningsmotor i exempelvis Förenta staterna har utvecklats betydligt långsammare i Sverige.

Sverige behöver en god företagarpolitik, vilket omfattar en mängd förändringar inom områdena skatter, arbetsmarknad, konkurrens, regelförenkling och Europaengagemang. Framför allt är det viktigt att förändra attityderna till företagande och entreprenörskap. Det måste skapas ett gott företagarklimat, så att fler kvinnor och män vill – och vågar – starta och driva företag och anställa medarbetare. För att Sverige skall få en växande företagsamhet måste entreprenörskap och företagande löna sig bättre än det gör för närvarande.

Eftersom de mål som regeringen formulerar för de olika verksamhetsområdena tar sin utgångspunkt i en felaktigt utformad näringspolitik avstyrker utskottet dem. Regeringen bör lägga fram nya mål för de olika verksamhetsområdena utifrån de riktlinjer för näringspolitiken som utskottet här angivit.

dels att utskottets hemställan under 1 bort ha följande lydelse:

1. beträffande *mål*

att riksdagen med avslag på proposition 2000/01:1 utgiftsområde 24 moment 2 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört.

Per Westerberg (m), Göran Hägglund (kd), Karin Falkmer (m), Ola Karlsson (m), Ola Sundell (m), Åke Sandström (c), Eva Flyborg (fp) och Mikael Oscarsson (kd) anser

dels att utskottets ställningstagande i avsnittet om regelförenkling bort ha följande lydelse:

Ett framgångsrikt företagande är den absolut viktigaste förutsättningen för välbefinnande. Näringsklimatet i Sverige måste förbättras så att det klarar av att tävla med de mest konkurrenskraftiga delarna av världen i fråga om goda villkor för företagande och investeringar. En bland flera viktiga åtgärder för att forma ett sådant positivt näringsklimat och för att främja en god tillväxt är att genomföra en betydande regelförenkling.

Utskottet anser – i likhet med vad som anförs i alla de här aktuella motionerna, bl.a. motionerna 1999/2000:N52 (m, kd, c, fp) och 2000/01:N381 (m, kd, c, fp) – att frågan om regelförenkling är särskilt betydelsefull för småföretagen. Detta har också nyligen framförts i en reservation (m, kd, c, fp) om allmänna riktlinjer för den ekonomiska politiken i finansutskottets betänkande 2000/01:FiU1 om utgiftsramar och beräkning av statsinkomsterna, m.m. I reservationen redovisas under rubriken Lättare att starta och driva företag (s. 300) synpunkter på behovet av regelförenkling och ett program för avreglering, som utskottet ställer sig bakom. Det måste ske en radikal förändring av myndigheternas förhållningssätt till småföretagen; dessa måste betraktas ur ett kundperspektiv.

Trots regeringens uttalanden om vikten av regelförenklingar för småföretag är det inte mycket av positiv art som hänt, vilket kommer till uttryck i att regeringens skrivelse är innehållsmässigt tunn. Det bristande tempot i regelförenklingsarbetet framgår också av en nyligen presenterad rapport från Svenska Arbetsgivareföreningen (SAF). SAF har varje år sedan år 1994 låtit Demoskop AB mäta företagarnas egna bedömningar av utvecklingen på regelområdet och hur de upplever sina myndighetskontakter. Resultatet av den senaste undersökningen avseende november 2000 visar, enligt SAF, att varken inrättandet av SimpLex-enheten i Näringsdepartementet eller införandet av SimpLex-förordningarna har gett några positiva resultat. Över hälften (53 %) av de tillfrågade anser att det har blivit fler regler under de två till tre senaste åren, medan endast 1 % säger sig uppleva en minskning. Vad gäller regelkvaliteten och komplexiteten i regelverket anser 43 % att det blivit svårare att följa reglerna, medan bara 2 % anser att det blivit lättare. Vidare sägs i rapporten att endast ytterst få företagare upplever att de som berörs av nya bestämmelser blir konsulterade innan bestämmelserna beslutas. Sammantaget visar undersökningen att företagarna upplever en växande regleringsbörda. Det är företagarnas egna bedömningar, anser utskottet, som bör utgöra måttstocken för hur betungande regelsystemet skall anses vara.

Enligt utskottets mening kan – och bör – de flesta av Småföretagsdelegationens förslag omedelbart genomföras. Regeringen har, trots den tid som förflutit, endast vidtagit ett begränsat antal åtgärder. De flesta av dessa är dock inte konkreta förändringar och förenklingar, utan aviseringar om framtida åtgärder eller beslut om uppdrag, där det är osäkert vad dessa kommer

att resultera i. Utskottet anser att det nu är hög tid för regeringen att gå från ord till handling.

Enligt utskottets uppfattning bör riksdagen anmoda regeringen att omedelbart vidta åtgärder, som kan grupperas under fyra rubriker, nämligen Mål för regelförenklingsarbetet, Organisation av regelförenklingsarbetet, Konkreta sakåtgärder och Kommunal näringsverksamhet. Under respektive rubrik bör följande åtgärder vidtas:

Mål för regelförenklingsarbetet

- Ett tydligt och kvantifierbart mål bör formuleras för regelförenklingsarbetet. Regeringens förslag om att minska den administrativa bördan för småföretagen är ett alltför allmänt formulerat mål.
- Alla regler som berör företagare skall ha granskats inom en fyraårsperiod i syfte att förenkla och minska regelmassan.
- Inom en mandatperiod skall företagens regelmängd minska med 10 % och efter två mandatperioder med 25 %.
- Företagens uppgiftslämnande bör minskas och förenklas.

Organisation av regelförenklingsarbetet

- Arbetet med regelförenklning bör ledas från högsta politiska nivå, genom en särskild grupp i Statsrådsberedningen.
- Ett näringslivets regelråd, med företrädare för företag, forskare och organisationer, bör inrättas. Rådet bör delta i Regeringskansliets löpande arbete med att testa förslag till nya regler ur ett småföretagsperspektiv.

Konkreta sakåtgärder

- Obligatorisk konsekvensanalys bör genomföras, inte bara i princip utan i verkligheten. Enligt regeringens skrivelse har efterlevnaden av SimpLex-förordningen inte varit särskilt god. Konsekvensanalyser skall lämnas av departement, myndigheter, utredningar och kommuner.
- En solnedgångsparagraf bör införas, innebärande att alla företagsregler skall genomgå en rullande översyn och att de som inte använts på fem år eller mer skall slopas.
- En försöksverksamhet med tidsbegränsade regler bör genomföras.
- Vid registrering av företag bör bara en myndighet behöva kontaktas, och det bör kunna ske via Internet.
- Staten bör svara för ett Internetbaserat informationssystem för företagare.
- Myndigheterna bör ges i uppdrag att lämna bindande löften om hur lång tid det tar att avgöra ett ärende. Generellt sett måste handläggningstiderna minskas, t.ex. vid Patent- och registreringsverket.
- Myndigheterna bör i sina årsredovisningar redovisa hur service- och informationskraven gentemot företagen klarats av.

- Prövning av kommunal kompetens att driva affärsverksamhet bör ske.
- Konkurrensneutralitet mellan offentliga och privata aktörer bör gälla.

Även de förslag från Småföretagsdelegationen som ligger på andra utskotts ansvarsområden bör beredas och genomföras med skyndsamhet.

Riksdagen bör anmoda regeringen att vidta åtgärder i enlighet med vad utskottet här har angett. Därmed blir samtliga nu aktuella motioner tillgodosedda i berörda delar och tillstyrks av utskottet.

dels att utskottets hemställan under 3 bort ha följande lydelse:

3. beträffande *regelförenkling*

att riksdagen med bifall till motionerna 1999/2000:N52, 2000/01:T477 yrkande 2, 2000/01:N218, 2000/01:N235, 2000/01:N237, 2000/01:N238, 2000/01:N263 yrkande 2, 2000/01:N267 yrkande 7, 2000/01:N269, 2000/01:N282, 2000/01:N302, 2000/01:N323 yrkandena 6–8, 10, 11, 14, 17 och 18, 2000/01:N324 yrkande 5, 2000/01:N381 yrkandena 3–8 och 13, 2000/01:N385 yrkande 3 och 2000/01:A812 yrkande 9

dels lägger regeringens skrivelse 1999/2000:148 till handlingarna,

dels som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört.

3. Exportkreditnämnden (mom. 5)

Lennart Beijer (v), Gunilla Wahlén (v) och Ingegerd Saarinen (mp) anser

dels att den del av utskottets ställningstagande i avsnittet om Exportkreditnämnden som börjar med ”När det” och slutar med ”denna del” bort ha följande lydelse:

Utskottet anser – i likhet med vad som anförs i motion 2000/01:N223 (v) – att riksdagen bör anmoda regeringen att göra en översyn av sammansättningen av EKN:s styrelse, så att denna får en bredare folklig förankring. Trots att EKN:s kreditgivning handlar om en ansenlig del av de skattemedel som medborgarna inbetalat till staten, har dessa ingen insyn via sina folkvalda representanter. I EKN:s styrelse återfinns i huvudsak endast representanter för departement och näringsliv. Det finns endast en representant i styrelsen som skulle kunna sägas ha en viss folklig förankring, nämligen en utredningschef från Svenska Metallindustriarbetareförbundet. Någon insyn från riksdagens sida i EKN:s verksamhet finns således inte.

Utskottet anser mot denna bakgrund att sammansättningen av EKN:s styrelse bör ses över i syfte att ge den en bredare folklig förankring. Riksdagen bör genom ett tillkännagivande ställa sig bakom detta. Därmed blir motionen tillgodosedd i berörd del och tillstyrks av utskottet.

dels att utskottets hemställan under 5 bort ha följande lydelse:

5. beträffande *Exportkreditnämnden*

att riksdagen med bifall till motion 2000/01:N223 yrkande 1 och med avslag på motion 2000/01:N223 yrkande 2 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört.

1. Anslag m.m. inom utgiftsområde 24 Näringsliv (mom. 4)

Per Westerberg, Karin Falkmer, Ola Karlsson och Ola Sundell (alla m) anför:

I riksdagen finns en majoritet – bestående av socialdemokrater, vänsterpartister och miljöpartister – för förslagen i budgetpropositionen för budgetåret 2001 om ekonomiska ramar för de olika utgiftsområdena samt beräkningen av statens inkomster avseende år 2001 i den statliga budgeten. Samma majoritet har också uttalat sitt stöd gällande beräkningen av det offentliga utgiftstaket samt förslagen om preliminära utgiftstak för åren 2002 och 2003.

Moderata samlingspartiet har i parti- och kommittémotioner förordat en annan inriktning av den ekonomiska politiken och budgetpolitiken. Våra förslag syftar till att skapa förutsättningar för ett ekonomiskt, kulturellt och socialt växande Sverige. Genom en större enskild sektor och ett starkare civilt samhälle kan både företag och människor växa. Fler och fler kan komma in på den ordinarie arbetsmarknaden, och den sociala tryggheten ökar också i andra bemärkelser genom att hushållen får en större ekonomisk självständighet. Friheten att välja bidrar till mångfald, till en bättre kvalitet och till en större trygghet. De enskilda människorna får ett större inflytande över sina liv.

Vi har föreslagit en långtgående växling från subventioner och bidrag till omfattande skattesänkningar för alla, främst låg- och medelinkomsttagare. Samtidigt värnar vi om de människor som är i störst behov av gemensamma insatser och som har små eller inga möjligheter att påverka sin egen situation. Vi slår också fast att det allmänna skall tillföras resurser för att på ett tillfredsställande sätt kunna genomföra de uppgifter som måste vara gemensamma.

Då riksdagens majoritet har en annan inriktning av politiken, deltar vi inte i utskottets beslut avseende moment 4 om anslag m.m. inom utgiftsområde 24 Näringsliv. I finansutskottets betänkande 2000/01:FiU1 om utgiftsramar och beräkning av statsinkomsterna har företrädarna för Moderata samlingspartiet i en reservation (12) lagt fram förslag till totala utgifter på statsbudgeten och fördelning på utgiftsområden. När det gäller det här aktuella utgiftsområdet 24 Näringsliv innebär den föreslagna ramen en minskning med 385 miljoner kronor jämfört med riksdagens beslut. Hur den minskade ramen borde fördelas på olika anslag framgår av motion 2000/01:N361 (m) och av bilaga.

Konkurrensverkets uppgift är mycket viktig, varför vi länge förespråkat höjt anslag för verket. Konkurrensverket bör ges en starkare ställning, och verkets möjlighet att ingripa med hjälp av konkurrenslagen måste förbättras. Nu har regeringen äntligen givit med sig och höjt anslaget. Den föreslagna höjningen är dock inte tillräcklig, utan anslaget borde ha höjts med ytterligare 3 miljoner kronor. De ökade medlen skulle ha använts för att påvisa de konkurrensnedvridningar som är en följd av offentliga sektorns monopol samt kommunalt och statligt ägande av bolag som konkurrerar med privata företag.

I vårt budgetförslag förordades också att två anslag skulle slopas helt, nämligen Näringslivsutveckling i Östersjöregionen (39:6) och Kostnader för omstrukturering av vissa statligt ägda företag, m.m. (38:20). Motsvarande medel som regeringen föreslår för näringslivsutveckling i Östersjöregionen borde i stället anslås på biståndsbudgeten för Baltikum under utgiftsområde 7 Internationellt bistånd. När det gäller uppläggnings- och hanteringen av de s.k. Östersjömiljarderna är vi – i likhet med vad som anfördes i en avvikande mening (m, kd, fp) i yttrande 1999/2000:NU1y till finansutskottet om tilläggsbudget för år 1999 – mycket kritiska till dessa. Denna uppfattning har styrkts av en inom Utrikesdepartementet gjord lägesrapport avseende Östersjömiljard I, som utskottet tagit del av, dock inte genom Utrikesdepartementets försorg utan genom att rapporten har sänts till Riksdagens revisorer. Därigenom blev rapporten offentlig. I de slutsatser som formuleras i rapporten finns en förödande kritik av uppläggnings- och hanteringen, och det sägs att Regeringskansliet var dåligt förberett på att hantera Östersjömiljard I.

Regeringen föreslår att 45 miljoner kronor skall användas till omstrukturering av vissa statligt ägda företag m.m. Dock avser regeringen att under innevarande år inte genomföra några ytterligare försäljningar av statligt aktieinnehav, varför medlen i praktiken är tänkta att användas till förvaltning av statligt ägda bolag. Detta är, enligt vår mening, oacceptabelt. Förvaltningen skall bolagen själva stå för, och kostnader som uppstår i samband med de försäljningar som förhoppningsvis sker i framtiden skall täckas av försäljningsintäkterna. Därmed skulle anslaget kunna tas bort.

När det gäller Verket för näringslivsutveckling vill vi erinra om det ställningstagande som gjordes våren 2000 i en reservation (m, kd, fp) i betänkande 1999/2000:NU17 om vissa organisationsfrågor inom näringspolitiken. Där sades bl.a. att det naturliga tillvägagångssättet hade varit att en utvärdering av den hittills förda näringspolitiken först hade gjorts, innan förslag om inrättande av nya myndigheter läggs fram. De synpunkter som nu har framförts till utskottet av olika berörda aktörer och intressenter styrker att vårt ställningstagande var riktigt. När förändringar av det slag som nu är aktuella skall genomföras är det väsentligt att de sker i samklang med de berörda aktörerna. Organisationskommittén för den nya myndigheten har uppenbarligen brustit i detta avseende.

En annan fråga som vi vill uppmärksamma är vilket stöd Verket för näringslivsutveckling framöver skall lämna till den verksamhet som bedrivs vid regionala och lokala resurscentrum för kvinnor runt om i landet. I föregående års anslagsbetänkande 1999/2000:NU1 behandlade utskottet speciellt frågan om Nationellt resurscentrum för kvinnor (NRC), vilket tidigare bedrivits i projektform vid NUTEK. Från och med år 2000 integrerades denna verksamhet i NUTEK:s ordinarie verksamhet och NUTEK tillfördes 2,5 miljoner kronor för ändamålet. I en reservation (m, kd, c, fp) förordades att riksdagen skulle göra ett uttalande med en tydlig markering om att NRC-verksamheten skall bevaras, t.ex. genom att verksamheten i regleringsbrevet skulle tilldelas en särskild anslagspost. Enligt vad utskottet erfarit är avsikten från det nya verkets sida att stöd även fortsättningsvis skall ges till de regionala och lokala resurscentrumen och att en inom verket central grupp med ansvar för jämställdhetsfrågor skall följa arbetet. Detta kommer, enligt uppgift, att

framgå av regleringsbrevet. Vi vill framhålla betydelsen av att det viktiga arbete som resurscentrumen bedriver inte skall ges sämre förutsättningar än för närvarande.

Anslaget Näringslivsutveckling är till viss del inriktat på subventioner samt bl.a. informationsinsatser angående kooperativ utveckling. Då detta inte kan anses komma de svenska konsumenterna och företagen till godo på ett nöjaktigt sätt borde anslaget minskas med 23 miljoner kronor.

I anslutning till Verket för innovationssystem och den verksamhet som verket skall bedriva vill vi något beröra en speciell fråga. Företrädare för Institutet för kvalitetsutveckling, SIQ, har, som tidigare redovisats, framfört sina farhågor för att den verksamhet som institutet bedriver skall hamna i ett oklart läge i förhållande till de båda nya myndigheterna Vinnova och Verket för näringslivsutveckling. Vi anser att den typ av verksamhet som SIQ bedriver är viktig ur ett näringspolitiskt perspektiv. Likaså menar vi att formen för verksamheten, som karakteriseras av att företag, organisationer och förvaltningar samverkar, har en effektiv utformning. Vi anser därför att verksamheten även i fortsättningen skall erhålla statligt stöd för sin basfinansiering och att detta bör klargöras.

Konsumentverket bör renodla sin verksamhet och bli mer avgiftsfinansierat genom att tillhandahålla tjänster som överensstämmer med konsumenternas efterfrågan. Därmed kan anslaget minskas med 15 miljoner kronor. Konsumentorganisationerna bör vidare bedriva en verksamhet som i högre grad än för närvarande är självfinansierad. Därmed kan besparingar på anslaget ske – med 5 miljoner kronor år 2001 och 3 miljoner kronor följande år. Den mest angelägna delen av verksamheten, som inte får utsättas för besparing, är den verksamhetsgren som är inriktad på att nå de grupper som vanligtvis inte nås av konsumentinformation, t.ex. invandrare samt funktionshindrade barn och ungdomar.

2. Anslag m.m. inom utgiftsområde 24 Näringsliv (mom. 4)

Göran Hägglund och Mikael Oscarsson (båda kd) anför:

Kristdemokraterna har i parti- och kommittémotioner förordat en annan inriktning av den ekonomiska politiken och budgetpolitiken än den regeringen och dess stödpartier föreslår. Kristdemokraternas budgetalternativ tar sikte på att långsiktigt förbättra Sveriges tillväxtförutsättningar genom strukturella reformer och strategiska skattesänkningar på arbete och sparande. Därigenom skapas förutsättningar för att sysselsättningen skall kunna öka i en sådan utsträckning att välfärden tryggas för alla.

Det handlar bl.a. om arbetsmarknaden, som måste göras mer flexibel och om skatterna på arbete och företagande som måste sänkas och på sikt anpassas till omvärldens betydligt lägre skattetryck. Det handlar om det svenska konkurrenstrycket som måste förbättras. Vidare måste den offentliga sektorn förnyas för att bättre möta konsumenternas/brukarnas behov och bättre tillvarata personalens kompetens och idéer. Dessutom måste valfriheten inom familjepolitiken öka, rättsväsendet återupprättas, pensionärernas ekonomiska situation stärkas och infrastrukturen förbättras.

Målet med våra reformer på dessa områden är att skapa förutsättningar för en uthålligt hög tillväxt, där sysselsättningen kan öka utan att inflationen tar fart, där den enskildes valfrihet, personliga ansvar och välfärd kan öka utan politisk detaljstyrning, där den offentliga sektorn kan vitaliseras och möta ökande behov utan att jagas av krympande skattebaser och där statens finanser inte kollapsar vid nästa lågkonjunktur.

Eftersom riksdagens majoritet – bestående av socialdemokrater, vänsterpartister och miljöpartister – nu genom beslut om ramar för de olika utgiftsområdena ställt sig bakom en annan inriktning av politiken, redovisar vi i detta särskilda yttrande den del av vår politik som rör utgiftsområde 24 Näringsliv. Vi deltar således inte i utskottets beslut avseende moment 4 om anslag m.m. inom utgiftsområde 24 Näringsliv. I finansutskottets betänkande 2000/01:FiU1 om utgiftsramar och beräkning av statsinkomsterna har företrädarna för Kristdemokraterna i en reservation (13) lagt fram förslag till totala utgifter på statsbudgeten och fördelning på utgiftsområden. När det gäller det här aktuella utgiftsområdet 24 Näringsliv innebär den föreslagna ramen en minskning med 336 miljoner kronor jämfört med riksdagens beslut. Hur den minskade ramen borde fördelas på olika anslag framgår av motion 2000/01:N324 (kd) och av bilaga. I det följande redovisar vi vilken fördelning på anslag inom utgiftsområde 24 som förordats av Kristdemokraterna.

Anslaget till näringslivsutveckling i Östersjöregionen borde slopas. Kristdemokraterna ställer sig avvisande till statligt stöd till företagsetableringar utanför Sveriges gränser. När det gäller uppläggnings- och hanteringen av de s.k. Östersjömiljarderna är vi – i likhet med vad som anfördes i en avvikande mening (m, kd, fp) i yttrande 1999/2000:NU1y till finansutskottet om tilläggsbudget för år 1999 – mycket kritiska till dessa. Denna uppfattning har styrkts av en inom Utrikesdepartementet gjord lägesrapport avseende Östersjömiljard I, som utskottet tagit del av, dock inte genom Utrikesdepartementets försorg utan genom att rapporten har sänts till Riksdagens revisorer. Därigenom blev rapporten offentlig. I de slutsatser som formuleras i rapporten finns en förödande kritik av uppläggnings- och hanteringen, och det sägs att Regeringskansliet var dåligt förberett på att hantera Östersjömiljard I.

Vidare anser vi att anslaget till kostnader för omstrukturering av vissa statligt ägda företag, m.m. borde minskas med 20 miljoner kronor. Enligt Kristdemokraternas uppfattning bör företag som är verksamma på en konkurrensutsatt marknad inte ägas av staten. Statliga företag bör avyttras i den takt som marknaden kan absorbera, och försäljningen bör finansieras inom bolagen.

Vi anser också att förvaltningsanslagen till de nya myndigheterna Verket för näringslivsutveckling och Institutet för tillväxtpolitiska studier borde kunna minskas – med 5 respektive 10 miljoner kronor. När det gäller Verket för näringslivsutveckling vill vi erinra om det ställningstagande som gjordes våren 2000 i en reservation (m, kd, fp) i betänkande 1999/2000: NU17 om vissa organisationsfrågor inom näringspolitiken. Där sades bl.a. att det naturliga tillvägagångssättet hade varit att en utvärdering av den hittills förda näringspolitiken först hade gjorts, innan förslag om inrättande av nya myndigheter läggs fram. De synpunkter som nu har framförts till utskottet av olika berörda aktörer och intressenter styrker att vårt ställningstagande var riktigt. När förändringar av det slag som nu är aktuella skall genomföras är

det väsentligt att de sker i samklang med de berörda aktörerna. Organisationskommittén för den nya myndigheten har uppenbarligen brustit i detta avseende.

En annan fråga som vi vill uppmärksamma är vilket stöd Verket för näringslivsutveckling framöver skall lämna till den verksamhet som bedrivs vid regionala och lokala resurscentrum för kvinnor runt om i landet. I föregående års anslagsbetänkande 1999/2000:NU1 behandlade utskottet speciellt frågan om Nationellt resurscentrum för kvinnor (NRC), vilket tidigare bedrivits i projektförskott vid NUTEK. Från och med år 2000 integrerades denna verksamhet i NUTEK:s ordinarie verksamhet och NUTEK tillfördes 2,5 miljoner kronor för ändamålet. I en reservation (m, kd, c, fp) förordades att riksdagen skulle göra ett uttalande med en tydlig markering om att NRC-verksamheten skall bevaras, t.ex. genom att verksamheten i regleringsbrevet skulle tilldelas en särskild anslagspost. Enligt vad utskottet erfarit är avsikten från det nya verkets sida att stöd även fortsättningsvis skall ges till de regionala och lokala resurscentrumen och att en inom verket central grupp med ansvar för jämställdhetsfrågor skall följa arbetet. Detta kommer, enligt uppgift, att framgå av regleringsbrevet. Vi vill framhålla betydelsen av att det viktiga arbete som resurscentrumen bedriver inte skall ges sämre förutsättningar än för närvarande.

I anslutning till Verket för innovationssystem och den verksamhet som verket skall bedriva vill vi något beröra en speciell fråga. Företrädare för Institutet för kvalitetsutveckling, SIQ, har, som tidigare redovisats, framfört sina farhågor för att den verksamhet som institutet bedriver skall hamna i ett oklart läge i förhållande till de båda nya myndigheterna Vinnova och Verket för näringslivsutveckling. Vi anser att den typ av verksamhet som SIQ bedriver är viktig ur ett näringspolitiskt perspektiv. Likaså menar vi att formen för verksamheten, som karakteriseras av att företag, organisationer och förvaltningar samverkar, har en effektiv utformning. Vi anser därför att verksamheten även i fortsättningen skall erhålla statligt stöd för sin basfinansiering och att detta bör klargöras.

Den av regeringen föreslagna ökningen av anslaget till Konsumentverket på 8 miljoner kronor borde ha begränsats till 5 miljoner kronor, varvid en besparing på 3 miljoner kronor skulle ha gjorts. Ökade medel borde i stället ha tilldelats Konkurrensverket.

Konkurrensverket borde sålunda ha fått ökade resurser och bör ges en mer framträdande roll än för närvarande. Nya regeringsförslag bör granskas, inte bara utifrån ett småföretagsperspektiv, utan också utifrån ett konkurrensperspektiv. Kristdemokraterna vill öka Konkurrensverkets möjligheter att driva viktiga konkurrensmål. Anslaget till Konkurrensverket borde därför ha ökat med 2 miljoner kronor för budgetåret 2001.

Åke Sandström (c) anför:

I riksdagen finns en majoritet – bestående av socialdemokrater, vänsterpartister och miljöpartister – för förslagen i budgetpropositionen för budgetåret 2000 om ekonomiska ramar för de olika utgiftsområdena samt beräkningen av statens inkomster avseende år 2001 i den statliga budgeten. Samma majoritet har också uttalat sitt stöd gällande beräkningen av det offentliga utgiftstaket samt förslagen om preliminära utgiftstak för åren 2002 och 2003.

I finansutskottets betänkande 2000/01:FiU1 om utgiftsramar och beräkning av statsinkomsterna har företrädaren för Centerpartiet i en reservation (14) lagt fram förslag till totala utgifter på statsbudgeten och fördelning på utgiftsområden. När det gäller det här aktuella utgiftsområdet 24 Näringsliv innebär den föreslagna ramen en minskning med 364 miljoner kronor jämfört med riksdagens beslut. Hur den ökade ramen borde fördelas på olika anslag framgår av motion 2000/01:N366 (c) och av bilaga. Då Centerpartiets budgetförslag är en helhet är det i detta andra steg av budgetprocessen inte meningsfullt att delta i beslut avseende fördelning av den beslutade ramen på olika anslag inom utgiftsområdet. Jag deltar således inte i utskottets beslut avseende moment 4 om anslag m.m. inom utgiftsområde 24 Näringsliv. I det följande redovisar jag vilken fördelning på anslag inom utgiftsområde 24 som förordats av Centerpartiet.

Anslaget Näringslivsutveckling i Östersjöregionen borde slopas helt och de aktuella medlen, 300 miljoner kronor, borde tillföras det ordinarie Central- och Östeuropastödet under utgiftsområde 7 Internationellt bistånd.

Jag anser vidare att anslaget till exportfrämjande verksamhet borde ökas med 30 miljoner kronor. De ökade medlen skall användas för att stärka den svenska exporten av miljöanpassad teknik. Sverige importerar för närvarande mer miljöanpassad teknik än som exporteras.

Centerpartiet är av hävd restriktivt med att öka byråkratiseringen inom svenska myndigheter. Därför har Centerpartiet föreslagit besparingar på totalt 94 miljoner kronor inom utgiftsområde 24 Näringsliv, med följande fördelning på anslag: SGU: Geologisk undersökningsverksamhet m.m. (38:5) 18 911 000 kr, SGU: Geovetenskaplig forskning (38:6) 14 000 kr, SGU: Miljösäkring av oljelagringsanläggningar m.m. (38:7) 46 000 000 kr, Patentbesvärshäkten (38:9) 664 000 kr, SWEDAC: Bidrag till riksmätplatser (38:10) 4 000 000 kr, Elsäkerhetsverket (38:11) 686 000 kr, Rymdstyrelsen: Förvaltningskostnader (38:13) 3 029 000 kr, Konkurrensverket (38:16) 8 894 000 kr, SWEDAC: Myndighetsverksamhet (39:1) 753 000 kr, Investeringsfrämjande (39:5) 1 053 000 kr, Konsumentverket (40:2) 7 346 000 kr, Allmänna reklamationsnämnden (40:3) 1 372 000 kr och Fastighetsmäklarnämnden (40:4) 1 294 000 kr.

När det gäller det nya verket för näringslivsutveckling vill jag framhålla vikten av att det inte sker någon centralisering av näringspolitiken, utan att den självständighet som för närvarande finns för olika aktörer på den regionala nivån bibehålls.

En annan fråga som jag vill uppmärksamma är vilket stöd Verket för näringslivsutveckling framöver skall lämna till den verksamhet som bedrivs vid

regionala och lokala resurscentrum för kvinnor runt om i landet. I föregående års anslagsbetänkande 1999/2000:NU1 behandlade utskottet speciellt frågan om Nationellt resurscentrum för kvinnor (NRC), vilket tidigare bedrivits i projektförm vid NUTEK. Från och med år 2000 integrerades denna verksamhet i NUTEK:s ordinarie verksamhet och NUTEK tillfördes 2,5 miljoner kronor för ändamålet. I en reservation (m, kd, c, fp) förordades att riksdagen skulle göra ett uttalande med en tydlig markering om att NRC-verksamheten skall bevaras, t.ex. genom att verksamheten i regleringsbrevet skulle tilldelas en särskild anslagspost. Enligt vad utskottet erfarit är avsikten från det nya verkets sida att stöd även fortsättningsvis skall ges till de regionala och lokala resurscentrumen och att en inom verket central grupp med ansvar för jämställdhetsfrågor skall följa arbetet. Detta kommer, enligt uppgift, att framgå av regleringsbrevet. Jag vill framhålla betydelsen av att det viktiga arbete som resurscentrumen bedriver inte skall ges sämre förutsättningar än för närvarande.

I anslutning till Verket för innovationssystem och den verksamhet som verket skall bedriva vill jag något beröra en speciell fråga. Företrädare för Institutet för kvalitetsutveckling, SIQ, har, som tidigare redovisats, framfört sina farhågor för att den verksamhet som institutet bedriver skall hamna i ett oklart läge i förhållande till de båda nya myndigheterna Vinnova och Verket för näringslivsutveckling. Jag anser att den typ av verksamhet som SIQ bedriver är viktig ur ett näringspolitiskt perspektiv. Likaså menar jag att formen för verksamheten, som karakteriseras av att företag, organisationer och förvaltningar samverkar, har en effektiv utformning. Jag anser därför att verksamheten även i fortsättningen skall erhålla statligt stöd för sin basfinansiering och att detta bör klargöras.

4. Anslag m.m. inom utgiftsområde 24 Näringsliv (mom. 4)

Eva Flyborg (fp) anför:

I riksdagen finns en majoritet – bestående av socialdemokrater, vänsterpartister och miljöpartister – för förslagen i budgetpropositionen för budgetåret 2001 om ekonomiska ramar för de olika utgiftsområdena samt beräkningen av statens inkomster avseende år 2001 i den statliga budgeten. Samma majoritet har också uttalat sitt stöd gällande beräkningen av det offentliga utgiftstaket samt förslagen om preliminära utgiftstak för åren 2002 och 2003.

I finansutskottets betänkande 2000/01:FiU1 om utgiftsramar och beräkning av statsinkomsterna har företrädaren för Folkpartiet i en reservation (15) lagt fram förslag till totala utgifter på statsbudgeten och fördelning på utgiftsområden. När det gäller det här aktuella utgiftsområdet 24 Näringsliv innebär den föreslagna ramen en minskning med 329 miljoner kronor jämfört med riksdagens beslut. Hur den minskade ramen borde fördelas på olika anslag framgår av motion 2000/01:Fi211 (fp) och av bilaga. Då Folkpartiets budgetförslag är en helhet är det i detta andra steg av budgetprocessen inte meningsfullt att delta i beslut avseende fördelning av den beslutade ramen på olika anslag inom utgiftsområdet. Jag deltar således inte i utskottets beslut avseende moment 4 om anslag m.m. inom utgiftsområde 24 Näringsliv. I det

följande redovisar jag vilken fördelning på anslag inom utgiftsområde 24 som förordats av Folkpartiet.

Enligt Folkpartiets mening är en fri konkurrens på lika villkor – inom de ramar som sätts upp av etiska principer och lagstiftning – det bästa verktyget för att tillgodose konsumenternas efterfrågan och för att hushålla med begränsade resurser. En ökad avreglering bör ske för att ge utrymme för konkurrens. Samtidigt bör konkurrenslagen skärpas och övervakningen bli effektivare. Konkurrensverket bör få ökade resurser och en mer framträdande roll. Nya regeringsförslag bör granskas, inte bara utifrån ett småföretagsperspektiv, utan också utifrån ett konkurrensperspektiv. Kvarvarande konkurrens-hämmande regleringar i den privata sektorn bör identifieras och avvecklas. Ökade medel borde sålunda ha satts på Konkurrensverket och konkurrensforskningen. De båda berörda anslagen borde ha ökat med 10 respektive 6 miljoner kronor.

Anslaget till näringslivsutveckling i Östersjöområdet har visat sig ha svag träffsäkerhet. Anslaget borde dras in och en del användas för åtgärder för ökad kärnsäkerhet i Östeuropa. När det gäller uppläggnings- och hanteringen av de s.k. Östersjömiljarderna är jag – i likhet med vad som anfördes i en avvikande mening (m, kd, fp) i yttrande 1999/2000:NU1y till finansutskottet om tilläggsbudget för år 1999 – mycket kritisk till dessa. Denna uppfattning har styrkts av en inom Utrikesdepartementet gjord lägesrapport avseende Östersjömiljard I, som utskottet tagit del av, dock inte genom Utrikesdepartementets försorg utan genom att rapporten har sänts till Riksdagens revisorer. Därigenom blev rapporten offentlig. I de slutsatser som formuleras i rapporten finns en förödande kritik av uppläggnings- och hanteringen, och det sägs att Regeringskansliet var dåligt förberett på att hantera Östersjömiljard I.

Folkpartiet anser det både ideologiskt viktigt och ekonomiskt motiverat att sälja ut statliga företag i betydande omfattning. Kostnaderna för omstrukturering av de statliga företagen bör täckas av dessa försäljningsintäkter, varför det aktuella anslaget till kostnader för omstrukturering av vissa statligt ägda företag borde slopas.

När det gäller Verket för näringslivsutveckling vill jag erinra om det ställningstagande som gjordes våren 2000 i en reservation (m, kd, fp) i betänkande 1999/2000:NU17 om vissa organisationsfrågor inom näringspolitiken. Där sades bl.a. att det naturliga tillvägagångssättet hade varit att en utvärdering av den hittills förda näringspolitiken först hade gjorts, innan förslag om inrättande av nya myndigheter läggs fram. De synpunkter som nu har framförts till utskottet av olika berörda aktörer och intressenter styrker att vårt ställningstagande var riktigt. När förändringar av det slag som nu är aktuella skall genomföras är det väsentligt att de sker i samklang med de berörda aktörerna. Organisationskommittén för den nya myndigheten har uppenbarligen brustit i detta avseende.

En annan fråga som jag vill uppmärksamma är vilket stöd Verket för näringslivsutveckling framöver skall lämna till den verksamhet som bedrivs vid regionala och lokala resurscentrum för kvinnor runt om i landet. I föregående års anslagsbetänkande 1999/2000:NU1 behandlade utskottet speciellt frågan om Nationellt resurscentrum för kvinnor (NRC), vilket tidigare bedrivits i

projektform vid NUTEK. Från och med år 2000 integrerades denna verksamhet i NUTEK:s ordinarie verksamhet och NUTEK tillfördes 2,5 miljoner kronor för ändamålet. I en reservation (m, kd, c, fp) förordades att riksdagen skulle göra ett uttalande med en tydlig markering om att NRC-verksamheten skall bevaras, t.ex. genom att verksamheten i regleringsbrevet skulle tilldelas en särskild anslagspost. Enligt vad utskottet erfarit är avsikten från det nya verkets sida att stöd även fortsättningsvis skall ges till de regionala och lokala resurscentrumen och att en inom verket central grupp med ansvar för jämställdhetsfrågor skall följa arbetet. Detta kommer, enligt uppgift, att framgå av regleringsbrevet. Jag vill framhålla betydelsen av att det viktiga arbete som resurscentrumen bedriver inte skall ges sämre förutsättningar än för närvarande.

I anslutning till Verket för innovationssystem och den verksamhet som verket skall bedriva vill jag något beröra en speciell fråga. Företrädare för Institutet för kvalitetsutveckling, SIQ, har, som tidigare redovisats, framfört sina farhågor för att den verksamhet som institutet bedriver skall hamna i ett oklart läge i förhållande till de båda nya myndigheterna Vinnova och Verket för näringslivsutveckling. Jag anser att den typ av verksamhet som SIQ bedriver är viktig ur ett näringspolitiskt perspektiv. Likaså menar jag att formen för verksamheten, som karakteriseras av att företag, organisationer och förvaltningar samverkar, har en effektiv utformning. Jag anser därför att verksamheten även i fortsättningen skall erhålla statligt stöd för sin basfinansiering och att detta bör klargöras. Det borde också övervägas om inte det statliga bidraget till SIQ skulle kunna utgå med ett högre belopp än det som gäller för närvarande – 2 miljoner kronor. I Danmark har ett motsvarande institut ett statligt bidrag på 20 miljoner danska kronor.

5. Osund konkurrens

Per Westerberg (m), Göran Hägglund (kd), Karin Falkmer (m), Ola Karlsson (m), Ola Sundell (m), Eva Flyborg (fp) och Mikael Oscarsson (kd) anför:

Vi vill framhålla ett par omständigheter som bör beaktas vid organiseringen av det nya verket för näringslivsutveckling. Det är mycket viktigt från trovärdighetssynpunkt att de beställande och utförande funktionerna noga hålls isär. Det är också viktigt att myndighetens verksamhet blir ett komplement och inte en konkurrent till andra icke-statliga aktörer. Myndighetens verksamhet får inte tränga ut dessa, och konkurrenssnedvridning får inte förekomma.

Ett exempel på den risk för osund konkurrens som kan förekomma – och som har behandlats i ett särskilt yttrande (m, kd, fp) till betänkande 1999/2000:NU17 om vissa organisationsfrågor inom näringspolitiken – är ett projekt, Open for Business, som NUTEK bedriver. Det finns för närvarande privata och ideella aktörer som vänder sig till samma målgrupp, t.ex. Snilleblixarna, Ung företagsamhet, Drivhuset, Robinson Crusoe AB, nätverket KNUT, Jobs & Society, m.fl.

Regeringens och oppositionspartiernas förslag till anslag för år 2001 inom utgiftsområde 24 Näringsliv

Utskottets förslag överensstämmer med regeringens förslag till anslagsfördelning. Företrädarna för (m), (kd), (c) och (fp) har avstått från att delta i beslutet om anslag (se särskilda yttranden 1–4)

Belopp i 1 000-tal kronor

Anslag	Anslags- typ	Regeringens förslag	(m)	(kd)	(c)	(fp)
26:1 Verket för innovationssystem: Förvaltningskostnader	(ram.)	111 927				
26:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	(ram.)	1 005 949				
38:1 Myndigheten för företagsutveckling: Förvaltningskostnader	(ram.)	183 537		– 5 000		
38:2 Näringslivsutveckling	(ram.)	195 062	– 23 000			
38:3 Myndigheten för analyser, omvärldsbevakning och utvärderingar: Förvaltningskostnader	(ram.)	70 000		– 10 000		
38:4 Turistfrämjande	(ram.)	80 590				
38:5 Sveriges geologiska undersökning: Geologisk undersökningsverksamhet m.m.	(ram.)	160 833			– 18 911	
38:6 Sveriges geologiska undersökning: Geovetenskaplig forskning	(ram.)	4 924			– 14	
38:7 Sveriges geologiska undersökning: Miljösäkring av oljelagringsanläggningar m.m.	(ram.)	86 000			– 46 000	

Anslag	Anslags- typ	Regeringens förslag	(m)	(kd)	(c)	(fp)
38:8	Patentbesvärsrätten	(ram.)	13 897			- 664
38:9	Patent- och registreringsverket: Finansiering av viss verksamhet (likvidatorer)	(ram.)	10 000			
38:10	Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll: Bidrag till riksmätplatser	(ram.)	13 947			- 4 000
38:11	Elsäkerhetsverket	(ram.)	38 942			- 686
38:12	Bidrag till standardisering, provnings- och mätteknisk FoU m.m.	(ram.)	80 388			
38:13	Rymdstyrelsen: Förvaltningskostnader	(ram.)	18 280			- 3 029
38:14	Rymdverksamhet	(ram.)	535 809			
38:15	Bidrag till Ingenjörsvetenskapsakademien	(obet.)	5 359			
38:16	Konkurrensverket	(ram.)	73 378	+ 3 000	+ 2 000	- 8 894 + 10 000
38:17	Konkurrensforskning	(ram.)	6 184			+ 6 000
38:18	Täckande av förluster vid viss garantigivning, m.m.	(ram.)	2 000			
38:19	Medel till AB Göta kanalbolag för upprustning och drift av kanalen	(obet.)	15 000			
38:20	Kostnader för omstrukturering av vissa statligt ägda företag, m.m.	(ram.)	45 000	- 45 000	- 20 000	- 45 000
38:21	Avgifter till vissa internationella organisationer	(ram.)	6 519			
39:1	Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll: Myndighetsverksamhet	(ram.)	18 234			- 753
39:2	Kommerskollegium	(ram.)	57 567			
39:3	Exportfrämjande verksamhet	(ram.)	173 656			+ 30 000

Anslag	Anslags- typ	Regeringens förslag	(m)	(kd)	(c)	(fp)
39:4 AB Svensk Exportkredits statsstödda exportkredit- givning	(ram.)	136				
39:5 Investeringsfrämjande	(ram.)	51 357			- 1 053	
39:6 Näringslivsutveckling i Östersjöregionen	(ram.)	300 000	- 300 000	- 300 000	- 300 000	- 300 000
39:7 Avgifter till internationella handelsorganisationer	(ram.)	16 810				
40:1 Marknadsdomstolen	(ram.)	5 112				
40:2 Konsumentverket	(ram.)	92 972	- 15 000	- 3 000	- 7 346	
40:3 Allmänna reklamationsnämnden	(ram.)	16 691			- 1 372	
40:4 Fastighetsmäklarnämnden	(ram.)	7 679			- 1 294	
40:5 Åtgärder på konsumentområdet	(ram.)	10 000	- 5 000			
40:6 Bidrag till miljömärkning av produkter	(obet.)	3 800				
Summa		3 517 539	- 385 000	- 336 000	- 364 016	- 329 000

Ärendet	1
Sammanfattning.....	1
Propositionen.....	2
Skrivelsen	3
Motionerna	3
Utskottet	8
Inledning.....	8
Mål och resultat	8
Propositionen	8
Näringspolitik.....	8
Utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande	12
Konsumentpolitik	13
Revisionens iakttagelser.....	14
Vissa kompletterande uppgifter.....	14
Utskottets ställningstagande och bedömning	15
Inledning.....	15
Mål	15
Bedömning av regeringens resultatredovisning.....	15
Regelförenkling	16
Skrivelse 1999/2000:148.....	16
Inledning.....	16
Praktiska erfarenheter och resultat.....	16
Mål och medel för det fortsatta regelförenklingsarbetet med särskild inriktning på små företag.....	18
Slutsatser inför det fortsatta arbetet	18
Propositionen	19
Motionerna.....	20
Vissa kompletterande uppgifter.....	26
Utskottets ställningstagande	29
Näringspolitik	31
Myndigheten för företagsutveckling: Förvaltningskostnader (38:1).....	31
Propositionen.....	31
Motionerna	32
Vissa kompletterande uppgifter	32
Näringslivsutveckling (38:2).....	34
Propositionen.....	34
Motionen	34
Myndigheten för analyser, omvärldsbevakning och utvärderingar: Förvaltningskostnader (38:3).....	34
Propositionen.....	34
Motionerna	35
Vissa kompletterande uppgifter.....	36
Turistfrämjande (38:4)	36
Propositionen.....	36

Sveriges geologiska undersökning: Geologisk undersöknings- verksamhet m.m. (38:5)	37
Propositionen.....	37
Motionen	37
Sveriges geologiska undersökning: Geovetenskaplig forskning (38:6).....	37
Propositionen.....	37
Motionen	38
Sveriges geologiska undersökning: Miljösäkring av oljelag- ringsanläggningar m.m. (38:7)	38
Propositionen.....	38
Motionen	38
Patent- och registreringsverket	39
Propositionen	39
Patentbesvärslagen (38:8).....	39
Propositionen.....	39
Motionen	39
Vissa kompletterande uppgifter	40
Patent- och registreringsverket: Finansiering av viss verksam- het – likvidatorer (38:9).....	40
Propositionen.....	40
Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll: Bidrag till riksmätplatser (38:10)	40
Propositionen.....	40
Motionen	41
Elsäkerhetsverket (38:11).....	41
Propositionen.....	41
Motionen	41
Bidrag till standardisering, provning och mätteknisk FoU m.m. (38:12).....	41
Propositionen.....	41
Rymdstyrelsen: Förvaltningskostnader (38:13).....	42
Propositionen.....	42
Motionen	42
Rymdverksamhet (38:14).....	43
Propositionen.....	43
Bidrag till Ingenjörsvetenskapsakademien (38:15)	43
Propositionen.....	43
Konkurrensverket (38:16)	44
Propositionen.....	44
Motionerna	44
Vissa kompletterande uppgifter	44
Konkurrensforskning (38:17).....	45
Propositionen.....	45
Motionen	45
Täckande av förluster vid viss garantigivning, m.m. (38:18).....	45
Propositionen.....	45

Medel till AB Göta kanalbolag för upprustning och drift av kanalen (38:19).....	45
Propositionen.....	45
Kostnader för omstrukturering av vissa statligt ägda företag, m.m. (38:20).....	46
Propositionen.....	46
Motionerna	46
Vissa kompletterande uppgifter	47
Avgifter till vissa internationella organisationer (38:21).....	47
Propositionen.....	47
Revisorsnämnden	47
Propositionen.....	47
Försäljning av Grängesbergs Gruvor AB till Ludvika kommun	48
Propositionen.....	48
Utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande.....	48
Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll: Myndighets- verksamhet (39:1).....	48
Propositionen.....	48
Motionen	49
Kommerskollegium (39:2)	49
Propositionen.....	49
Exportfrämjande verksamhet (39:3).....	49
Propositionen.....	49
Motionen	50
Vissa kompletterande uppgifter	50
AB Svensk Exportkredits statsstödda exportkreditgivning (39:4).....	50
Propositionen.....	50
Investeringsfrämjande (39:5)	51
Propositionen.....	51
Motionen	52
Näringslivsutveckling i Östersjöregionen (39:6).....	52
Propositionen.....	52
Motionerna	52
Vissa kompletterande uppgifter	53
Avgifter till internationella handelsorganisationer (39:7)	54
Propositionen.....	54
Exportkreditnämnden	54
Propositionen.....	54
Motionen	55
Vissa kompletterande uppgifter	55
Konsumentpolitik.....	56
Marknadsdomstolen (40:1)	56
Propositionen.....	56
Konsumentverket (40:2).....	56
Propositionen.....	56
Motionerna	57
Allmänna reklamationsnämnden (40:3)	57

Propositionen.....	57
Motionen	58
Fastighetsmäklarnämnden (40:4)	58
Propositionen.....	58
Motionen	58
Åtgärder på konsumentområdet (40:5).....	58
Propositionen.....	58
Motionen	59
Bidrag till miljömärkning av produkter (40:7, fr.o.m. år 2001 40:6).....	59
Propositionen.....	59
Verket för innovationssystem	59
Anslaget Förvaltningskostnader (26.1)	59
Propositionen.....	59
Anslaget Forskning och utveckling (26:2)	60
Propositionen.....	60
Vissa kompletterande uppgifter.....	60
Utskottets ställningstagande.....	61
Inledning	61
Anslag m.m. inom utgiftsområde 24 Näringsliv	61
Exportkreditnämnden	65
Hemställan	66
Reservationer.....	67
1. Mål (m, kd, c, fp)	67
2. Regelförenkling (m, kd, c, fp).....	68
3. Exportkreditnämnden (v, mp).....	71
Särskilda yttranden	72
1. Anslag m.m. inom utgiftsområde 24 Näringsliv (m)	72
2. Anslag m.m. inom utgiftsområde 24 Näringsliv (kd).....	74
3. Anslag m.m. inom utgiftsområde 24 Näringsliv (c).....	76
4. Anslag m.m. inom utgiftsområde 24 Näringsliv (fp)	78
5. Osund konkurrens (m, kd, fp).....	80
Bilaga	
Regeringens och oppositionspartiernas förslag till anslag inom utgiftsområde 24 Näringsliv	81